

FLACĂRA

Special:

Stăpânul inelului

Povestea prieteniei
dintre un român și
un japonez într-un
lagăr sovietic

11.10.

Fotbal

Mondial

paranormal

VIP:

Enrique Iglesias

Escapada în România

**Tania Budi, Jojo,
IRIS, Bianca Brad,
Cristina Șoloc**

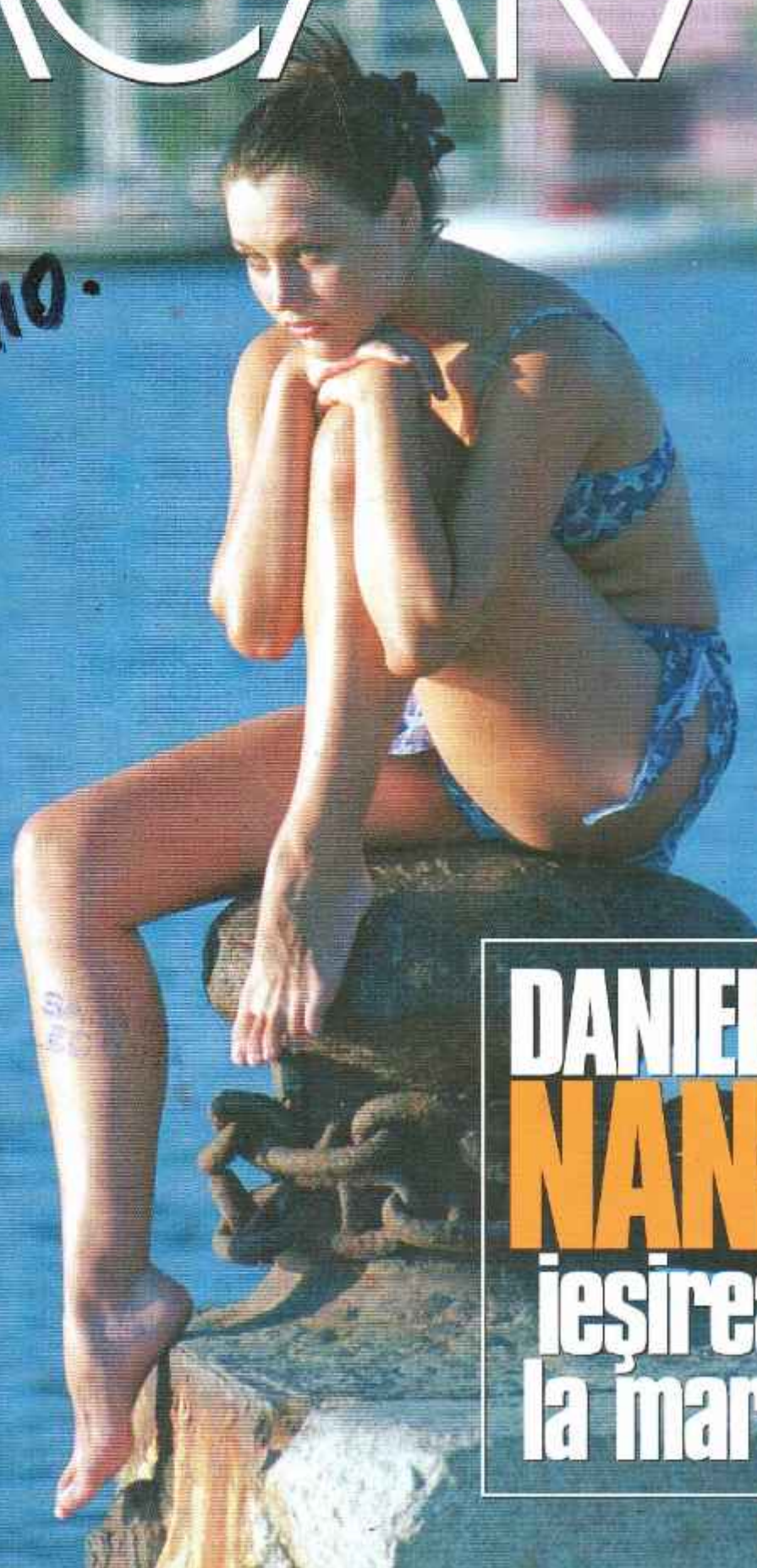
**Stolojan: „Am avut
dreptate cu Iliescu“**

Reportaj:

**Angrosiștii chinezi
en detail**

Pescuitul la bulboană

**DANIELA
NANE**
ieșirea
la mare

**LUCRURILE BUNE SE ÎNTÂAMPLĂ
CELOR CARE AȘTEAPTĂ.
PÂNĂ LA TOAMNĂ.**

VOLVO
for life

PREȚURI CIP DE LA APROXIMATIV 34.500 EURO.

**PENTRU CĂ DIN TOAMNĂ,
VOLVO XC90
VA FI ÎN ROMÂNIA.
O SĂ FIE O VARĂ LUNGĂ,
DAR MERITĂ...**

VOLVO XC90 INSPIRĂ ÎNCREDERE
ȘI RESPIRĂ MASCULINITATE.
OFERĂ MAXIMĂ PROTECȚIE ÎN
CAZ DE RĂSTURNARE. CHIAR ȘI
CÂND STĂ PE LOC, AI IMPRESIA
CĂ PUNE CEVA LA CALE.
PENTRU CĂ ESTE O MASINĂ
PUR ȘI SIMPLU ÎN STARE DE
ORICE. DAR NU PUTEȚI ALEGE
DECÂT MOTOARE TURBO, CU
CINCI SAU ȘASE CILINDRI...
NE VEDEM LA TOAMNĂ.

Alte caracteristici:

Motorizări

- 2.5T (210 CP), T6 (272 CP)
- D5 (163 CP)

Viteză maximă: 200-210 km/h

Dotări standard (selecție):

- Climatizare automată
- ABS cu gestionarea electronică a forței de frânare
- Airbag șofer și pasager
- Airbaguri laterale și airbag perdea față-spate
- Închidere centralizată și geamuri electrice față și spate
- RSC (sistem de menținere a stabilității la răsturnare)
- TRACKS (sistem de menținere a tracțiunii și stabilității)
- DSTC (sistem de control dinamic al tracțiunii și stabilității)

SISTEM DE LEASING PROPRIU

Ofertă excepțională
de leasing prin
FORUM AUTO.

FORUM AUTO

Unic importator VOLVO
Șos. București-Ploiești nr. 165-169
Tel.: 01-233 29 22; Fax: 01-233 29 25

Brazilia a stabilit un record al competiției, înregistrând la această ediție șapte victorii consecutive. Precedenta performanță aparținea tot selecției cariocas, din Mexic 1970 (6 victorii), la turneul final de atunci participând doar 16 formații. În același timp, prin cele cinci trofee cucerite, Brazilia a înclinat balanța disputelor între continentele sud-american și european (9-8). În finala cu Germania a fost un triumf al celui mai bun atac împotriva celei mai bune apărări. Ronaldo, care a înscris 8 goluri în total, primește „Gheta de aur”.

Titlul lui Ronaldo Pentagonul brazilian

Portarul brazilian Roberto Marcos respinge o minge în timpul meciului cu Turcia din cea de-a doua semifinală a turneului.

Brazilia a participat la toate cele 17 ediții ale C.M.: 86 jocuri, 59 victorii, 13 egalități, 14 înfrângeri.

„Seleção“ a suferit mult până să obțină calificarea din grupa preliminară a zonei sud-americane.

Marea rivală, Argentina, a încheiat pe primul loc, cu 13 puncte avans. Doar victoria cu 3-0 în fața Venezuelei în ultimul meci, disputat pe teren propriu, le-a asigurat lui Ronaldo & Co voiajul asiatic. Desemnată totuși „cap de serie“, Brazilia a avut parte de o grupă ușoară (C), în care a invins cu 2-1 Turcia, 4-0 China (debutantă) și 5-2 Costa Rica. Au urmat 2-0 cu Belgia (optimi), 2-1 cu Anglia (sferturi), 1-0 cu Turcia (semifinale), 2-0 cu Germania (finală).

În finala mică dintre cele două echipe-revelație, Turcia – Coreea de Sud 3-2, Hakan Şukur a înscris golul cel mai rapid din istoria turneelor finale: după 10 secunde și 33 de sutimi.

Extraordinar traseul pe care l-a avut Turcia, care nu a întâlnit nici o echipă europeană: Brazilia, China, Costa Rica, Japonia, Senegal, din nou Brazilia, Coreea de Sud.

„Mannschaft“ a fost învinsă la München de Anglia cu 5-1 în grupa preliminară, obținând calificarea la C. M. după un dublu meci de baraj cu Ucraina. 16 din cei 18 jucători care au suferit umilința pe terenul bavarez la 1 septembrie 2001 au participat și la recentul turneu final. În primele șase meciuri susținute, portarul Oliver Kahn a primit un singur gol (1-1 cu Irlanda). Debut în forță în grupa E: 8-0 cu Arabia Saudită (scorul competiției), remiza amintită și 2-0 în fața Camerunului. Apoi 1-0 „pe linie“ cu Paraguay (optimi), SUA (sferturi) și Coreea de Sud (semifinale). Germania va fi gazda următoarei ediții a C.M. (2006).

Michael Ballack
celebrează golul înscris
în prima semifinală,
Germania – Coreea de Sud.

La polul opus față de Turcia, Coreea de Sud a întâlnit șase reprezentante ale bătrânului continent: Polonia, Portugalia, Italia, Spania, Germania și Turcia. În plus, Statele Unite.

„Eroul“ sud-coreean
Ahn Jung-Hwan,
după golul de aur marcat
în poarta italianului Buffon,
reusită care a calificat
Coreea de Sud în semifinale.

Tribuna

Suporterii echipelor participante la mondiale s-au întrecut pe sine, colorând fastuos tribunele din Japonia și Coreea de Sud. Câștig de cauză par să fi avut frumoasele braziliene...

Robotizarea

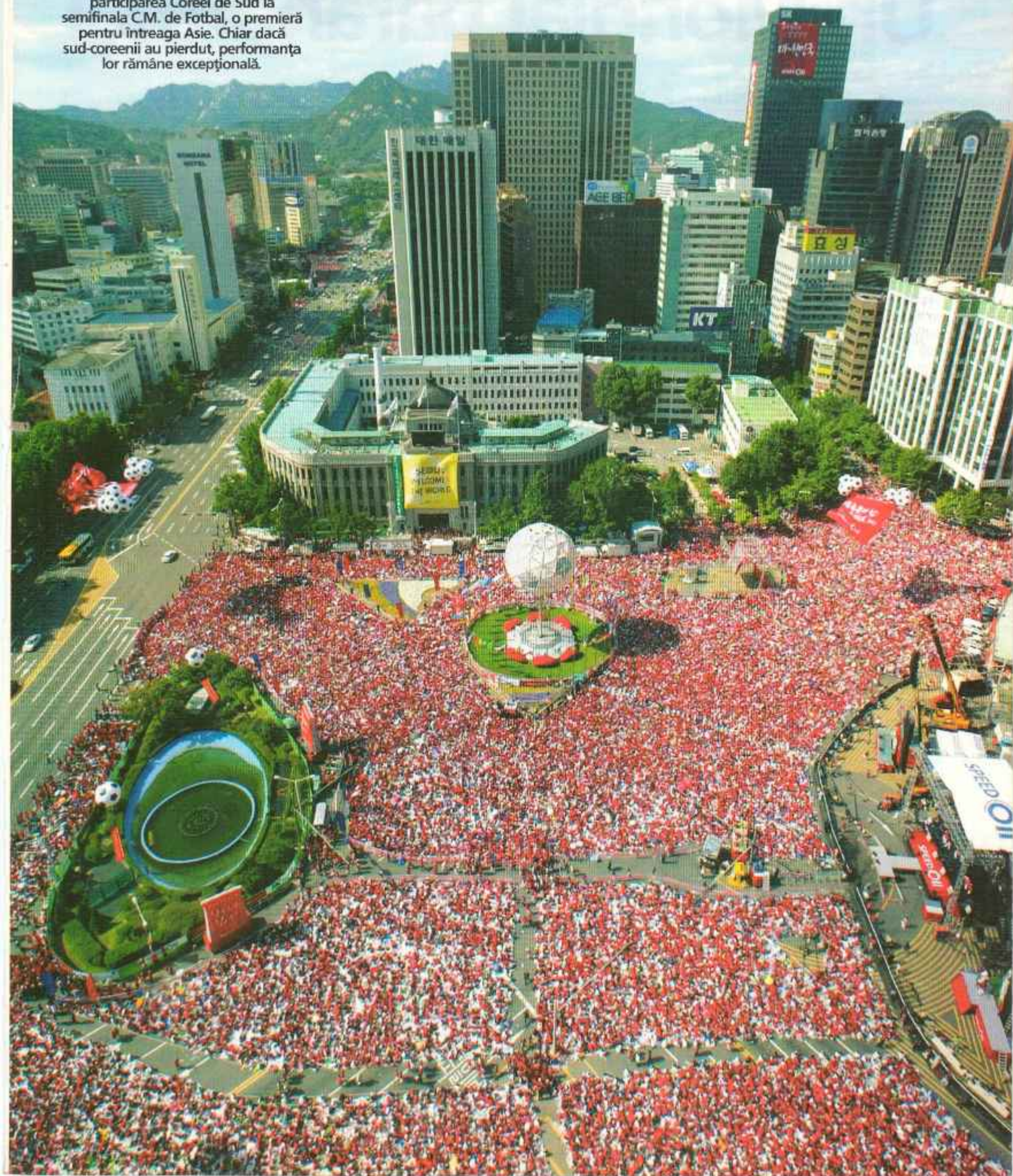
Doi roboți Asimos, creați de Honda, exersează executarea unui penalty, în pregătirea celui de-al șaselea campionat de profil, la care urmează să participe 193 de mașinării din 30 de țări. Asta n-are nici o legătură (oare?) cu faptul că echipierii naționalei umane a Coreei de Sud au fost botezați „roboțelii”.

Mașina de fotbal

Germania a ajuns în finală după trei victorii la limită, obținute în cel mai tradițional stil al „mașinii de fotbal”: pragmatismul dus dincolo de orice limită.

Trei milioane de oameni au ieșit pe străzi în Seul pentru a trăi împreună **Fericirea** participarea Coreei de Sud la semifinala C.M. de Fotbal, o premieră pentru întreaga Asie. Chiar dacă sud-coreenii au pierdut, performanța lor rămâne excepțională.

Un Mondial paranormal

Incontestabil, partidele din cadrul unui turneu final de fotbal suscită un interes deosebit în rândul iubitorilor jocului cu balonul rotund. Odată cu primele transmisii televizate de la campionatul mondial din Anglia (1966), nenumărate companii au descoperit că prilejul este deosebit de favorabil pentru a-și face reclamă produselor proprii. Astfel, interesele financiare crescând s-au dezvoltat paralel cu exacerbarea orgoliilor naționale (vezi și un război – adevărat – între Honduras și El Salvador). Dar, pe lângă pronosticurile oferite de specialiști în domeniu, au apărut tot felul de magicieni, vrăjitori, astrologi, șamani sau cum s-or fi mai numind. Și aceasta nu numai în țările lumii a treia, ci și în cele mai civilizate culturi occidentale.

Pe această temă au răzbătut prea puține informații din taberele celor 32 de participante la recentele întreceri din Coreea de Sud și Japonia, deși pe continentul asiatic, plin de mistere, au fost prezente și câte cinci reprezentante din Africa și America de Sud, ținuturi la fel de pline de întâmplări greu explicabile. În „deschidere”, Franța – campioana mondială en titre – a fost învinsă, fără drept de apel, de către o debutantă la un turneu final. Principala explicație – lipsa „dirijorului” Zinedine Zidane. Ei, bine, „bomba” vine chiar din presa senegaleză, care a acreditat ideea că accidentarea lui „Zizou” s-a datorat faptului că ar fi fost „lucrat” de vrăjii africani, care i-au administrat, de la distanță, ritualuri voodoo. Desigur, afirmația depășește sfera raționalului, dar ea devine credibilă dacă ne amintim că, și în Cupa Africii pe Națiuni, naționala Senegalului a întâlnit selecționatele Egiptului, Zambiei, R.D. Congo și Camerunului cărora le-a lipsit „matematic” jucătorul-vedetă, iar „leii din Teranga” au ocupat locul secund, **neînvinși** (au pierdut finala la lovituri de departajare, în fața Camerunului). Iată, acum, Franța a plecat acasă, de pe ultimul loc în grupă, iar africanii – tot magie neagră? – au învins Suedia în „optimi” (cu „golul de aur”), reprezentativă care se calificase în dauna Argentinei, o altă mare favorită la titlu.

Un alt exemplu. Mediumul israelian **Uri Geller** a promis că va aplica Angliei un tratament cu „unde pozitive”, înainte de meciul cu Argentina. Rezultatul? 1-0 pentru „insulari”, dintr-un penalty transformat de David Beckham, incert până la ora meciului. Mai departe, un sec 3-0 în „optimi”, cu Danemarca...

Aflată în „grupa morții”, Nigeria a părăsit prematur competiția. Selecționerul Adegboye Onigbinde este însă împăcat cu situația:

„Consider că a fost voința lui Dumnezeu ca noi să nu ne calificăm în optimile de finală. Poate că Dumnezeu a vrut să ne dea o lecție.”

Dacă senegalezii și-or fi datorând succesele și magiei negre, în schimb doi vrăci sud-africani au practicat magia albă, invocând doar succesul propriei echipe, fără a dori răul altora. Ei au reușit refacerea fundasului Lucas Radebe după o accidentare care îl ținuse departe de teren aproape un an de zile.

Într-un meci-cheie pentru calificarea „squadrei azzurra” (cu Mexicul), selecționerul Giovanni Trapattoni a folosit de mai multe ori

public și până ce jucătorii și-au colorat părul în galben la *Coupe du Monde '98*.

Inspirați parcă de gestul românilor, jucătorii turci promisese că în cazul intrării în finală să se tundă la zero, dar probabil că Allah nu agreează credincioșii lipsiți de podoa-bele capilare și de aceea nu i-a ajutat.

Comentând partida Danemarca – Franța 2-0 și remarcând neputința „cocoșilor”, Emil Grădinescu a exclamat la un moment dat: „Este ceva în aer!”

Încheiem și noi spunând: o fi ceva din toate astea?! Pentru că altfel ar trebui să luăm

Înfrățiți și fericiți, jucătorii turci și cei sud-coreeni salută publicul la încheierea finalei mici

o sticlă cu apă sfințită pentru a se stropi pe mâini. Gestul său a stârnit dojana bisericii catolice deoarece „Apa sfințită nu trebuie să devină în mintea credincioșilor un talisman, trebuie să-și păstreze caracterul sfânt pe care-l are.” S-o fi produs vreun deochi atunci când sud-coreenii au înscris „golul de aur” și i-au trimis acasă pe cei care le răpiseră „tricolorul” primul loc în preliminariile europene?

Să ne amintim, cu acest prilej, că rezultatele bune obținute de reprezentanții noștri („sferturile” de la World Cup '94 și nu numai) au fost puse în legătură cu sentimentele religioase ale „generalului” Anghel Iordănescu. Se știe că la cele mai importante meciuri selecționerul era nedezipit de o cruce sfințită primită de la răposatul părinte Argatu. Totul a fost O.K. până ce gestul respectiv a fost făcut

prea în serios povestea cu șerpișorul (de 30 cm doar!) care i-a speriat pe jucătorii italieni când a fost descoperit la hotelul în care erau cazați. I s-or fi atribuit bieteii tărătoare puteri magice în mitologia sud-coreeană, dar să fie „macaronarii” atât de superstițioși încât credința în semnul rău să-i fi condus la eliminarea prematură din competiție?

Oricum, Vrăjitorul Suprem din Mexic, Antonio Vazquez, pare să fi fost cel mai aproape de rezultatele din teren. El a anunțat că o echipă europeană – Franța, Anglia sau Germania – va fi câștigătoarea titlului mondial, Argentina și Spania nu vor depăși faza „optimilor”, iar Brazilia va ajunge în finală, dar nu va învinge.

Primul, prima...

- ... campionat mondial organizat în două țări
- ... lovitură de început a meciului i-a aparținut, în „uvertură”, reprezentativei Senegalului, debutantă la un turneu final
- ... bară: francezul David Trézéguet (min. 22, primul meci)
- ... gol: senegalezul Pape Bouba Diop (min. 30)
- ... cartonaș galben: Emmanuel Petit (căpitanul echipei Franței)
- ... „duplă”: danezul Jon Dahl Tomasson
- ... „triplă”: germanul Miroslav Klose
- ... scor-fluviu: Germania – Arabia Saudită 8-0
- ... victorie la un turneu final (2-0 cu Polonia) pentru Coreea de Sud, aflată la a șasea participare
- ... demisie a unui antrenor: Srečko Katanec (Slovenia)
- ... punct la un t. f. pentru Japonia (2-2 cu Belgia)
- ... echipă eliminată din competiție (după două partide): Arabia Saudită
- ... scor alb: Franța – Uruguay (în meciul cu numărul 20)
- ... echipă calificată din faza grupelor: Spania (tot după două jocuri)
- ... cartonaș roșu acordat direct: croatul Boris Živković
- ... echipă care a înrunțit maximum de puncte în grupă (9): Spania
- ... hat-trick: portughezul Pauleta
- ... eliminat direct de pe banca de rezerve: argentinianul Claudio Caniggia
- ... meci fără nici un cartonaș galben: Anglia – Nigeria 0-0
- ... campioană mondială, după 36 de ani, care pleacă acasă din faza grupelor – și fără a marca vreun gol: Franța
- ... meci care a necesitat prelungiri: Senegal – Suedia (în optimi)
- ... „gol de aur”: senegalezul Henri Camara
- ... meci decis la 11 m: Spania – Irlanda 3-2 (în optimi)
- ... reprezentativă asiatică prezentă într-o semifinală: Coreea de Sud
- ... antrenor din istorie care a reușit să atingă faza semifinalelor cu două echipe diferite: Guus Hiddink (în 1998, Olanda și acum, Coreea de Sud)
- ... finală (și primul meci la un C.M.) în care s-au întâlnit Brazilia și Germania, deși sunt cele mai vechi participante și au „colecționat” împreună șapte titluri supreme
- ... fotbalist din istorie care a disputat trei finale consecutive de C.M.: fundașul brazilian Marcos Evangelista de Moraes „Cafu” (15 meciuri). ■

Mai mult decât fotbal

● Ca de obicei, „regele” Pele nu le prea are cu pronosticurile. Să ne amintim doar că în 1994 „vedea” Columbia favorită la câștigarea titlului. Nici de această dată nu a nimerit-o, considerând că Argentina, Franța, Italia sau Portugalia erau cele mai bune selecționate. În acest moment, Brazilia nu trăiește cele mai bune momente ale sale și nu cred că va face un mondial bun, spune legendarul „decar”. Dar poate că la mijloc o fi vreo stratagemă, pentru că și acum opt ani trofeul a fost câștigat tot de conaționalii săi.

● Germania este a patra „națională” care intră în finală după ce a primit un singur gol (în șase întâlniri). Au fost egaleate astfel performanțele realizate de Uruguay în 1930 (dar numai din trei meciuri), Anglia – 1966 (cinci partide) și Olanda – 1974 (șase confruntări). Doar „gazdele” Uruguay și Anglia au cucerit trofeul. În finală, toate echipele menționate au primit două goluri.

● Un lanț de magazine german – Kaiser’s Drugstore (KD) – a făcut imprudența de a promite virtualilor clienți o reducere de cinci la sută pentru fiecare gol al Mannschaft. După cum se știe, în prima partidă Germania a întrecut cu 8-0 Arabia Saudită, ceea ce a condus la un rabat de 40 la sută, cumpărătorii profitând din plin. Probabil și de aceea KD și-a luat o măsură de prevedere: reduceri, dar „numai în limita stocurilor disponibile”. Lasă că și jucători, parcă de mila comercianților, în următoarele șase meciuri au mai înscris numai 6 goluri în total.

● Calificate în „optimi”, reprezentativele țărilor co-organizatoare își datorează succesul unor antrenori europeni, ca de altfel și selecționata Senegalului. Pentru reușita elevilor săi, care au ajuns chiar în semifinale, olandezul Guus Hiddink a fost răsplătit imediat de federația sud-coreeană cu o primă de un milion de dolari. Omologul său, francezul Philippe Troussier, a stărnit de asemenea un val de entuziasm în Japonia, la Tokyo înălțându-i se un templu shintoist.

● O tentativă de blat? Fundașul sud-coreean Lee Young-pyo a făcut o declarație uluitoare, conform căreia în pauza meciului dintre echipa sa și naționala Portugaliei, **Luis Figo**

iar fi propus ca partida să se încheie cu un scor alb, ceea ce ar fi condus la calificarea ambelor formații. La reluare, însă, gazdele au înscris un gol și lusitanii au fost eliminați. Curios, a urmat o ripostă cam moale din partea lui Figo, care a anunțat doar că se va retrage de la echipa națională.

● **Reporterii fără frontieră** au acordat – simbolic – cartonaș roșu pentru Arabia Saudită, China, Rusia, Tunisia și Turcia, într-o campanie de presă menită să alerteze opinia publică despre nerespectarea drepturilor omului în țările respective. Anunțul a apărut pus pe o minge din care curg câteva picături de sânge, barate de numele celor cinci state.

● Proprietarii de cinematografe din Nepal au decis să transmită în sălile de proiecție partidele din cadrul t.f. De asemenea, Ministrul Educației din Paraguay a cerut directorilor de școli să instaleze televizoare în clase, pentru ca elevii să poată urmări meciurile echipei lor naționale la Cupa Mondială.

● Arbitrul elvețian Urs Meier are obiceiul ca, înaintea meciurilor importante, să mănânce fire de iarbă din terenul pe care se dispută întâlnirile. Probabil că nu oficiază și la jocurile în saia pentru că i-ar fi mai greu...

● Grupul de studiu tehnic al FIFA a selectat un lot de 16 jucători din care urma să fie aleasă echipa Mondialului: portari – **Kahn** (Germania), **Rustu** (Turcia);

fundași – **R. Carlos** (Brazilia), **Hong Myung-bo** (Corea de Sud), **Alpay** (Turcia), **Hierro** (Spania), **Campbell** (Anglia); mijlocași – **Rivaldo**, **Ronaldinho** (Brazilia), **Ballack** (Germania), **Yoo Sang-chul** (Coreea de Sud), **Reyna** (SUA); atacanți – **Ronaldo** (Brazilia), **Klose** (Germania), **H. Şaş** (Turcia), **Diouf** (Senegal). Cei zece scriși cu litere îngroșate au fost nominalizați pentru „Balonul de Aur”.

● Româncă Alexandra Nechita („Micuța Picasso”) a fost invitată la festivitatea de închidere a C.M. Alexandra a pictat o frescă imensă pe stadionul din Yokohama, care a găzduit finala.

pagini realizate de **Pompiliu L. Dumitrescu** și **Tudor Călin Zorojanu**
Info, **AP** și **EPA Rompres**

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Bocu
 DIRECTOR: ALEXANDRU ARION
 REDACTOR ȘEF: REMUS ANDREI ION
 SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Valeriu Stălan
 SENIOR EDITORI: Liana Prins, Tudor Călin Zărnescu
 EDITORI: Oana Costea, Petru Ovidiu Bocu
 Găzetar: Marian Marin, Tania Roman și
 SPORT: Rompăluțușeni, Dumitrescu
 SENIOR EDITOR FOTO: Octavian Tătar
 FOTOREPORTER: Florin Iordă
 TEHNOREDACTOR: Laura Tătar
 CULEGERE COMPUTERIZATĂ: Angela Ciocăranu
 COLABORATORI PERMANENȚI
 Emil Hurezeanu, Rodu Ionescu
 Nicolae Măndăscu, Ștefan Niculescu
 H.R. Bărbulescu, Dan Pavel, Maria Pătrășcu
 Brăduț Stălan, Alina Ștefănescu
 CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE
 Gabriela Adam-Opăi (Austria)
 Alexandru Graur (Italia), Ion Popa (GUA)

Grafică, tehnoredactare
 și prelucrare imagine

Flacăra

Societate comercială înregistrată la
 Oficiul Registrului Comerțului București
 nr. 1/42/568/1991 din
 04.07.1991 Cod fiscal 11582270

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
 Biroului Român de Audit al Tipăriturii - BRAT

Consiliul de Administrație:

PRESEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion
 VICEPRESEDINTE: Alexandra Popovici

MEMBRI: Manuela Răduț, Arion, Alexandru Arion, Dorin Stălan

DIRECTOR EXECUTIV: Bogdan Arion Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriela Bănuș

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE ȘI MARKETING: Emil D. Iordă

SECRETARIAT: Ileana Teșeleanu Tel: 224 36.88; 224 37.44

Fax: 224 37.13 E-mail: redactie@flacara21.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, etaj 713/41

Conturi: 251117891/RO1 BCR, sector 1, București

Cont valutar: 251117892/DN BCR, sector 1, București

Fundația „Premii Flacăra - România”

Președinte: George Arion

Director executiv: Mariana Răduț Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂSĂBIN

REBUS®

Redacție șef: MIHAI ZGURBA

Revista Rebus are Certificat de Audit liberat de BRAT

REBUSACHE®

Redacție șef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată: Doru Vină

Corectură: Ioan Grigoriu

Publicitate și marketing: Daniela Brayon, Flavia Sima

Telefon: fax 222 67 38; 224 36 88

Distribuție: 222 66 28; 224 37 44; Flavia Brăgăniț

Maria Călin, Cristian Măcoveanu, Valeriu Radu

Cititori din țară și din străinătate se pot abona

prin S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A.

Cititori se pot abona și prin: S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L., București

Tel./Fax: 01/627 66 65; 01/323 38 36

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Sis, Flacăra Focus,

Rebus, Almanah Rebus, Rebusache

sunt măști înregistrate

ale S.C. Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
 articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenți
 de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le
 aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

INTERVIU

Theodor Stolojan:

„Nu vreau
 să particip
 la războiul
 din PNL”

42

SPECIAL

Stăpânul inelului

Povestea prieteniei
 dintre un român
 și un japonez într-un
 lagăr sovietic

16

REPORTAJ

Angrosiștii
 chinezi
 en detail

28

EVENIMENT

Enrique Iglesias,
 escapadă în România

64

DESTĂINUIRI

ANCHETĂ

Sunt sau nu
 discriminați
 țiganii?

80

Tania Budi nu este
 un înger

72

REPORTAJ

Pescuitul la bulboană 22
60 de ani în Cișmigiu 78

DESTĂINUIRI

Cristina Șoloc ține regim de îngrășare 68
Bianca Brad, în luptă cu inamicii tenului 92

MEDICINĂ

Două secole de Filantropie 90

MEDIA

Auditarea serviciilor media este o necesitate 96

SPECTACOLUL POLITIC 100

FILM

Promisiunea 106

TEATRU

O retrospectivă a stagiunii 104

ARTĂ

Imperiul transparenței 109

OPINII

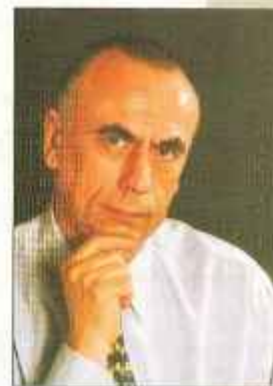
Emil Hurezeanu,
Radu Ionescu,
Nicolae Manolescu,
H.-R. Patapievici,
Dan Pavel,
Bazil Ștefan

Foto coperta 1:
Tudor Predescu

Altceva

A trecut, aproape neobservată, știrea despre organizarea de către Institutul pentru Liberă Inițiativă a unui seminar cu tema *România capitalistă: clișee și realități*.

Cu cât ne apropiem, cu atât ne îndepărtăm

Astfel a definit, cu umor amar, Guvernatorul BNR, Mugur Isărescu, unul dintre participanții la acest seminar, situația în care se află azi România. Alături de el, economiști, politicieni, sociologi, analiști politici, au creionat în culori sumbre viitorul țării noastre, în condițiile în care se muncește în dorul lelii, tot mai puțin și mai prost, rata de ocupare a forței de muncă fiind doar 56,3%. O altă cifră prezentată e la fel de neliniștitoare: în agricultura românească lucrează 23,3% dintre cetățeni, în timp ce în țările dezvoltate doar 4%, ceea ce înseamnă că n-avem nici utilajele necesare, nici o pricepere ieșită din comun în cultivarea pământului și de aceea obținem și recolte slabe. Năucitor însă e rezultatul unei statistici care demonstrează că România nu dispune, de fapt, de forță calificată de muncă, 65% dintre compatrioții noștri angajați în diverse servicii știind doar să scrie și să citească și doar 9% având studii superioare. Și noi care ne legănam cu iluzia că măcar la acest capitol stăm mai bine decât mulți colegi de planetă! Iar în anii următori, în acest domeniu, perspectivele sunt și mai negre. Sociologul Alin Teodorescu a oferit însă „surpriza emisiunii”: potrivit unui studiu recent, pentru prima dată românii sunt mai îngrijorați de fenomenul corupției, decât de traiul lor precar. Nu ne înșelăm de seriozitatea studiului respectiv. Probabil că, într-adevăr, românii s-au saturat ca indivizii instalați în posturi mai mult sau mai puțin importante să prospere prin mită, prin înșelăciune, prin exploatarea credulității altora. Dar, caracteristica lor de bază fiindu-le resemnarea, vor accepta, în continuare, să fie conduși de aceiași inși lipsiți de scrupule care împing, încet și sigur, țara spre dezastru. Iar peste un an, poate peste doi, un alt seminar va înregistra aceleași probleme, însă de data asta mult agravate, fiindcă nimeni, dar absolut nimeni, n-are dorința să ne smulgă din marasmul în care ne găsim.

Sergiu Briceanu

Doriți să fiți tratați decent și civilizat, așa cum meritați!

CITY CENTER – dealer autorizat Daewoo Automobile Romania vă invită să vizitați centrul de service și vânzări, situat în plin centrul Capitalei, pe Calea Dorobanților nr. 31-33.

Noi vă oferim întreaga gamă de autoturisme Daewoo la cele mai avantajoase prețuri precum și o gamă largă de facilități:

- sisteme de vânzare în rate;
- sisteme de vânzare în leasing;
- achiziționare imediată;
- discount-uri de flotă semnificative;
- alarme și accesorii auto.

CITY CENTER
e altceva!!!

Apelând la serviciile noastre beneficiați de calitatea lucrărilor la nivel european, aparatură de diagnosticare și reparații de ultimă oră, servicii complete de:

- mecanică;
- tinichigerie;
- electrică;
- vopsitorie;
- vulcanizare și echilibrare roți;
- stand de frânare;
- reparare și încărcare aer condiționat;
- linie inspecție tehnică periodică.

ATUNCI VĂ AȘTEPTĂM!

Calea Dorobanților nr. 31-33, Telefon: 210 36 76, 210 66 24, Fax: 212 27 01.

... și la vară cald!

Canicula a lovit, în luna iunie, România. Așa cum se vede și din această imagine surprinsă în Capitală, fiecare s-a răcorit cum l-a tăiat capul. Căldura a sufocat și apartamentele, astfel încât s-ar putea spune că administrația locală și-a îndeplinit misiunile în acest domeniu – ce-i drept, nu iarna, ci vara. ■

Un sfert de secol cu Iris

La împlinirea a 25 de ani de când se află pe scenă, Iris va organiza în toamnă un spectacol în aer liber, având drept invitați speciali pe membrii celebrei trupe Uriah Heep. Până atunci, Iris a lansat videoclipul *Da, da, eu știu*, la MTV România, în cadrul emisiunii *Superrock*. Este prima piesă originală Iris de la albumul *Iris 2000* încoace. Filmările s-au desfășurat în două locații total diferite: vulcanii noroioși și... Școala Centrală din București. Materialul anticipează un nou album de studio, *Mătase albă*, care va apărea în toamnă. ■

Valul ucigaș

În vreme ce România era sufocată de caniculă, Rusia se confrunta cu grave inundații. Numai în regiunea Stavropol au murit 72 de oameni, iar 86.000 au rămas fără adăpost. ■

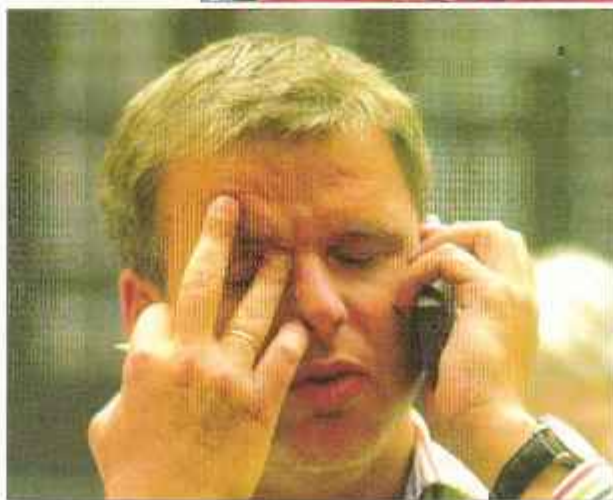

Unde dai și unde crapă

După penibilul final al Marelui Premiu F1 din Austria, toată lumea era curioasă ce decizie o să ia Federația Internațională de Automobilism. Hotărârea a fost foarte aspră: echipa Ferrari a fost amendată cu 1 milion de dolari pentru că... n-a respectat protocolul de premiere (Michael i-a oferit cupa lui Rubens, cel care o merita de drept)!! ■

Cu bustul spre satelit

Patru portugheze au fost convinse, printr-un simplu apel telefonic, să-și dezgolească bustul și să-și îndrepte sânii spre... un satelit, cu promisiunea că, în felul acesta, vor beneficia de o mamografie telecomandată! Victimele propriei credulități (între 19 și 45 de ani) s-au dat la exercițiul respectiv în balcon ori la fereastră. Tot e bine că autorul farsei n-a încercat să le convingă să se expună în mijlocul străzii. ■

Căderea zeului valutelor

Figura acestui broker din Frankfurt exprimă sugestiv sentimentele trăite de multă lume după ce s-a ajuns ca un euro să valoreze 0,99 dolari. Evident, nu este vorba (doar) de o problemă de mândrie, ci de scăderi dramatice ale acțiunilor cotate la bursă. ■

Tancul tragi-comic

De curând s-au încheiat filmările la noua producție românească *Tancul* – un film realizat după un scenariu de Horia Pătrașcu, o comedie-tragică și cu un final neașteptat. Filmul este produs, în colaborare cu C.N.C., de către *Atlantic Film Production* – director Lucian Dante Gologan, care a încredințat „pârghiile” principale unor tineri: regia îi aparține lui Andrei Enache, imaginea este semnată de către Dragoș Lumpan (ambii la debut în filmul artistic de lung metraj!), iar în rolurile principale se numără Mihai Brătilă, Laura Creț ș.a., nici unul dintre aceștia neavând peste 25 de ani. Dintre „veterani”, îi putem numi pe actorii Ilarion Ciobanu, Ion Besoiu și neprofesionistul Marian Moldoveanu. Decorurile sunt semnate de arh. Adriana Păun.

De la Alfa la Romeo

La împlinirea a nouă decenii de existență, firma *Alfa Romeo* a deschis la Muzeul Național de Istorie din București o expoziție nostalgică, reunind câteva dintre cele mai frumoase modele de mașini. Pot fi admirate aici adevărate bijuterii din 1930, 1949, 1951, 1954, dar și 2001. Expoziția este prilejuită de lansarea în România a modelului Alfa 156, versiunea 2002.

Cu partitura în vacanță

Peste tot pe unde va merge în această vară, Felicia Filip va fi însoțită de o partitură. Așa că, ori la munte, ori la mare, Felicia va exersa arii din *Elisirul dragostei* (spectacol care va fi prezentat pe Coasta de Azur în decembrie) sau *Boema* ori *Rigoletto* care vor încanta publicului din Italia și Canada. Între micile perioade de vacanță pe care și le va putea permite, Felicia Filip va pregăti cu minuțiozitate un spectacol concert itinerant, intitulat *Constelația Felicia*, care va poposi cam în toate orașele mari ale țării. În *Constelația Felicia* vor străluci și alte vedete: mari actori și cântăreți de operă, ■

101... politicieni

În pizzeriia *Cuptorul cu lemne* din București toată luna lui Cuptor sunt scoși la vedere, frământați cu cerneală tipografică, puși în pagină și dați la foc mic 101 politicieni, de la șefi de stat și prim-miniștri, la primari și șefi de partide. Este a cincea expoziție de caricaturi de presă, organizată la *Galeria Sorin Postolache*, cuprinzând

desenele semnate de graficianul Cristian Mihăilescu, un caricaturist editorialist sarcastic și tăios, un „penițar” care știe să vadă dincolo de discursurile propagandistice ale politicienilor noștri. Desenele sunt dreptul la replică ale unui caricaturist care s-a autosesizat vizavi de clasa politică. ■

Sărbătoarea baletului

Luna iunie a prilejuit iubitorilor de balet o sărbătoare unică în istoria Operei Române: revenirea în țară și răsplătirea cu înalte distincții a celor mai valoroși interpreți și coregrafi. Pentru prima oară s-au întâlnit acasă „stelele rătăcitoare” ale baletului românesc, care au purtat lumina artei lor pe întreg mapamondul: Magdalena Popa, Sergiu Stefanski, Gh. Iancu, Gabriel Popescu, Ștefan Bănică, Marinela Ștefănescu, George Bodnarciuc, Marin Boeru, Laurențiu Guinea, din Italia, Cristina Hamel din Germania, Simona Noje din Austria, Aurora Rotaru din Suedia, Pavel Rotaru, Gelu Barbu din Spania ș.a. Primele întâlniri și dialoguri s-au consumat în sălile de studii unde odinioară aceste mari vedete își făceau antrenamentele zilnice, acum împărțindu-și din experiența lor tinerilor balerini. Invitate pe scenă, marile glorie ale baletului românesc au fost ovationate de o sală arhiplină și omagiate cu distincții de Președintele României. Un moment reunind pentru prima dată în aceeași constelație pe cei mai hărăziți slujitori ai frumosului din arta baletului. ■

împreună de

ani

1 iulie 1991 - 1 iulie 2002

BANC POST
O bancă a tuturor

Domnului Toshio Watanabe nu-i plac numele europene, pentru că nu înseamnă nimic. Numele domniei sale se traduce, în japoneză, prin *omul care a trecut marea*.

În timp ce o echipă a revistei *Flacăra* era în Japonia, pe urmele unei mari prietenii, l-am căutat pe Anatolie Arhip. La telefon ne-a răspuns o voce stinsă de femeie: „Nu se poate vorbi cu el, este în spital”. Am revenit după vreo două săptămâni. Ne-a răspuns tot dna Arhip. Nu înțelegea ce vrem să vorbim cu un om foarte bătrân și bolnav, care de-abia se mai ține agățat de viață.

Stăpânul inelului

„Românii ajunseseră acolo înaintea japonezilor. Mi-aduc aminte că era foarte frig, ninge și eram triști, deprimăți. Soldații sovietici ne tot trânteau, ne scoteau din barăci, ne adunau în careu pentru un fel de învățământ politic, prin care încercau să ne „educe”. Eu am nimerit lângă un român. Era domnul Arhip. Mi-a zis «Vezi că tu ești boboc și nu știi nimic. Să nu cumva să ascuți ce spun ăștia. De-acum o să te învăț eu ce trebuie să faci, pentru că avem mult de

stat aici și trebuie să supraviețuim...». Așa ne-am împrietenit. Îmi spunea mereu «Avem foarte mult de stat aici, să ai grijă de lucrurile tale, dar în primul rând de picioare, picioarele sunt cele mai importante. Deci ai mare grijă de bocanci, nu lăsa să-ți ia rușii bocancii, dormi cu capul pe ei, fă-i pernă, dar nu cumva să-i lași să-ți ia bocancii...». Mi-a zis să nu păstrez toate prostiile, că n-am nevoie de ele. Dânsul avea doar un inel de aur, de la logodnica lui din România.”

Prietenia cu Anatolie Arhip este un fel de oază de

Toshio Watanabe s-a născut în familia unui doctor, dintr-o localitate de la țară. Un cătun într-o regiune muntoasă a Japoniei unde ninge foarte mult. Școala primară a făcut-o în satul natal, apoi, la 13 ani, a plecat din casa părintească. A urmat universitatea de medicină, specialitatea biologie. În 1941, la o jumătate de an după ce și-a terminat studiile, a fost mobilizat. Din 1942 a luptat în nordul Chinei. La sfârșitul războiului, în 1945, a încercat să se refugieze în Coreea, în încercarea de a ajunge acasă. Dar au venit rușii și a căzut prizonier. După două-trei săptămâni de drum, cu trenuri de marfă înghețate, claie peste grămadă, a ajuns în lagărul de la Kazan, la 1.000 de kilometri est de Moscova. Un lagăr plin cu prizonieri nemți, japonezi și români. Acolo s-a împrietenit cu românul Anatolie Arhip.

text și foto **George Arion** și **Alexandru Arion**

▼ Cum reușeați să vă înțelegeți?

– Eu vorbeam foarte bine germana și engleza și prinsesem și ceva rusă, iar Anatolie Arhip vorbea bine rusă și ceva engleză. Ne înțelegeam într-o amestecătură de cuvinte din mai multe limbi. Dar aveam subiecte comune. Cred că Anatolie Arhip era student la Drept și, mai mult ca sigur, fusese luat direct din facultate, poate în anul doi sau trei. Vorbea foarte mult despre Drept.

– Despre ce povesteți în lagăr?

– Vorbeam foarte mult despre Uniunea Sovietică și despre comunism și românul tot timpul îmi atrăgea atenția să am grijă că rușii ne îndoctrinează, că rușii au informatori printre noi. Îmi spunea să nu vorbesc niciodată cu nemții și mai ales să nu le spun nemților ce vorbim noi doi. Sovieticii îi controlau pe toți, dar nemții erau un fel de sefi peste prizonieri și Anatolie Arhip se temea foarte tare ca rușii să nu afle prin intermediul vreunui neamț ce spune dânsul. Mereu îmi dădea lecții de viață... „Ai grijă cum te păzești, ai grijă cum te porți, ai grijă cum vorbești” și lucruri de genul ăsta. Ne așteptam să stăm puțin în captivitate, credeam că în șase luni ieșim de acolo și ne gândeam că trebuie să părem niște oameni obișnuiți. Arhip mi-a spus că nu trebuie să se știe că suntem niște oameni care avem calități deosebite sau vreo pricepere deosebită pentru că o să rămânem la urmă, că o să aibă nevoie de noi în lagăr până la sfârșit. Așa că nu am spus niciodată că sunt doctor...

– Nu erați priviți cu o oarecare curiozitate? O astfel de relație, între un român și un japonez...

– Totul se petrecea în mare secret, nu cred că stia cineva de relația noastră. Ne feream să fim văzuți. Dânsul se temea de japonezi și cred că, oricum, poziția sa era destul de delicată și atunci ne întâlneam pe ascuns, vorbeam... Cel mai tare ne feream de gardienii sovietici. Să nu ne afle secretele, să nu afle ce gândim, pentru că atunci ar fi existat pericolul să ne trimită în alte lagăre, mult mai dure. Existau momente când îmi pierdeam speranța, eu sunt oriental și renunț foarte ușor. Arhip nu renunța niciodată, dar avea un

singur regret, că România a ajuns în conjunctura nefericită de după război. Spunea că România este o țară nemaipomenită, o țară extraordinară, foarte frumoasă, dar o țară slabă. Că nu trebuia să ajungă în situația în care a ajuns, că dacă poziția României era alta, ei, Arhip nu ar fi ajuns prizonier, că putea să-și termine facultatea, că avea o iubită acasă, că putea să-și facă o familie, o carieră. Mă certa că renunț așa de ușor.

– Cum v-ați despărțit de domnul Arhip? A plecat dânsul într-un alt lagăr?

– O, îmi amintesc așa de bine acea zi...! Românul m-a căutat la miezul nopții, în baracă în care dormeam, ca să-mi spună că a primit ordin să fie dus în alt lagăr. Mi-a zis... „Credeam că mă eliberează, dar uite că mă trimit în altă parte și acolo e mult mai frig și, din câte am auzit, de acolo nu se mai întorc nimeni. Te rog foarte mult, eu nu știu dacă mă mai întorc, așa că, te rog, ia inelul logodnicei mele și, dacă eu nu mai supraviețuiesc, fă ce știi și du-te în România, la București, să i-l dai. Și să ai grijă să nu-l pierzi...”. Mi-a dat mai multe instrucțiuni ce să fac și eu am luat inelul și mă tot gândeam ce să-i ofer în semn de prietenie și mă tot uitam în jur și mi-am dat seama că n-am nimic. Dar pe urmă i-am zis uite, am hainele mele de corp, eu sunt mic pe lângă tine, dar tot o să-ți folosească, trebuie să ții la viața ta, acolo unde te duci o să fie mai frig și te rog să accepți hainele mele de corp. Românul n-a vrut să le ia, mi-a zis că nu, că și eu o să am nevoie, că și aici este frig și eu Ț-am zis că nu-i nimic, că îl rog să accepte dovada asta de prietenie din partea mea. Chiar dacă sunt mici, o să-ți fie de două ori mai cald decât celor care nu le au. Până la urmă românul a acceptat hainele și a plecat. Ca să supraviețuiesc, să nu mor de frig, mă ascundeam într-un loc unde era un fel de baie și stăteam acolo cât mai mult...

– Cum ați scăpat, până la urmă?

– Toți japonezii au fost eliberați, pe rând, în 1948. N-am mai știut nimic de Arhip. Am ajuns cu greu în Japonia, cu vapoarele. Și când am ajuns acolo, mi-am dat seama că nu știu ce să fac, că n-am nici un rost. Am vrut să mă duc acasă, la ai mei, dar până la urmă m-am hotărât să strâng ceva bani. La facultate nu puteam să merg, toate posturile fuseseră ocupate de oameni mai tineri. Ca să supraviețuiesc am încercat să vând săpun într-o gară din Tokio, dar mafia de acolo nu m-a lăsat. Voiau să mă racoleze. După lagăr, era gata-gata să mor de foame în propria mea țară. Dar într-o zi, când stăteam disperat pe un pod, m-am uitat în jos. Și am văzut cum din ciment, printre pânze de păianjen, creștea iarba. Și atunci am zis că dacă iarba a putut, am să pot și eu...

„În sufletul meu războiul nu este o afacere încheiată. Amintirile mă urmăresc zi de zi. Dar păstrez în suflet căldura prieteniei cu Anatolie Arhip. Asta m-a ajutat să supraviețuiesc în prizonierat. Asta mă ajută în continuare.”

stabilitate pentru mine

– Ce ați făcut în continuare?

– Am rămas totuși la medicină și am ajuns ceea ce sunt în ziua de azi. Am o familie, trei copii, dar amintirile prizonieratului au continuat să mă urmărească. Este ceva ce nu regret, totuși, din acei ani și anume că am învățat să am un sentiment nou, acela de recunoștință. În primul rând față de Anatolie Arhip. Colegii mei, 200-300 de japonezi, erau mereu cu picioarele însângerate, pe pământ sau pe zăpadă, erau mereu pe jos urme de sânge de la ei, în schimb mie mi-era bine fiindcă am avut grijă de bocancii mei... Am avut o viață foarte grea și într-un fel m-am simțit vinovat că din atâta amar de oameni care au murit lângă mine, fie în lupte, fie în prizonierat, eu am scăpat.

– Ați mai aflat ceva despre dl Arhip, apoi? A existat, la un moment dat, o scrisoare...

– O, am primit o scrisoare de la Anatolie Arhip în 1989. E un mister cum de a ajuns la mine. Se pare că dânsul a făcut cercetări încercând să mă găsească, nu avea adresa mea și totuși, pe linie militară a reușit, după ordinul de înrolare, să afle adresa din satul meu natal. Mi-a scris, dar eu nu mai locuim acolo de la 13 ani. Poșta însă m-a căutat și scrisoarea a ajuns la mine în anul 1989. Nu știu ce mi-a scris, era în decembrie și m-am dus în fugă la ambasadă să caut pe cineva care să mi-o traducă. Era târziu și la ambasadă nu mai era nimeni, afară ploua iar eu alergam cu scrisoarea în mână și scrisoarea s-a ȳdat. Așa am pierdut adresa, a sters-o ploaia...

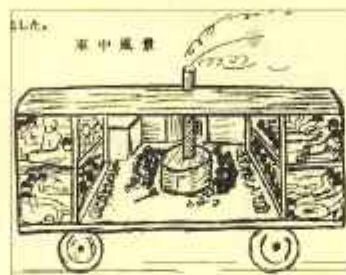
– Dacă l-ați întâlni acum pe domnul Arhip, ce i-ați spune?

– Aș vrea să-i iau mâna, să-i simt căldura mâinii și să-i spun că până acum n-am reușit să fac nimic pentru el, dar că mă bucur că trăiește și nu îmi mai doresc nimic altceva de la viață.

Frumoasă prietenie între un român și un japonez. Atât de frumoasă încât românul, disperat că nu va scăpa cu viață din crunțele lagăre rusești, l-a încredințat japonezului inelul iubitei sale. Și l-a rugat să facă ce știe, dar să ajungă în România, la București, să i-l înmâneze. „Să-l legi cu o ață de dinte, dacă te percheziționează să-l înghiți, că n-o să mori, nu pățești nimic...”, avea să-i spună românul în noaptea plecării. Și doctorul japonez lasă privirea în jos când își amintește. „Întotdeauna îmi legam inelul doamnei din România la gât, cu o ață, și dormeam cu el. Mi-era frică. Rușii făceau percheziții corporale foarte dese și erau mulți hoți printre prizonieri. Atunci m-am gândit să cos inelul, l-am cusut pe dosul unui nasture de la tunică și, un timp, a fost bine așa. Dar o dată pe lună ne luau hainele astea de prizonier la spălat și, deși toate hainele erau semnate, tot se amestecau. Am primit altă haină sau a căzut nasturele la spălat, nu știu...”

Doctorul japonez nu și-a iertat niciodată că a pierdut inelul românului. Gândul i-a revenit într-una, ca o obsesie. „Eram prin 1990 la San Francisco, la un restaurant, luam masa. Am tușit și mi-a căzut proteza care s-a spart. Am înghițit, din greșeală, jumătate din ea. N-am mai putut să mănânc apoi decât lucruri moi și în fiecare zi mergeam la toaletă și așteptam să iasă proteza. Dar, pentru că eram în altă țară, la un WC străin, am fost constipat și proteza nu mai apărea. A ieșit abia când am ajuns în Japonia și atunci m-am gândit... Doamne, ce bine era dacă înghițeam și inelul... Povestea asta mă obsedează.”

Toshio Watanabe păstrează și acum trusa cu ață și ac pe care orice soldat japonez era obligat să o albe asupra sa.

Vagonul de marfă încărcat pentru lagăr, cu prizonierii aruncați unii peste alții, ca animalele.

„Așa am rezistat în lagăr”

Un pian, multe tablouri, porțelanuri, cărți. Un apartament de bloc ca o bijuterie veche, pe undeva pe lângă Piața Iancului, în București. Apoi medicamente, miros de farmacie, chiar și aparatură medicală. Încercănată și plânsă, dna Arhip ne explică atmosfera de spital: „Mi-am schimbat profesia, la bătrânețe. După culori și pensule, pentru că eu am pictat toată viața, a trebuit să mă specializez în dializă. Ca să nu-l port pe drumuri, zi de zi, la tratament. Suntem prea bătrâni pentru asta. Soțul meu are 82 de ani. Boala de rinichi i se trage din lagăr. A stat dincolo de cercul polar, la temperaturi de minus 60 grade Celsius, de crăpa și fierul. Și erau îmbrăcați în uniforme de vară. Dar, totuși, de ce ați venit la noi? Nu știu dacă poate vorbi cu dumneavoastră. De Crăciun a făcut un accident vascular. Momentele în care este conștient sunt din ce în ce mai rare.”

Întream în dormitor. Dl Arhip nu dă nici un semn de viață. Soția îi mângâie fruntea și obrazul alb ca varul: „Uite, au venit niște domni, spun că au un cadou pentru tine, din Japonia, de la prietenul tău din lagăr.” Japonia, prieten, lagăr... Acestea sunt cuvintele miraculoase. Bolnavul deschide ochii. Fața i se luminează într-un surâs chinat: „Da, prietenul meu... Ne povesteam unul altuia despre viața noastră. Aveam nevoie de un prieten acolo, că eu rămăsesem, la un moment dat, singurul român. M-au păstrat pentru că eram responsabilul sanitar al lagărului, îi îngrijeam pe japonezi și pe nemți. Dormeam pe jos, cumplit a fost lagărul. Din 10.000 de japonezi, unul a fost prietenul meu. Vorbeam când în germană, când într-un amestec de limbi, un fel de esperanto, ca să nu ne înțeleagă nemții. Așa am rezistat în lagăr. Si ziceți că prietenul meu e sănătos? Vine să mă vadă?” Dl Arhip adoarme vorbind cu noi. După doar câteva minute deschide ochii. Privește în gol. Nu-și mai amintește cine suntem și ce vrem. Care lagăr? Ce japonez? Soția ridică din umeri, a disperare. De-acum sunt cuvinte fără noimă. Soldați, spital, frig, scrisoare, inel... Și un om foarte bolnav, ȳntuit la pat, între viață și moarte.

Tine la piept, ca din întâmplare, un pachet argintiu. Un dar de la prietenul lui. Din lagăr. Din Japonia. Din viață.

text **Liliana Petruș**

foto: **Octavian Tibăr**

Dl Arhip nu a avut o viață tocmai ușoară. Lagărul, ca idee de suferință, parcă l-a însoțit peste tot. A terminat Dreptul și Conservatorul, a profesat avocatura, s-a căsătorit, a avut un copil. Băiatul i-a murit la 33 de ani, de cancer. După aceea au venit bolile, bătrânețea, neputința.

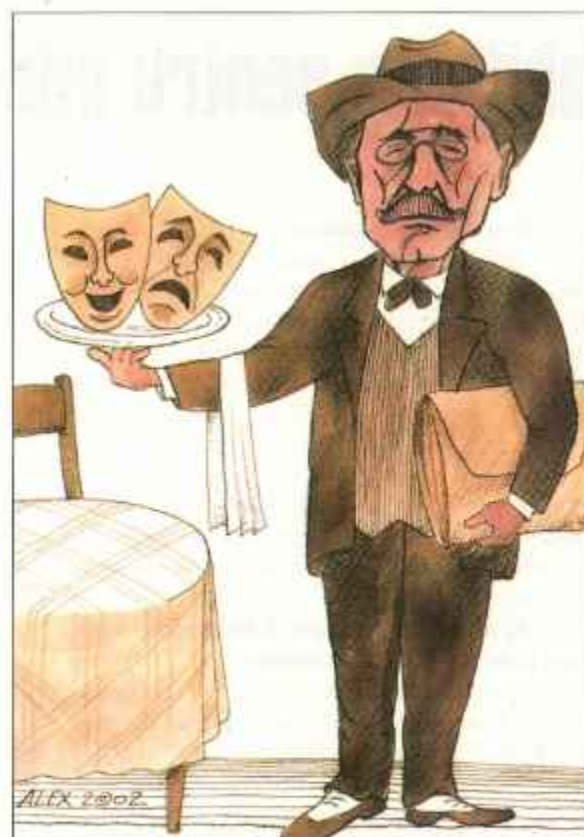

Flacăra a pus umărul la un premiu APTR

Dana Măhui, din Vișini, Călărași, a fost condamnată la un an și două luni pentru că a furat 160 de mii de lei de la un vecin. Nu avea ce să le dea copiilor de mâncare. Vecinul a înțeles-o și a iertat-o demult. Justiția, nu. Ca să nu ajungă la închisoare, Dana și soțul ei au hotărât să aducă pe lume câte un copil în fiecare an. Numărul copiilor a ajuns la zece. Trăiau într-o sărăcie lucie, până la începutul acestui an. Drama familiei Măhui, prezentată în revista *Flacăra* și la *Televiziunea Română*, a înduioșat o țară întreagă. Oameni simpli au trimis ajutoare în bani, îmbrăcăminte și alimente, cât să le fie de folos copiilor pentru câțiva ani. Cătălin Apostol, reporterul care a descoperit cazul femeii din Vișini, a fost premiat recent la Gala premiilor Asociației Profesioniștilor de Televiziune din România.

Premiantul APTR Cătălin Apostol a realizat două reportaje despre situația cutremurătoare a familiei Măhui: *Copii născuți de spaima pușcăriei*, în *Flacăra*, și *Foame și pedeapsă*, la emisiunea televiziunii române, *Cu ochii în patru*.

Acasă la Caragiale

La Ploiești, în cadrul Festivalului Internațional de umor „Acasă la Caragiale”, colegul nostru Aurel Ștefan Alexandrescu a câștigat Premiul festivalului *ex aequo* alături de Gheorghiță Ghinea-Uriașu, Leonte Năstase și Constantin Veluda. Tot în cadrul festivalului a avut loc Simpozionul Internațional „Rolul caricaturistilor editorialiști la dezvoltarea democrației în țările din Europa de Sud-Est”, organizat de *Cartoonists Rights South East Europe*, la care au participat caricaturiști de presă din România, Bulgaria, Iugoslavia, Ucraina și Egipt.

**Copii născuți
DE SPAIMA
PUȘCĂRIEI**

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:
500.000 lei

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1.
Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este **24 iulie 2002**, data poștei.

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

Talon de abonament

Abonându-vă, faceți o economie de 15% din costul total al exemplarelor. În plus veți primi **GRATUIT**

pentru un abonament pe 6 luni – Almanahul *Rebus Estival 2002*, pentru un abonament pe 12 luni – Almanahul *Rebus Estival 2002*, Almanahul *Flacăra 2003* și Almanahul *Rebus 2003*

Costul unui abonament este:

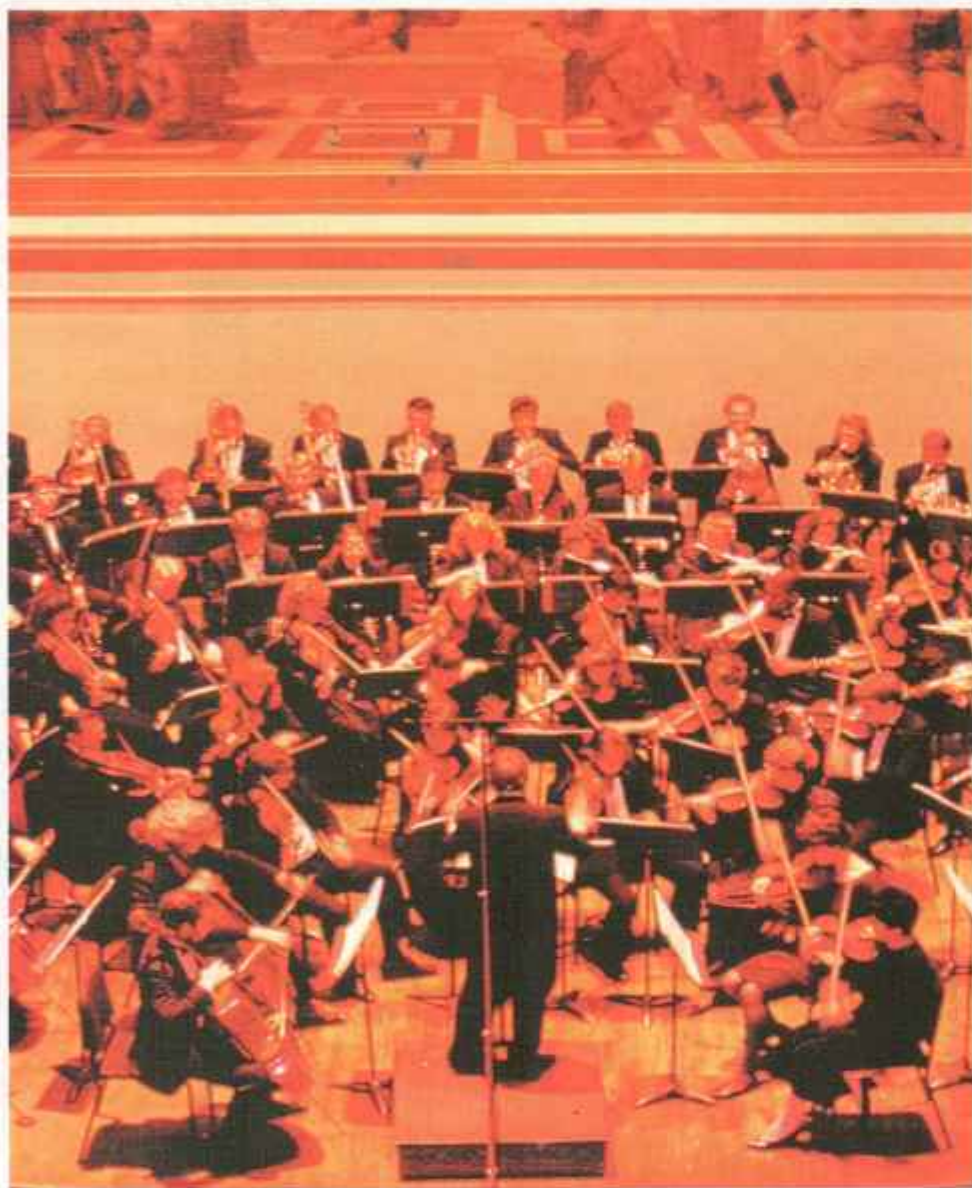
- ☐ Pe 3 luni – 87.975 lei (103.500 lei fără abonament)
- ☐ Pe 6 luni – 175.950 lei (207.000 lei fără abonament)
- ☐ Pe 12 luni – 351.900 lei (414.000 lei fără abonament)

Am achitat suma lei, cu mandat poștal nr. data în contul 25111789.1/ROL al S.C. Publicații *Flacăra* S.A. – B.C.R. Sector 1, București.
Taxele de expediție vor fi suportate de către redacție.
Pentru relații suplimentare contactați-ne la: tel.: (04) 01-222.66.28 (distribuție); (04) 01-224.36.88 (secretariat); Fax: (04) 01-224.37.13; e-mail: redactie@flacara21.ro

Expeditor

NUMELE PRENUMELE TEL. Str.
Nr. Bl. Sc. Ap. Cod poștal O.P.
Localitatea Jud./Sector

E timpul pentru un nou repertoriu de investiții.

Când faci o investiție, tu să fii singurul care poate dispune de banii tăi oricând și oricum. Să ai condiții flexibile și, în același timp, siguranța că banii tăi sunt gestionați cu profesionalism și seriozitate. Dacă acestea sunt condițiile tale, noul fond deschis de investiții Simfonia 1 îți poate oferi exact ce te interesează. Beneficiezi de experiența a două companii cu tradiție îndelungată pe piața financiară - BRD - Groupe Société Générale și Société Générale Asset Management - dintre care ultima, gestionară a fondului prin filiala sa SGAM - BRD S.A., este unul dintre liderii europeni în administrarea de active.

SIMFONIA 1

Fond deschis de investiții

Societatea gestionară a fondului Simfonia 1 a conceput o politică de investiții cu risc scăzut, care să te protejeze de inflație. Pentru tine nu există restricții în ceea ce privește valoarea investiției. În orice moment îți poți răscumpăra titlurile pe care le deții la fondul Simfonia 1, parțial sau total, fără să ți se perceapă penalități. Și, pentru că în afaceri cifrele vorbesc, ai acces permanent la cifrele exacte care arată valoarea actualizată a investiției tale. Ca să fii sigur că faci o investiție în acord cu interesele tale, contactează cea mai apropiată unitate a BRD - Groupe Société Générale.

Un fond în care interesul tău dirijează.

**BANCA ROMÂNĂ
PENTRU DEZVOLTARE**
GRUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

fotoreportaj

Pescuitul la Pulboana

Pe o porțiune de aproape 10 km, pereții de piatră ce strâng Dunărea ca într-o menghină se îngustează treptat, pentru a ajunge în dreptul „Cazanelor” la o distanță record de mai puțin de 150 m între maluri. Această impresionantă zonă de frontieră, alcătuită din pereți stâncoși aproape verticali, care se înalță pe alocuri până la 200 m deasupra apei, cuprinde 215 ha de rezervație complexă cu plante rare și vietăți mai

puțin întâlnite în România. Șuierând involburată, cu o viteză care depășește 4 m/s în viituri, această porțiune a Dunării a fost denumită „cazane” de către pescarii din partea locului, care au asemuit freământul tumultuos al apelor cu clocotul cazanului lor de ciurbă. Sălbatică, aridă și stâncoasă, zona oferă puține variante de trai, majoritatea localnicilor ocupându-se doar de pescuit.

Foto: Tudor Predescu

Străbătând Europa de la vest la est, în drumul său către mare, Dunărea a mai avut de trecut un ultim obstacol: Carpații. După lupta cu muntele, Dunărea a învins. Și pentru a-și celebra parca victoria, și-a clădit pe acest loc un arc de triumf: o monumentală poartă de intrare a apelor pe teritoriul României. Astfel au luat naștere „Cazanele”, care clocotesc în confruntarea veșnică dintre apă și stâncă.

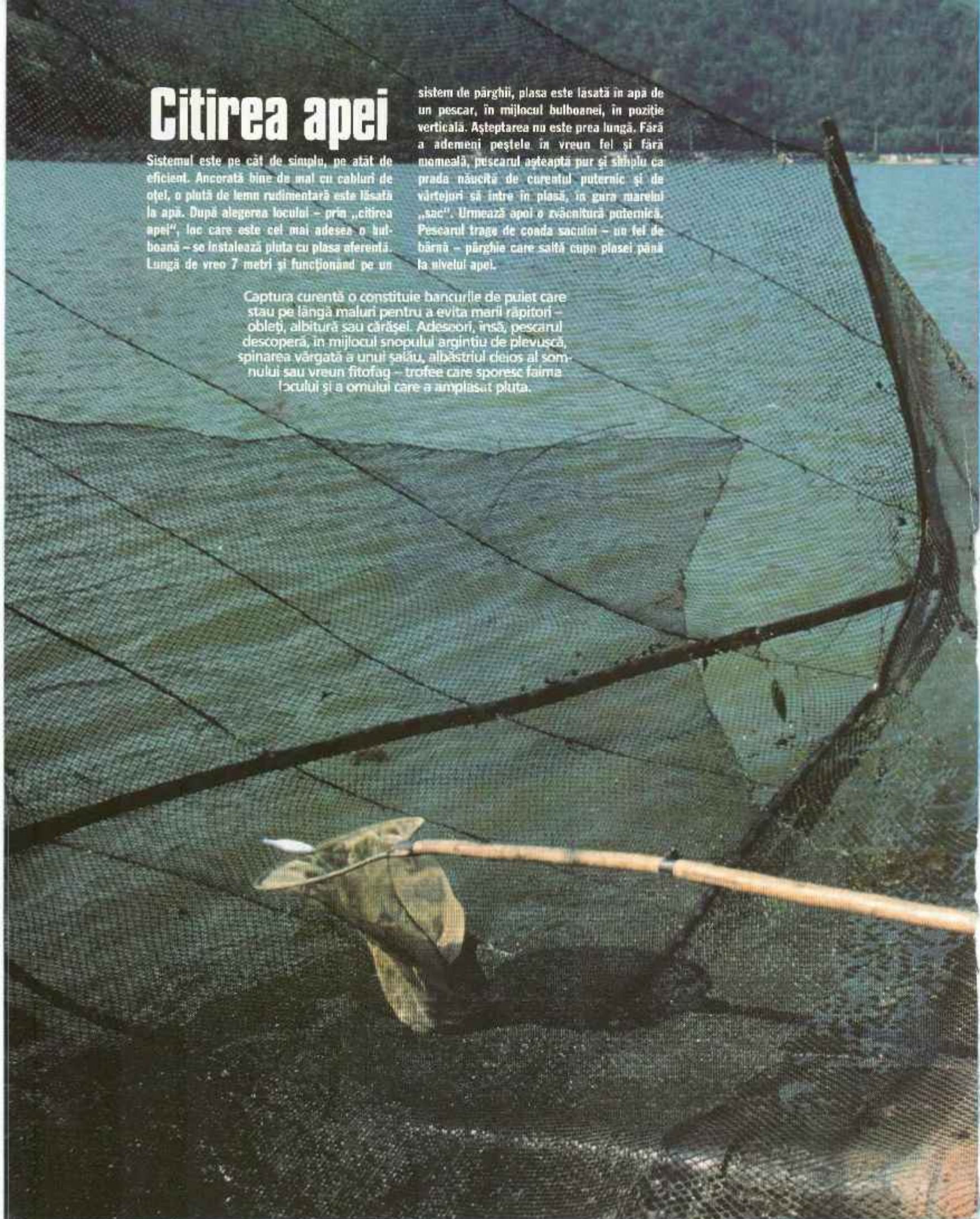
De sute de ani există aici un sistem de pescuit aparte, unic în lume, cu ajutorul căruia localnicii au profitat de ciudăteniile și capriciile naturii, încercând să le întoarcă în folosul lor. S-a născut astfel pescuitul „la sac”, practicabil doar în aceste ape adânci și repezi.

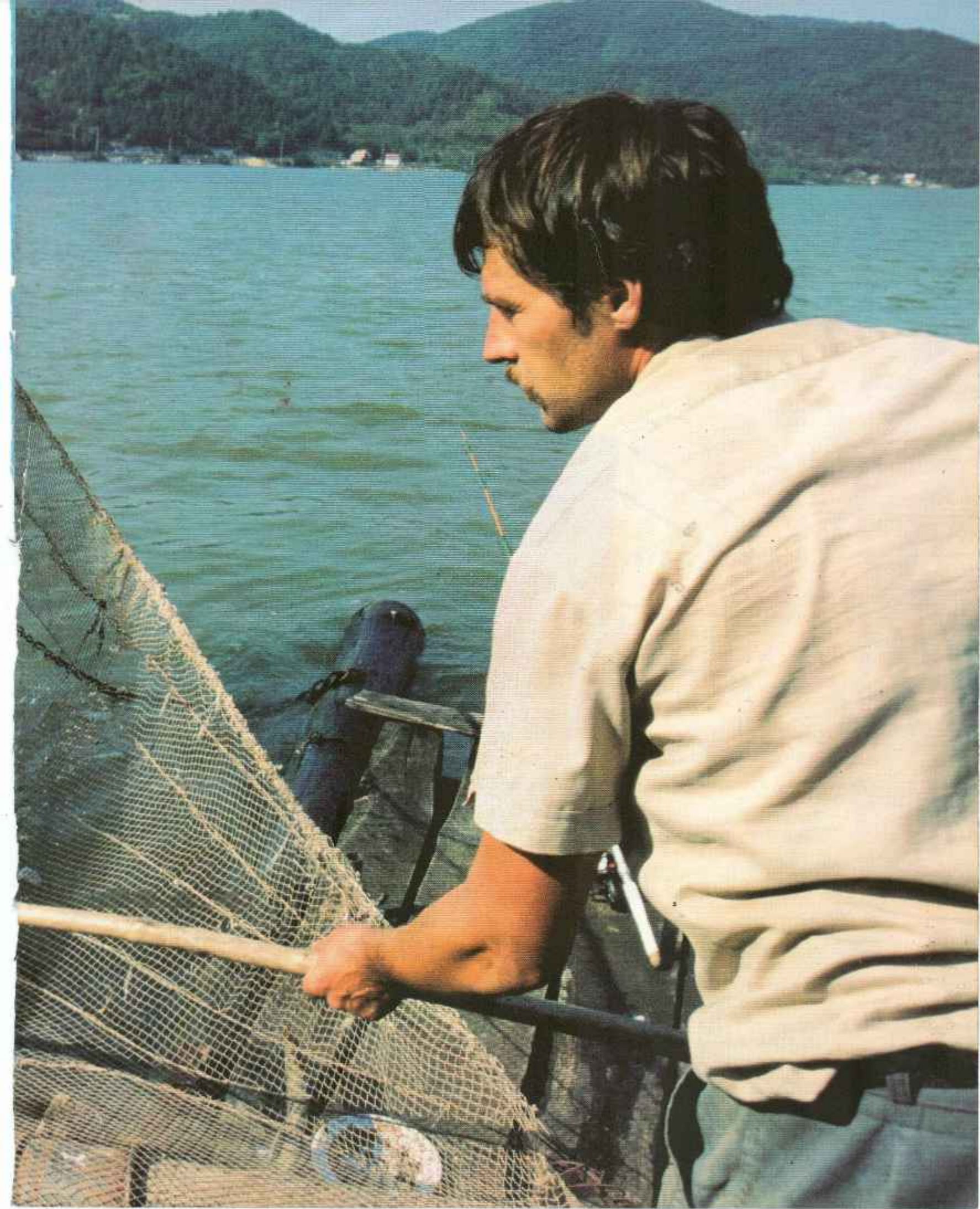
Citirea apei

Sistemul este pe cât de simplu, pe atât de eficient. Ancorată bine de mal cu cabluri de oțel, o plută de lemn rudimentară este lăsată la apă. După alegerea locului – prin „citirea apei”, loc care este cel mai adesea o bulboană – se instalează pluta cu plasa aferentă. Lungă de vreo 7 metri și funcționând pe un

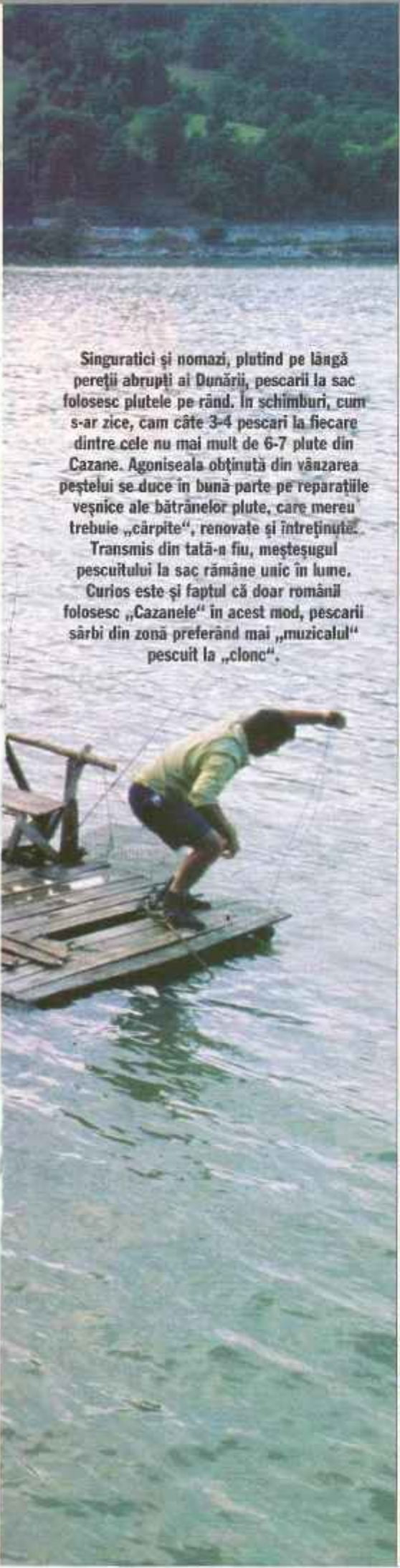
sistem de pârghii, plasa este lăsată în apă de un pescar, în mijlocul bulboanei, în poziție verticală. Așteptarea nu este prea lungă. Fără a ademeni peștele în vreun fel și fără nămeală, pescarul așteaptă pur și simplu ca prada năucită de curentul puternic și de vârtejuri să intre în plasă, în gura marelui „sac”. Urmează apoi o zvâcnitură puternică. Pescarul trage de coada sacului – un fel de bârnă – pârghie care saltă cu plasa până la nivelul apei.

Captura curentă o constituie bancurile de puiet care stau pe lângă maluri pentru a evita mari răpitori – obleți, albitură sau cărășel. Adeseori, însă, pescarul descoperă, în mijlocul snopului argintiu de plevuscă, spinarea vărgată a unui saiaș, albastrul deios al somnului sau vreun fitofag – trofee care sporesc faima locului și a omului care a amplasat pluta.

Singuratici și nomazi, plutind pe lângă
pereții abrupti ai Dunării, pescarii la sac
folosesc plutele pe rând. În schimburi, cum
s-ar zice, cam câte 3-4 pescari la fiecare
dintre cele nu mai mult de 6-7 plute din
Cazane. Agoniseala obținută din vânzarea
peștelui se duce în bună parte pe reparațiile
veșnice ale bătranelor plute, care mereu
trebuie „cârpite”, renovate și întreținute.

Transmis din tată-n fiu, meșteșugul
pescuitului la sac rămâne unic în lume.

Curios este și faptul că doar românii
folosesc „Cazanele” în acest mod, pescarii
sârbi din zonă preferând mai „muzicalul”
pescuit la „clonc”.

Angrosiștii en-

Spui „mafie chineză” și brusc ți se ridică părul. Gândul îți fuge la chinezii din geamantane. Tranșați. La toate crimele sinistre, cu autori necunoscuți din România. La chinezul din apartamentul 27 din Pantelimon, despre care vecinii povesteau că împușcă de la fereastră blânzii maldanezi. Ca să-i mănânce. Îți amintești de descoperirile șocante ale poliției: bucăți de chinezi prin canale sau pe câmpuri părăsite, sau bucăți de chinezi (și cap, și corp) fierte în cazane de rufe, prin bucătăriile unor apartamente închiriate de la responsabili cetățeni români. Și iar ți se face pielea ca de găină. Mai ales că, de ceva vreme, chinezii fac parte din peisajul nostru cotidian. Trăiesc, muncesc, gândesc printre noi.

chinezii -detail

reportaj

Jocul de cărți este una dintre marile pasiuni ale chinezilor. Joacă numai cu pachete aduse din țara lor, o grămadă de jocuri pe care nici un român n-a reușit să le deslușească. Se enervează îngrozitor când pierd.

Marele zid

Altă civilizație. Fundamental altă cultură. Alte tradiții, alte fizionomii, cu totul altă filosofie. Alt mod de viață, cu propria-i structură. „Rasa galbenă”. Firavi, palizi, cu ochii alungiti. Până prin '90, românii știau despre chinezi doar că sunt mulți și comuniști, că merg pe biciclete și că fabrică niște jucării superbe. Și bibelouri. Dar, deja de peste zece ani am „luat contact” cu ei. Și, deși am aflat multe, încă nu știm nimic. Au regulile lor și trăiesc numai după ele, oriunde în lume s-ar afla. Sunt ciudați? Sunt prietenoși? Limitați? Cruzi? Disciplinați? Nu știi niciodată la ce să te aștepti. Nu știi – și nu ghicești – dacă el, chinezul, îți va întinde mâna sau îți va înfige cuțitul în burtă. Noi, europenii, n-o să reușim niciodată să-i înțelegem pe asiatici. Sunt „construiți” altfel. Și, întotdeauna, ce nu cunoaștem sau nu înțelegem, ne sperie.

A photograph of a cluttered outdoor market stall. In the foreground, there are several items including a yellow plastic bag, a red and white striped garment, a blue and white patterned bag, and a pink and white patterned bag. A yellow cardboard box with the word 'CONTINUES' is visible on the left. In the background, there are more items, including a pair of red shoes and a blue and white patterned bag. The overall scene is one of a busy, crowded market.

Pe chinezii angroșiști din România
nu pare să-i deranjeze faptul că
își petrec cea mai mare parte
a timpului „la locul de muncă”.
Adică la standul lor de marfă

De la o vreme,
românii știu mai multe despre
mâncarea chinezească decât
despre chinezii înșiși!

Furnici pe copac

Restaurantele chinezești se înmulțesc precum ciupercile după ploale. Bețișoare, rață cu portocale, supă de broască țestoasă, pui cu ananas, mușchi de vită cu furnici pe copac (ciuperci chinezești care cresc pe coaja copacilor și arată exact ca furnicile), sos dulce, sos iute, sos de sola, orez de toate felurile și toate aromele. Gătite într-un fel. Altfel. Chinezii nu fierb legumele. Le călesc, numai puțin, în ulei încins. Apoi combină sosurile. Cât despre spaima noastră cea de toate zilele, că asiaticii ne mănâncă româneștii câini, eu, una zic să stați liniștiți. În restaurantele din România nu există o asemenea „specialitate”. Chiar și în China, carnea de câine este consumată numai în anumite provincii și, pe deasupra, nu orice câine – hop, gata, prinde-l pune-l pe masă! Sunt numai unele rase care, de asemenea, nu se găsesc la noi. Cum nu se prea găsesc nici șerpi, nici gândaci, nici creieri de maimuță.

Geamantanele

În România, prin '92-'93, dacă vedeai pe stradă un chinez, întorceai lung capul după el. (Lăsați acum poveștile despre China și poporul chinez prieten tradițional al poporului român. Vorbeam despre un chinez de rând, de-acolo. Care și-a lăsat bicicleta în pod și-a pornit așa, prin lume. În căutarea visului. Nu american. Românesc, poate...).

Ei bine, au trecut zece ani de-atunci. Printre noi trăiesc deja peste 10.000 de chinezi. Și mai vin. Dintre țările est-europene, în România sunt cei mai mulți. Iar așa, ca răspândire teritorială, majoritatea s-a așezat la București. Mai sunt și pe la Timișoara, la Deva, Sibiu. Ba și buzoienii au acum chinezii lor. Nu se amestecă printre noi. Nu se împrietesc cu românii. Sunt prea puține cazurile în care un chinez „s-a luat” cu o româncă. Sau invers. Într-o proporție zdrobitoare, principala lor ocupație este comerțul. La asta se pricep cel mai bine. Li se spune „evreii Orientului”. Prind foarte repede limba română și, după numai câteva luni, o înțeleg perfect. Dar, tot într-o proporție zdrobitoare, pretind că nu pricep nimic (Haaa? Ha?). Dacă se întâmplă ceva în comunitatea lor își rezolvă treburile singuri. Legile românești există pentru ei numai teoretic. Și preferă să le evite decât să le respecte. („N-am scos nimic de la el. Zice că nu știe limba. Zice că n-a văzut și n-a auzit nimic. A fost împușcat din față, în burtă, de la distanță mică și zice că nu știe cine a tras. Și că nici nu bănuiește...” – extras din relatarea unui polițist implicat în anchetarea unui conflict între cetățeni chinezi).

Comunitatea chineză s-a făcut simțită în România într-un fel aparte. Într-un geamantan, aș spune, dacă aș vrea să fiu cinică, dar

afirmația nu e lipsită de adevăr. În 1994, un boschetar descoperă, în apa scăzută a lacului Herăstrău, o geantă de voiaj, elegantă. Era încuiată. Mânat de curiozitate, omul o trage la mal și o deschide. Uimirea i se transformă în groază. Anchetatorii stabilesc că leșul tranșat din geamantan aparține unui cetățean chinez. Cadavrul nu poate fi identificat. Logic, nu există urme, probe, piste. Apare ipoteza – singura – unei reglări de conturi în sânul deja numitei „mafii chineze”. Prinde orbul, scoate-i ochii. Nimeni nu știe nimic, nimeni n-a văzut, nimeni n-a auzit nimic. Chinezii din comunitate ridică din umeri. Pe fețele lor nu se citește nimic. (Și, pe deasupra, nici nu înțeleg românește...!) Polițiștii își pun mâinile în cap. „Omerta” funcționează perfect. De parcă ar fi înconjurați de Marele Zid. Apoi, peste câteva luni, apare un nou geamantan. Tot într-un lac. Tot un chinez tranșat, unul dintre suspectii de la crima anterioară. Seria crimelor continuă. Într-un canal, un copil descoperă o mână de om. Apoi sunt găsite picioarele, câteva săptămâni mai târziu capul, Chinez. Nici un indiciu. Doar același mod de a ucide și a șterge urmele. Ziarele vuiesc. Poliția e nepuțincoasă. A reținut unul, doi, poate trei suspecti. A fost nevoită să-i pună în libertate, din lipsă de probe. Nu există nici o dovadă concretă. Doar bănuiele. Românii încep să se teamă. Se uită suspicioși la oamenii cu ochii oblici. Îi evită. Îi izolează. Chiar dacă se știe că ei, chinezii, își reglează conturile numai între ei, oamenilor le e frică. Nu înțeleg. Cruzimea criminalilor îi îngrozește. Se gândesc... „dacă se supără vreun chinez pe mine? Mă tranșează? O să sfârșesc și eu, într-un geamantan, pe fundul unui lac?”

Chinezul împușcat a fost tranșat și fiert

Deși trăiesc de ani de zile în România
cei mai mulți dintre asiatici nu
renunță la tradițiile lor gastronomice.

1995, primăvară. În miez de noapte se aud împușcături în zona Vergului din Capitală. (Întâmplarea face să fi fost de serviciu, în redacția unui ziar. Suntem anunțați de un cetățean speriat.) Grație unui șofer „nervos”, ajung „la locul faptei” în timp util. Prea util. Odată cu Salvarea. Nici urmă de Poliție, încă. Doar câțiva locatari speriați, în stradă. Urme de sânge în lift și în scara blocului. Duc spre ieșirea din spate. Medicii caută victima. Victima încearcă să fugă. Nu vrea să aibă de-a face cu autoritățile. Știe că, o dată ajuns la spital, împușcat, intră în colimatorul Poliției. E rănit rău, în umăr-spate. Puterile îl părăsesc. Cade. E încărcat cu forța în ambulanță. Însoțită de fotoreporter ies în spatele blocului, să caut urme(?!). „Șșșșsiu”. Încremenim brusc. Și iar, „șșșșsiu”. „Asta a fost aproape”, șoptește fotoreporterul. „Asta ce?”, îl întreb. „Glontul”.

Se trage! Nu știm de unde, e beznă. E ca la revoluție! Mai mult din reflex facem stângamprejur brusc. Dăm nas în nas cu un polițist. Înarmat. Urlă la noi... „Lua-v-ar dracu de ziariști nebuni! Plecați de-aici imediat”. Îndemnul e inutil. Ne conformasem oricum. Mie îmi tremură picioarele, mi-a crescut tensiunea. Îl privesc cu coada ochiului pe colegul meu. E alb ca varul. Cineva a tras. Nu aiurea. În noi. Ne-a confundat cu victima. Obținem apoi, cu greu, câteva date despre chinezul împușcat. Zao Xu Wong, 32 de ani. Șef al grupării Beijing. Una dintre cele mai puternice, la acea vreme, în România.

A doua zi l-am căutat la spital pe chinezul împușcat. Era atent păzit de un polițist, dar și de doi conaționali. În afară de orice pericol, urma să fie externat în câteva zile. Nu ni s-a permis să-l vedem. Fără vreo speranță, i-am lăsat vorbă la prietenii lui că am vrea să discutăm. Dar am avut o surpriză.

O femeie vorbind stricat românește m-a căutat la redacție într-una dintre zilele săptămânii

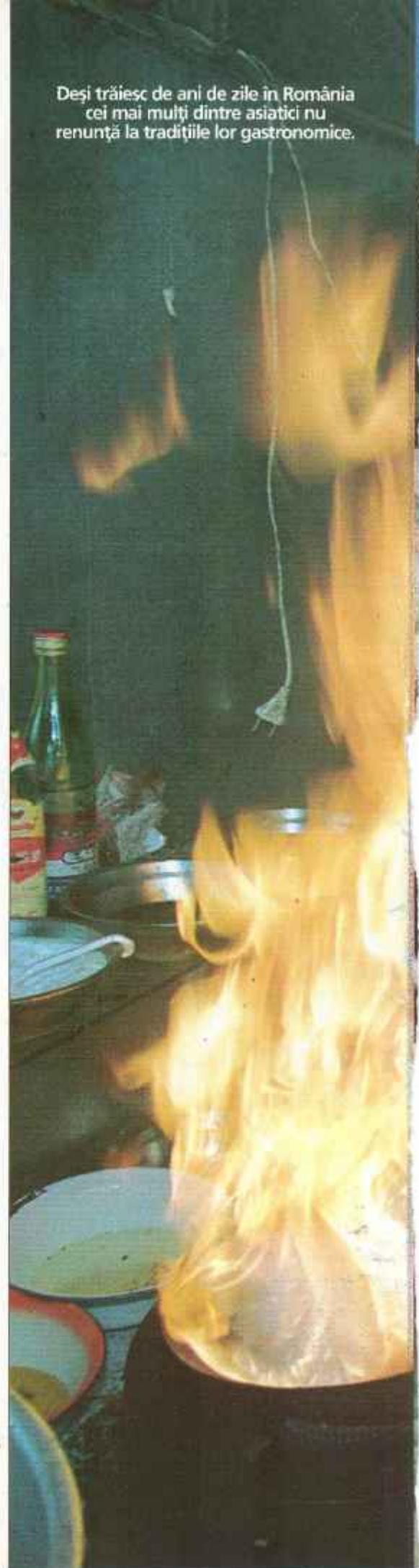
următoare. M-a anunțat că Zao Xu Wong este dispus să discute cu mine. Că mă așteaptă, a doua zi, la el acasă, în apartamentul din Vergului. (Seara l-am întrebat pe tata. Ce zici, mă omoară ăstia? Nu, nu cred...) Și m-am dus. Cu inima-n gât, dar m-am dus. Îmi tremura mâna când am apăsător soneria. Mi-a deschis chiar Zao (chinezul împușcat). Foarte politicos, zâmbitor.

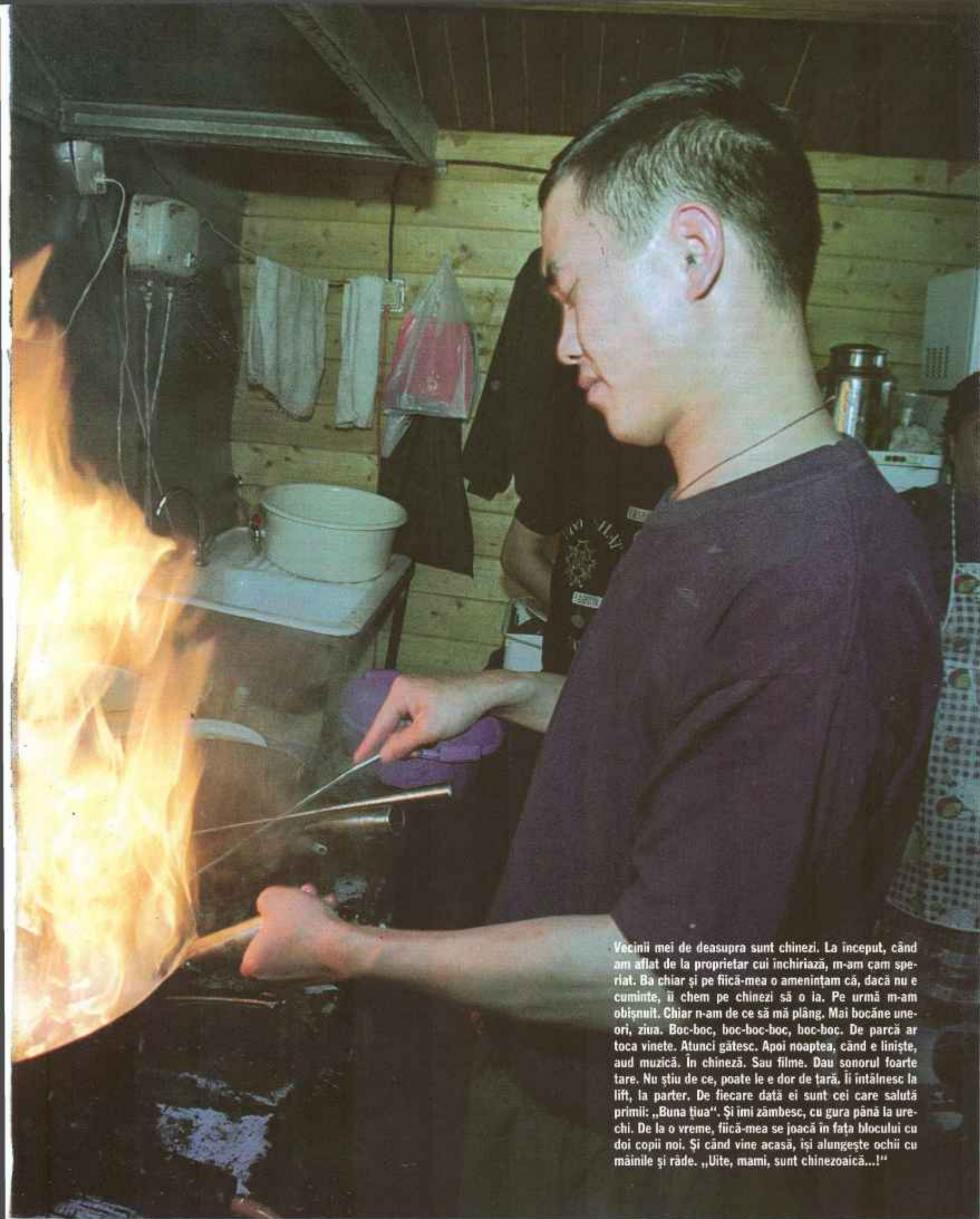

Într-o sufragerie decorată în stil chinezesc, mă așteptau alți trei asiatici. Mi s-au părut la fel toți. Deodată nu mai știam care e Zao. Un Saint-Bernard uriaș m-a lipit de un perete. (Din prietenie...) Apoi am fost gata-gata să calc pe o broască testoașă. Ceva mai încolo, o alta se târa, impasibilă, pe parchet. Chinezii mă priveau tăcuți. Când deja începusem să regret că l-am crezut pe tata, din bucătărie a apărut o femeie. O chinezoaică minionă, frumoasă foc. „Buna ziua”, mi-a zis și a zâmbit. „Intra, ia loc. Eu ma numesc Li. O sa fiu traducatoare, azi!” Ca prin minune m-am liniștit. Ba am și laudat broaștele, erau 6-7, o frumusețe.

„Văd că sunteți pasionați...”, am remarcat. „Da, mi-a răspuns Li. Sunt pentru supă”. „Poftim?”. „Da, le mâncăm”. M-am așezat brusc.

(Am stat de vorbă, atunci, câteva ore bune. Mi-au răspuns la toate întrebările. Înclusiv că tentativa de crimă asupra lui Zao, atipică altfel, a fost în fapt un avertisment. Că șeful unei grupări rivale încearcă să le decapiteze organizația. Am aflat o grămadă de lucruri despre ei, chiar mai multe decât știa poliția la acea vreme, îndrăznesc să spun. Atmosfera a fost destinsă și cordială, am mângâiat câinele chinezului – care câine știa numai comenzi în limba chineză – și am ținut în brațe una dintre broaștele testoașe ce urma a fi, în scurt timp, supă. Apoi, vreo doi ani mai târziu, cineva l-a tranșat și l-a fiert pe Zao Xu Wong. Bucăți din gazda mea de la acea vreme au fost găsite, într-un imens cazan de rufe, în bucătăria unui apartament din șoseaua Colentina...)

Vecinii mei de deasupra sunt chinezi. La început, când am aflat de la proprietar cui închiriază, m-am cam speriat. Ba chiar și pe fiică-mea o amenințam că, dacă nu e cuminte, îi chem pe chinezi să o ia. Pe urmă m-am obișnuit. Chiar n-am de ce să mă plâng. Mai bocăne uneori, ziua. Boc-boc, boc-boc-boc, boc-boc. De parcă ar toca vinete. Atunci gătesc. Apoi noaptea, când e liniște, aud muzică. În chineză. Sau filme. Dau sonorul foarte tare. Nu știu de ce, poate le e dor de țară. Îi întâlnesc la lift, la parter. De fiecare dată ei sunt cei care salută primii: „Buna ziua”. Și îmi zâmbesc, cu gura până la urechi. De la o vreme, fiică-mea se joacă în fața blocului cu doi copii noi. Și când vine acasă, își alungește ochii cu mâinile și râde. „Uite, mami, sunt chinezoaică...!”

De la pseudo-triade I

Anii 1994-1998 au fost marcați de puternice frământări în comunitatea chineză din România. Aceasta a fost și perioada în care au venit din ce în ce mai mulți „consumatori de orez”, atrași de mirajul unei bruște îmbogățiri. Afacerile chinezilor mergeau din plin. Piața românească – să-raca față bogată – se dovedea un adevărat burete pentru produsele, de cele mai multe ori de proastă calitate, de pe la fabricile de mână a doua ale asiaticilor. Angro; angro. Mult și ieftin. Deseori ilegal. Automat, au apărut liderii. Banii n-au miros, indiferent de culoarea pielii sau de forma ochilor celor care-i învârt, nu? Pe de o parte. Pe de altă parte, în România au ajuns și lideri gata făcuți. Din familii mai bune, mai răsărite, mai tradiționale ale chinezilor. Intelligenti, școliți. Nou veniți s-au grupat după câte un astfel de lider, în funcție de provincia din care proveneau. Așa au și căpătat grupările nume: numele provinciilor sau zonelor din China. Proaspăt sosiți erau ajutați, îndrumați, susținuți de conducătorul grupării, până se puneau pe picioare. Li rămăneau, desigur, veșnic recunoscători și deveneau oamenii lui. Apoi, în funcție de banii rulați și de numărul de membri, au început

să apară clasificări între aceste grupări. Care are mai multe zone comerciale, care mai multă influență și tot așa. Și au început să se lupte între ele. La chinezi (dar nu numai), în momentul în care grupul a fost decapitat, a pierdut automat teren și forță. Ori „se naște” un nou lider (mai puțin probabil), ori gruparea este asimilată de o alta mai puternică. Așa se explică seria omorurilor, dar și termenul de „mafie” chineză. Cât despre crime, partea cu tranșatul și fiertul, nu este o chestiune specific chinezească sau, mă rog, asiatică. Ci o modalitate de a face să dispară orice urmă.

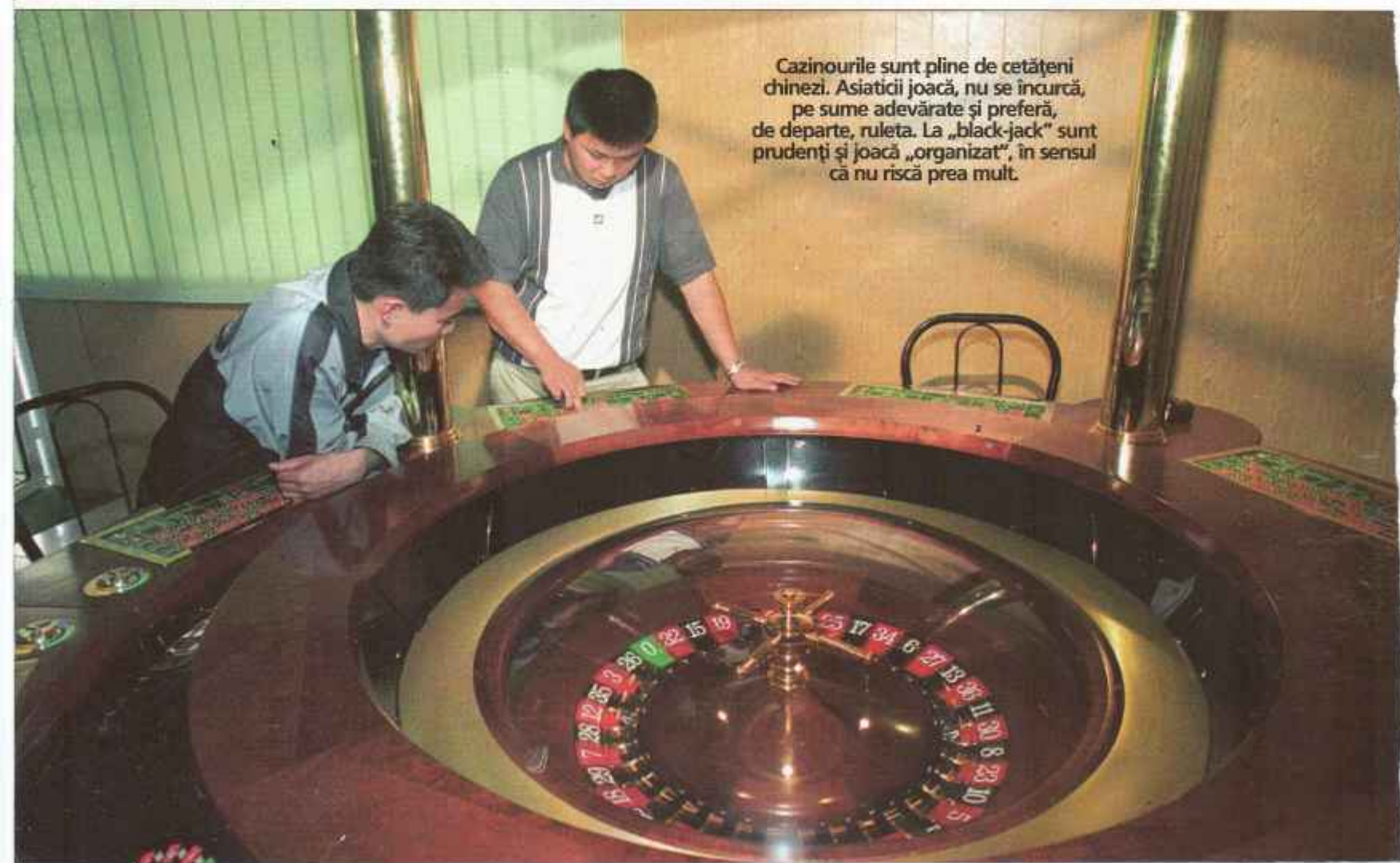
Încet, încet, apele s-au mai așezat. Chinezii au mai învățat și ei câte ceva de la români. Furturi mărunte, câte un scandal de stradă și, în ultima vreme, au tot fost descoperite bordeluri cu matroane din China... Cu omorurile au lăsat-o mai moale. Deja zonele sunt bine stabilite între ei și prea rar mai apar câte unii care nu țin cont de „consemne”.

Am fost la Niro, angroul chinezilor de la margine de București. Un fel de China Town, dacă forțăm puțin comparația. Cel mai mare târg de gen din Europa fostă comunistă – susține

directorul general Mugur Preda. Ideea era să facem niște fotografii și să stăm de vorbă cu asiaticii. Să ne spună și ei cum e în România, cum se descurcă, cum le place. Ne-am lovit de același „Nu înțelege, da, da, nu, nu...”. Și cam atât. Mai mult, în momentul în care au văzut aparatul de fotografiat, parcă au luat foc. „Te, țe, ce vrea?” Unii au devenit agresivi (puțini) – provincialii procedează așa, am aflat apoi – dar cei mai mulți s-au ascuns ori s-au întors cu spatele. Am fost nevoiți să cerem ajutorul directorului. Abia când ne-au văzut însoțiți de un român pe care îl cunosc, despre care știau că e de la administrație, că nu are de ce să le facă rău – în orice caz, o figură familiară – s-au mai liniștit. Dar prea prietenoși n-au devenit oricum.

De când s-au potolit cu reglările de conturi, chinezii par (cel puțin văzuți din afară) chiar simpatici, „Sunt foarte disciplinați. E o chestie de autodisciplină”, spune directorul de la Niro și îl cred pe cuvânt, că lucrează cu ei de o grămadă de vreme. „Dar pe de altă parte sunt foarte șmecheri. Sunt comercianți înnașcuți. Prind foarte repede românește, înțeleg bine. Uite, îi chemam aici la sedință și discutam cu ei. Facem

Cazinourile sunt pline de cetățeni chinezi. Asiaticii joacă, nu se incurcă, pe sume adevărate și preferă, de departe, ruleta. La „black-jack” sunt prudenți și joacă „organizat”, în sensul că nu riscă prea mult.

a karaoke înlăcrimat

asa, dregem asa. Erau foarte atenți. Ați înțeles? Da, da, răspundeau ei. Și plecau. Și făceau tot ca ei. Li' certam. Păi, bine, dom'le, cum am vorbit? Ridicau din umeri... N-am înțeles bine...".

Cei care au standuri la *Nirv* (și sunt destui!) stau acolo toată ziua. Unii au deja angajați români, sau măcar unul pe-acolo pe lângă ei, un fel de translator. Însă majoritatea preferă să se ocupe direct de „afacere”. Așa că stau acolo, în standul de doi pe doi metri și asta nu pare să-i deranjeze prea tare. Citesc ziarul (sunt deja trei ziare chinezești în România), mănâncă, mai stau de vorbă între ei, mai joacă o carte – asta le place în mod special – , mai atîpesc sprijindu-și capul de perete. Sau de masă. Dacă au chef de distracții, au în incintă. Un cazino. Chinezii sunt bolnavi după cazino. Sunt foarte pătimiși la joc și nu puține au fost cazurile în care într-o singură noapte un asiatic a „rupt” agoniseala de ani de zile. Dar principala lor distracție rămâne, totuși, karaoke. E mai mult decât o pasiune, e deja un viciu. (Dacă-l duci pe chinez la karaoke, nu-i mai trebuie nimic. Uită de tot, de sete, de foame, de afaceri. Cântă și plânge...) Așa ermetici, sunt totuși foarte sentimentali. Muzica lor (chiar dacă

noată cântecele ne par a fi dintre cele patriotice) e foarte romantică, videoclipurile la fel. Cele mai multe cadre sunt cu doi îndrăgostiți care se plimbă, se plimbă ținându-se de mâini sau cu un chinez care plânge de dor de țară la marginea unui câmp înverzit (de orez, pesemne...).

Printre chinezii care vin în România să facă bani (pentru că sunt foarte puțini care vor să se stabilească aici) sunt și o grămadă de femei. Unele într-adevăr își urmează soții, dar altele vin singure să-și încerce norocul. Pe acele curajoase, directorul Mugur Preda de la *Nirv* le numește (pe românește!) „dracul gol”. Sunt foarte descurărete și mult mai prietenoase decât bărbații. Până la această dată, însă, nu există nici o combinație serioasă între o chinezoaică și un român. Nici invers nu prea sunt cazuri. Doar chinezii mai avuți au fost văzuți cu române, dar ocazional. Dacă se pune problema întemeierii unei familii, preferă să o facă între ei. Cu o chinezoică, deci. Pentru că nu vor să se stabilească aici, nu-și cumpără case. Închiriază. Scopul lor declarat este să facă bani („să prindă cheag”) pentru ca apoi să se întoarcă în China, la familiile lor. De altfel, cei mai mulți, în momentul în

care fac vreo sumă – peste 5.000 de dolari – o trimit imediat în țară. Mai nou, au început să mănânce și mâncare românească. Dar o alternează cu a lor. Cât despre băut, „se întrețin” în general cu tradiționalul lor Maotai. (Un echivalent al sake-ului japonez.) Mai beau și bere, uneori vin, dar apoi iar Maotai. La băutură nu sunt agresivi. Doar că devin extrem de gălăgioși, vorbesc foarte tare, foarte mult. Sau încep să cânte și să plângă.

De câțiva ani, comunitatea chineză, prin reprezentanții ei, se chinuie să obțină un teren în București. Pentru un China Town veritabil. Dar autoritățile române – în speță poliția – nu s-au arătat prea încântate de această idee. S-a spus că infracționalitatea zonei ar putea scăpa de sub control. Că în țările în care există China Town, el este un stat în stat. Așa că proiectul a rămas în faza de proiect. Singura aprobare pe care aproape că au obținut-o chinezii este cea pentru „Orient Park” – un parc de distracții specific chinezesc. De lux. Acesta urmează a fi amplasat în actualul parc bucureștean Titan.

text **Oana Costea**

foto **Octavian Tibăr**

Lucica e măritată cu Gao Jin. Iar Gao Jin, care are acum 39 de ani, este primul chinez care a „descălecat” în România, în 1992. (Nu vă imaginați că Lucica e româncă! E o chinezoaică extrem de simpatcă, de 31 de ani și numele ei real este Lu. Wang Lu.) „M-a botezat o prietenă a mea de la România, care a zis că așa este prenumele meu, Lu, în românește: Lucica!” Lu a venit singură, acum 5 ani. La studii. A absolvit, deci, Academia de Studii Economice din București și vorbește perfect românește. Pe vremea când era studentă, l-a cunoscut pe Gao (sau pe Jin, nu știu care este prenumele!). S-au căsătorit aici, în România. Și acum sunt directorul, respectiv redactorul-șef al unuia dintre cele trei ziare chinezești din România.

Jules Verne

a făcut **reclamă** României

Noi nu suntem în stare să o susținem cu un indicator rutier

Povestea Castelului Colți i-a fost spusă scriitorului de o castelană. Doamna Kendeffy, unul dintre ultimii proprietari ai castelului, se pare că a fost iubita lui Jules Verne. S-au întâlnit la Paris. El era, deja, celebru, ea purta în suflet ruinele unui castel ciudat. Așa s-a născut *Castelul din Carpați*, o carte cu detalii uimitoare

Așa cum Eminescu nu a văzut nicio dată Marea, Jules Verne nu a fost niciodată în România. Dar a scris despre Castelul din Carpați. Cartea, apărută în colecția Hetzel, în 1982, în limba franceză, se încheie cu trei cuvinte scrise

sul pas Vulcan, singurul drum practicabil între provinciile limitrofe. Dincolo de valea celor două Jiuri se ivesc târgușoarele Livezeni, Lonea, Petrila, Petroșeni, strănse la gura puțurilor, slujind exploatarea acestui bogat bazin carbonifer. Apoi, în ultimele planuri, o minunată răvășeală de forme împădurite la bază, înverzite pe coaste, sterpe în vârf, pe care le domină piscurile abrupte ale Retezatului și ale Parângului. În sfârșit, dincolo de Valea Hațegului și albia Mureșului în fundul acestei pălării, depresiunea solului alcătuia odinioară un lac în care se vărsau cele două Jiuri, înainte de a fi găsit o trecere prin lanțul muntos. Acum depresiunea nu mai este decât o exploatare carboniferă, cu inconveniente și avantajele ei [...]

Ce arhitect a ridicat podișul acela, și la ce înălțime? Nu se știe, iar îndrăznețul artist a rămas necunoscut, de n-o fi cumva românul Manole, cel atât de fainic cântat de legendele valahe și care a zidit la Curtea de Argeș vestitul palat al lui Radu Negru. Dacă în jurul arhitectului mai stăruie îndoieli, nu există nici una cu privire la familia care stăpânea cetățuia. Boierii Gorj stăpâneau ținutul din vremuri imemorabile. Au fost amestecați în războaiele care au însângerat provinciile transilvane; au luptat împotriva ungarilor, a sașilor, a securilor; numele lor figurează în cântecele și doinele unde se perpetuează amintirea acestor nenorocite perioade; aveau drept deviză faimoasa lozincă valahă: **Dă până la moarte!** și-și dădură, își vărsară pentru cauza independenței sângere, acest sânge care le venea de la romani, străbunii lor."

Castelul Colți a fost ridicat în Țara Hațegului, în secolele XII-XIII, și a aparținut familiei feudale Căndeș.

Buni militari, administratori, orgolioși în afirmarea culturală, Căndeșii au avut un destin tragic. S-au împăcat

cu Puterea abia după ce unul dintre ei a murit în chinuri, apărând ideea de libertate, sprijinită de Țara Românească. La 1472, în moda vremii, pentru liniște și privilegii, familia Căndeș devine Kendeffy, iar apoi, rând pe rând, nu mai rămâne nimic din ea. Doar ruinele unui Castel ciudat! Doar dragostea dintre o castelană, cu locurile natale în suflet, și un scriitor genial.

Desigur, povestea lui Jules Verne nu respectă adevărul istoric. Mult mai importantă este aura de mister: „În acest ținut al celor două Jiuri nimeni nu s-ar învoi să călăuzească un călător spre Castelul din Carpați, oricare l-ar fi răsplăta. Nimănuui nu i-ar fi dat prin minte să se încumete a-l vizita. Răspândea în jur o spaimă molipsitoare, după cum o mlaștină nesănătoasă împrăstie miresme pestilențiale. Numai a te apropia până la un sfert de milă înseamnă să-ți riști viața în lumea asta și mântuirea sufletului în cealaltă...".

Noi ne-am apropiat de Castel, de ruine, de fapt, fără senzația că ne riscăm viața. Dar cu dezamăgirea că nu există nici un indicator care să semnaleze drumul spre Castelul din Carpați. Singurul reper este o plăcuță ruginită, într-un punct al șoselei Caransebeș-Hațeg: „6 km de la Sarmisegetuza-Ulpia și 9 km până la Hațeg". Da, cam pe- aici ar trebui să fie. Dar unde anume? Un autor celebru a scris un roman întreg despre Țara Hațegului. Iar noi nu suntem în stare să scriem un amărât de indicator rutier.

text și foto. **Paul Agorici**

despre geografia, istoria și viața românilor. Scrie Jules Verne: „De pe platforma superioară a donjonului, priveliștea se întinde până la ultima limită a munților. În spate unduie lanțul înalt și atât de capricios ramificat, care alcătuiește hotarul cu Valahia. În față se adâncește sinuo-

în românește: Românul nu piere! Oare de unde o fi aflat Jules Verne despre asta?

AVANTAJELE CREDITULUI PEGAS

EXIMBANK
lansează

PEGAS

În prezent, exportatorul plătește:

- Cea mai scăzută rată a dobânzii pentru creditele în lei practicate în România, respectiv 25% pe an;
- Cel mai scăzut comision de utilizare la creditele în lei practicate în România;

Exportatorul încasează dobânda pentru depozitul colateral;

Exportatorul nu plătește comision de neutilizare sau de analiză a cererii de credit.

BANCA DE EXPORT - IMPORT A ROMÂNIEI - EXIMBANK S.A.

Splaiul Independenței nr. 13, Sector 5, București, România
Tel: +40 1 336 41 77; Fax: +40 1 336 61 85
E-mail: vanzari@eximbank.ro; WEB: www.eximbank.ro

PROGRAMUL
DE FINANȚĂRI
SPECIALE
PENTRU EXPORT

Theodor Stolojan

Nu doresc să fac parte
din acest război interviu

Există niște reguli ale jocului pe care trebuie să le respecti. Or, aici este mai tot timpul o tensiune internă, un mic război care nu se mai sfârșește și e foarte greu pentru PNL să devină o forță puternică atâta timp cât frământările interne captează atenția partidului.

Fostul premier independent
a reintrat în atenția presei după ce
a lăsat să se înțeleagă intenția sa
de a părăsi Partidul Național Liberal.
Motivul: prea multe lupte interne.
Soluția: deocamdată nu a fost găsită.

„Cu domnul Ion Iliescu am

▼ Se desface PNL în părțile componente?

– Nu cred. Bănuiesc că au învățat lecția ultimilor 12 ani, în care istoria PNL a cunoscut foarte multe despărțiri, reveniri, regăsiri...

– **Chiar, de ce atâtea frământări – când de la liberali se aștepta relansarea economică, impunerea capitalismului și crearea clasei de mijloc?**

– Au fost cauze externe și interne. Pe de o parte, a existat o confuzie generală cu privire la tranziție. Trecerea de la o economie centralizată la o societate democratică este un proces prin definiție liberal. Privatizarea, competiția, libertatea economică – toate aceste valori trebuiau reintroduse în societatea românească, care le-a avut cândva și le-a pierdut pentru 50 de ani. În România a existat o confuzie continuă cu privire la așa-zisele diferențe de doctrine: orice partid, indiferent ce doctrină spune că are, dacă ajunge la putere, este obligat, dacă dorește să facă tranziție, să urmărească aceste valori liberale. Iată, astăzi PSD este la putere și privatizează BCR, trebuie să privatizeze Petrom, sistemele de distribuție a energiei electrice – nu neapărat pentru că dorește acest lucru, ci pentru că n-are încotro. Pe de altă parte, sigur că și în PNL există oameni de valoare, dar și foarte multă confuzie asupra a ceea ce înseamnă integritatea unei organizații, care în afară de democrație trebuie să aibă și disciplină.

– **Nu păreți să vă simțiți în largul dv., în mijlocul acestei agitații.**

– Eu le-am spus foarte clar, de câteva luni bune: nu doresc să fac parte din acest război.

– **Și chiar intenționați să vă retrageți?**

– Nu știu, e prea devreme să discut despre acest lucru. Aici sunt clar două „grupuri de opinie”, cum se numesc dânsii, care îngreunează foarte mult procesul de decizie. Eu nu pot să trec de partea unui grup și nu înțeleg acest război.

– **În toate partidele în care au existat sciziuni, inclusiv PNL, inițial s-a spus, ca și acum, că sunt doar „schimburi de idei”, ca până la urmă să se producă ruptura. Se va repeta scenariul?**

– Nu, eu nu cred. Știi că era și o butadă, de câte ori liberalii încercau să se unească, ajungeau să se despartă! Sper că au învățat din greșelile trecute. La ora actuală, ambele grupări pun pe primul plan necesitatea unității PNL.

– **Domnule Stolojan, ați fost premier independent, apoi ați susținut candidatura președintelui Iliescu pentru un nou mandat, pentru ca ulterior să deveniți liberal. A fost o decantare în timp a opțiunii ideologice, sau de fapt erați de la început liberal?**

– Cu domnul Ion Iliescu în '96 cred că am

avut dreptate, dovadă că în 2000 au ajuns să-l voteze cei mai proeminenți adversari: Manolescu, Blandiana, Cornea...

– **Dar în conjunctura ascensiunii PRM și a liderului acestuia!**

– N-are importanță! Important este că după patru ani de zile România a ajuns la concluzia că Iliescu este cel mai bun președinte, apreciere pe care au făcut-o cei mai vajnici contestatari ai lui. Conjunctura pe mine mă lasă rece. Adversarii de ani de zile l-au votat cu entuziasm în 2000, mai mult, au rugat populația s-o facă!

– **Cu entuziasm sau cu spaimă?**

– Nu știu. Îi privește. Dar cred că a fost o lecție pentru această boală vicioasă excludere care există în societatea românească. „Noi deținem adevărul, noi suntem aia buni – ceilalți sunt răi!” Această mentalitate este cea care ne-a plasat pe locul pe care îl ocupăm în grupul benchmark al celor 12 țări candidate la integrarea în Uniunea Europeană. Noi nu ne mai putem lăuda: „Ieri am făcut o cărămidă, azi am făcut două, deci am o creștere de sută la sută, ce băiat bun sunt eu!” La inflație suntem de departe ultimii din grup – nu este vorba de două-trei procente, ci de peste zece! Suntem ultimii în ceea ce privește procesul integrării. În schimb suntem pe primul loc în toate clasamentele referitoare la corupție! Iar una dintre cauze este lupta politică – în loc să fi înțeles că tranziția este un proces care nu ține de doctrina ideologică. Sigur, o doctrină te poate face să înțelegi mai bine și să acționezi mai repede, dar obiectivele sunt oricum aceleași. Noi credem că diferențele ideologice sunt fundamentale în procesul de tranziție. Nu este adevărat! Toate partidele se duc cu o platformă în alegeri, cum a pățit și PSD acum, cu un program generos, social-democrat, dar când a ajuns în actul guvernării a fost obligat să ia măsuri liberale.

– **Ceea ce spuneți înseamnă implicit că, la o adică, ar fi posibilă o conviețuire PNL-PSD?**

– Nu este absolut nici o problemă! Sigur, tot partidul respinge o asemenea idee, dar, repet, în tranziție este posibilă o asemenea conviețuire, pentru a face economia de piață funcțională, așa cum ne cere UE. Funcționalitatea înseamnă, de exemplu, nu să scadă continuu dobânzile la depozite, în ritm cu inflația, în timp ce dobânzile la credite rămân înțepenite sau scad mult mai încet.

– **Ați fost la Cotroceni să discutați cu președintele Iliescu, așa cum suțin colegi din PNL?**

– Am fost atunci când PNL a fost invitat pentru discuții. N-am avut absolut nici o discuție particulară cu domnul Iliescu.

– **Ați vorbit despre necesarele măsuri liberale. Dar atunci când erați premier, s-a luat o decizie considerată o confiscare a valutei: transformarea conturilor în valută în conturi în lei. Nu prea era un act liberal...**

– Decizia s-a luat la propunerea BNR, dar acum guvernatorul nu mai recunoaște, el spune că ne-ar fi făcut trei propuneri și că guvernul a ales. Chiar dacă ar fi fost așa, numai pentru faptul că banca națională a făcut o asemenea propunere trebuie să-și asume responsabilitatea. Eu nu neg răspunderea mea, dar trebuie să vă spun că BNR a făcut o singură propunere și vă reamintesc că atunci a fost un context cu totul ieșit din comun, era

avut dreptate!"

după venirea minerilor în București și schimbarea guvernului, toate liniile de credit căzuseră, iar perspectiva iernii era îngrijorătoare. Atunci, BNR, împreună cu Bancorex, care avea bune relații internaționale financiare, au venit cu această unică propunere. După ce am discutat-o, am constatat că nu avem altă soluție pentru a putea trece iarna. Astăzi, vedeți că în fiecare toamnă ne împrumutăm ca să cumpărăm energie, dar atunci nu mai era posibil. Soluția nu era liberală în nici un caz, dar ne păstra în sistem. Când te afli pe un drum, important este să nu te întorci din drum, dar poți să faci un pas lateral ca să salvezi direcția. De altfel, același guvern pe care l-am condus, în primăvara lui 1992 a revenit și a acordat tuturor societăților comerciale dreptul să dețină valuta pe care o realizau din export, ceea ce este în vigoare și astăzi.

– În general, când priviți azi spre acea perioadă, aveți ceva să vă reproșați? Puteați face mai mult?

– Da, cum să nu! Procesul de creare a instituțiilor necesare începerii privatizării, respectiv FPS și FPP-urile, a durat mai mult de șase luni, ceea ce a fost o perioadă exagerat de mare și a provocat întârzierea privatizării. Legea Privatizării fusese aprobată în august 1991, după care au apărut evenimentele cu minerii și întârzierea a devenit inevitabilă, dar faptul că instituțiile s-au constituit abia la mijlocul lui 1992 reprezintă oricum un minus și este păcat că s-a întâmplat așa.

– Dacă mâine ați redeveni prim-ministru, care sunt primele măsuri pe care le-ați lua?

– Cred că nu mai este vorba de o măsură sau alta, ci de a de-birocrațiza sistemul administrației publice. La ora actuală, corupția a devenit o problemă extrem de serioasă. În plus, trebuie să terminăm odată cu privatizarea. Noi încă discutăm despre o lege privind vânzarea magazinelor, se discută în Parlament și nu mai iese legea, ceea ce este deja de domeniul absurdului, pentru că în activele statului neprivatizate nu se investește nimic și ele se degradează. Apoi, cred că trebuie creată toată presiunea necesară pentru reducerea inflației, pentru că am ajuns de răsul lumii în grupul nostru de referință. În al patrulea rând, avem o serie de întreprinderi care consumă din PIB în loc să contribuie la creșterea lui, ceea ce nu mai poate continua. Trebuie stat de vorbă cu sindicatele. În nici un caz soluția nu este ca statul să pompeze mai departe în aceste întreprinderi. Sigur, nu e simplu, dar cred că societatea românească a ajuns să înțeleagă că nu se mai poate continua așa, căci continuă pe necazurile tuturor. Sunt multe alte lucruri de făcut, de exemplu trebuie pus rapid în funcțiune sistemul privat

de pensii, pentru că amânarea lui deja pune în pericol generațiile viitoare de pensionari. Cu fiecare an de întârziere, reducem șansa încă unui contingent de a avea o pensie cât de cât acceptabilă. Sunt probleme deosebite și în zona utilităților, unde lucrurile se mișcă greu.

– Sunteți un politician liberal, ați fost cunoscut întotdeauna ca un bun finanțist, ați fost premier, ați lucrat la Banca Mondială – de ce nu aveți mari afaceri în România? Ar fi un bun semnal de încurajare pentru electoratul liberal...

– Am lipsit din țară șase ani de zile, când s-au pus bazele afacerilor mari de astăzi în România. Am câștigat venituri relativ importante, pe care le-am investit în afaceri considerate de mărime medie în România. Pentru afaceri mari trebuie să beneficiezi de anumite conjuncturi favorabile, pe care eu nu le-am întâlnit.

– Dacă eu aș câștiga mâine un miliard de lei și aș veni să vă consult, ce m-ați sfătui să fac cu banii?

– Depinde de fel de personalitate aveți. Dacă doriți să dormiți liniștit noaptea, atunci puteți să împrumutați statul, investind în obligațiuni, având un câștig mulțumitor. Dacă doriți să vă gândiți noaptea „Oare am pus banii într-un loc bun?”, puteți să cumpărați acțiuni la unele societăți comerciale românești. Sau, dacă aveți un simț practic mai mare, puteți să începeți o afacere proprie.

– Dar dacă vine la dv. un om de afaceri străin să discute o eventuală investiție în România, cam spre ce l-ați îndruma?

– Unii vin încercând să mă ia asociat, iar eu, de regulă, le recomand câte o persoană în care am încredere. Depinde de dorințele investitorului. Sunt domenii în România care merită atenția. Noi ne lăudăm cu o forță de muncă ieftină...

– E o laudă cam tristă.

– Este, dar facem față în tranziție și cu acest lucru. De asemenea, avem resurse naturale, este și agricultura, unde, după părerea mea, deja se întâmplă niște procese care merită atenția, ca și turismul, despre care vorbim tot mai mult. După cum ați observat, după 12 ani, România a învățat că metoda cea mai bună de privatizare a activelor din turism este licitația deschisă, transparentă, care înlătură orice suspiciuni.

– Mai aveți momente de liniște, de destindere?

– În prezent, destule! Merg pe munte, iarna practic sporturile de sezon... Citesc. Predau la două universități. Am scris un curs universitar care mi-a luat o grămadă de timp, dar dacă vrei să faci o treabă serioasă trebuie să citești foarte mult, să te documentezi, să analizezi.

interviul de Tudor Călin Zorjanu
foto: Octavian Tibăr

– Viitorul pe termen mediu al României cum îl vedeți?

– Optimist – dar nu prin meritul nostru, ci pentru că am intrat pe un drum pe care suntem supravegheați atent. Posibilitățile de aventuri politice sau economice, cum s-a întâmplat de multe ori în ultimii 12 ani, au acum o probabilitate foarte mică. Nu cred că mai sunt posibile erori ca aceea de a angaja datoria externă în așa fel încât să ajungi să fi obligat să plătești 50% din ea în numai doi ani, ceea ce a fost o greșală managerială incredibilă. Pe

măsură ce ne apropiem de UE vom fi tot mai mult disciplinați. Nouă ne lipsește cultura disciplinei contractuale. Dacă ai primit marfa, trebuie s-o plătești. Dacă n-ai livrat marfa, trebuie să dai înapoi avansul încasat. Această disciplină va veni peste noi. Uniunea Europeană are criterii foarte severe în această privință, ca și în ceea ce privește regulile democratice. Observați că, acum când s-a încercat să se scoată o lege cu dreptul la replică, au existat suficiente forțe interne și externe care să atragă atenția că așa ceva nu este prea bine.

Cursa de la Magny Cours - Franța

**Duminică 21 iulie,
ora 15:00**

Cursa de la Hockenheim - Germania

**Duminică 28 iulie,
ora 15:00**

Vă mai întindem două curse

Locul pare să fie un fel de zonă crepusculară. O groapă de gunoai acoperită cu frunze, câțiva copaci, o halță de maidanezi infomețați. Când a fost descoperit, cadavrul Andreei era parțial mâncat de câini.

seria neagră

Parcul Facultății de Drept din București, iunie 2002. Au trecut peste nouă ani de când în acest loc a fost omorâtă Costantina. Misterul crimei a rămas neelucidat. Până la sfârșitul anului trecut, când criminalul a revenit la locul faptei. Pentru a ucide din nou, cu același sadism: viol urmat de sugrumare. Prima victimă era o adolescentă de 15 ani. A doua, Andreea, o copilă de numai 10 ani. A fost dusă în parc chiar de tatăl ei. Da, el era criminalul.

Crimă la indigo

Anchoratorii au reconstituit recent aceste crime. Autorul, Viorel Cozac, în vârstă de 48 de ani, a recunoscut totul. La reconstituire s-a constatat firesc, natural, ca și când „detaliile” unei crime sunt lucruri obișnuite. Ca și când ar putea, la orice oră din zi sau din noapte, să ucidă din nou. Din fericire, însă, nu va mai fi liber să o facă. După definitivarea anchetei, Viorel Cozac va sta ani luni la închisoare.

Două fetețe au fost ucise în același loc, la peste nouă ani diferență

Într-o dimineață însoțită de aprilie, un trecător a descoperit cadavrul unei fetețe, acoperit cu șpalturi de la Tipografia Universul. Era în ziua de 9 aprilie, 1993, în jurul orei 9.00. Copila fusese omorâtă înainte cu câteva ore. Era complet dezbrăcată, iar trupul acoperit cu câteva coli de hârtie și cu o parte din hainele ei. Lipseau însă pantofii, găsiți, mai apoi, în apropiere.

Raportul medicului legist a fost cutremurător: moarte prin sugrumare, multiple escoriații, echimoze și rupturi anale. Înainte să fie omorâtă, feteța fusese violată. Nu exista nici un indiciu, nu se știa cine este victima, criminalul cu atât mai puțin. Au fost anchetați toți angajații Tipografiei Universul. Nu oricine putea să aibă la îndemână atâtea șpalturi și să acopere cu ele un cadavru. Criminalul nu lucra la tipografie, dar a fost identificată feteța. Vali Costantina Tăriceanu, în vârstă de 15 ani, din București. Abandonase școala și lucra cu ziua la tipografie. Făcea parte dintr-o familie modestă, dar era plină de viață, optimistă. Mama ei renunțase la ortodoxie și trecuse la secta Adventiștilor de ziua a șaptea. Divorțase și se recăsătorise cu un adventist. Aveau împreună și doi băieți gemeni. Frații Costantinei de-abia împliniseră un an, când ea a fost omorâtă. Părinții au spus anchetatorilor că o trimiseră să muncească pentru că nu se descurcau cu banii. Au fost audiate sute de persoane, toți cei din anturajul feteței și al familiei, toți bolnavii psihic din București și toți criminalii care ar fi putut comite o astfel de faptă. Ani de zile, verificările nu au dus la nici un rezultat.

În ziua de 26 noiembrie 2001, a fost descoperit, în parcul Facultății de Drept, cadavrul unei alte fetețe. Distanța de la poziția unde a fost descoperit corpul Costantinei, până în locul unde s-a găsit al doilea cadavru, este de exact 12 metri. Asemănările sunt izbitoare. Cazul a fost preluat de Serviciul Omoruri, din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București. Trupul victimei era îmbrăcat, dar se observa cu ochiul liber că cineva, probabil cri-

minalul, trăsese hainele în grabă, la întâmplare. Deasupra cadavrului au fost puse multe frunze. În urma examinării medicului legist, concluziile au fost similare cu cele ale cazului descoperit în urmă cu nouă ani: urme specifice strangulării cu un cablu electric, rupturi anale vechi și noi.

Murise în urmă cu câteva zile, iar câinii din parc îi mâncaseră o ureche, nasul, o parte din obraji și dintr-o mână. „Când medicul ne-a spus că sunt urme de rupturi anale mai vechi, am știut că voi descoperi repede cine este criminalul. Un copil de 10 ani nu poate să aibă prea multe persoane cu care să întrețină relații sexuale. La vârsta aceasta, trebuie să fie cineva apropiat. Victima a fost identificată repede: Andreea Lucreția Cozac, în vârstă de 10 ani. Locuia în apropiere, chiar pe Bulevardul Kogălniceanu, la două străduțe de parc”, ne-a povestit colonelul Dan Antonescu, adjunctul șefului Serviciului Omoruri.

Primii audiați din cercul posibililor suspecti au fost membrii familiei. Tatăl copilului era foarte ciudat. Când poliștii s-au dus acasă la ei și i-au invitat la sediu, pentru declarațiile tipice în asemenea cazuri, Viorel Cozac a refuzat să se ducă la Poliție. Soția lui, Georgeta, în vârstă de 37 de ani, își amintește clar ce a spus atunci criminalul: „Du-te doar tu. Eu nu merg de acasă. Dacă mă duc la Poliție, nu mai plec de acolo”. Au fost însoțiți amândoi la sediul Poliției și, în aceeași zi, Viorel Cozac, zis „Relu”, a recunoscut totul. Așa cum i-a spus soției, de atunci nu a mai plecat de la Poliție.

Viorel Cozac era căsătorit a doua oară. Din prima căsătorie are o fiică, Steluța Aurelia, acum în vârstă de 22 de ani. Este bolnavă mintal. Soția, Georgeta, are și ea o fată din altă căsătorie, Ana Maria, în vârstă de 15 ani. Cei doi au avut împreună un singur copil. Pe Andreea. Georgeta Cozac ne-a mărturisit că bărbatul ei a violat-o de câteva ori pe Steluța, dar ea nu a spus nimic decât după arestare. A încercat să o violeze și pe

Ana Maria. Pentru protecție, mama a trimis-o la părinții ei, la țară. Georgeta parcă realizează de-abia acum că a stat în casă cu un monstru: „Când ne-am cunoscut era un om liniștit, pașnic. Cu trecerea anilor, s-a schimbat. A luat patima băuturii și au început certurile și scandalurile.

Când venea beat acasă ne bătea pe toate. Nu avea nevoie de un motiv anume. Nu a muncit niciodată serios. A lucrat doar cu ziua pe la ADP, pe la Arenele Progresul, iar, în ultimii ani, îi ajuta pe vecini la bătut covoarele, la făcut piața sau la mutat mobila. Muncea pe băutură sau pe ceva de mâncare. Nu îl mai suportam. Oricum, înaintasem actele de divorț, cu câteva

zile înainte să îl ia Poliția. Acum divorțul s-a terminat”. Georgeta Cozac a scăpat de Relu și nu vrea să îl mai vadă niciodată. Altfel, vorbește foarte degajată despre tot ce s-a întâmplat. Parcă nici n-ar fi vorba de fiica și de soțul ei. M-a primit în bucătăria apartamentului din Bulevardul Kogălniceanu, unde locuiește. Un spațiu mic, dar curat. M-a servit cu o cafea și a început să îmi povestească liber. A fost de ajuns să pun doar două întrebări. Apoi, parcă am stat la o șuetă. Din când în când mai spunea câte o ocară la adresa fostului bărbat, în timp ce imediat rostea un alint pentru Andreea. Fiind bolnavă mintal, Steluța a stat tot timpul pe un scaun, lângă mine, lipită de perete. A ascultat cuminte, fără să scoată un cuvânt. Am încercat să vorbesc și cu ea. M-a refuzat, cu timiditate. I-am pus câteva întrebări, dar a râs fără noimă. Am plecat din casă odată cu Georgeta Cozac, care s-a îndreptat grăbită spre serviciu.

Totul pare o poveste tristă, din altă lume.

Ultima fotografie a Costantinei, înainte de a implini 15 ani

Tată și fiică, criminal și victimă

La reconstituirea, Viorel Cozac le-a explicat poliștilor, cu precizie, toate detaliile crimei.

text Elena Tomulescu

foto Octavian Tîbăr

și arhiva Direcției Generale de Poliție a Municipiului București

**Credite pentru
construcția
și achiziționarea
de locuințe**

**Credite pentru
achiziționarea de
bunuri de folosință
îndelungată**

**Contul personal
de economii**

VOLKSBANK

Romania

Încrederea Dvs. ne obligă

Vedete în vacanță

Mădălina Manole nu are vacanță. Nu vrea cu nici un chip să întrerupă lucrul la albumul care va fi gata în acest an, primul ei album de autor. Ea și-a propus cel puțin zece piese

pop-rock, din care abia suni gata patru. Asa că, în Bucureștiul sufocant din vară, Mădălina va lucra de zor, refuzând temeinic impresarii dornici de a o avea în spectacolele de pe malul mării. Până și facultatea poate să mai aștepte. Anul universitar a fost înghețat dintr-o suflare, altele sunt acum prioritățile. În tot acest timp, hrana Mădălinei va fi una usoară, bogată în vitamine: legume crude și foarte multe cireșe, care-i plac enorm. Chiar și pe plajă va fi urmat același regim, alături de o exigentă protecție solară, cu uleiuri și creme din belsug. Asta dacă, pentru puține zile, Mădălina va ajunge, totuși, la mare.

Anca Țurcașiu și-a consumat deja vacanța. O săptămână de vis între munți, în satul Hoteni din Maramureș. Acolo, la familia Pop (membri ai grupului folcloric Iza), Anca, soțul și Răducu au colindat peisajii minunate, de legendă. Dar visul a fost scurt. Anca se întoarce la muncă, adică la mare. De 16 ani încheiați verile Ancăi înseamnă spectacole pe Litoral.

În privința dietei, Anca este categorică: numai legume și fructe proaspete și nici picătură de carne, pentru că este vegetariană de foarte multă vreme.

Acum, nu știm dacă în călătorie o va însoți un *Tico* ori un *Cielo* (mașinile Ancăi de 3-4 ani). Nu știm nici de ce prin ziare s-a scris cum că ar avea trei mașini, nu două (motiv pentru care Anca e, desigur, supărată). Știm, însă, că muzica pe malul mării are succes. E așa o legănareee...

Dr. Maria Antoaneta Ciochircă, președinta Asociației Naționale a Femeilor cu Diplomă din România ne asigură că vom avea o vacanță plăcută, dacă pe plajă resp

Medicină de vară

- Atât copii, cât și adulții care sunt bolnavi trebuie să aibă acordul medicului înainte de un concediu la mare.
- Expunerea la soare se va face progresiv, și în nici un caz între orele 11 și 16, când razele calorice sunt foarte puternice.
- Atenție la arsuri, pentru că acestea se pot complica cu tot felul de boli de piele, culminând cu melanomul malign cutanat (cancerul de piele).
- Leziunile pe piele nu vor fi expuse, iar dacă apar înroșiri, inflamații la locul leziunii, va fi consultat neapărat medicul.
- Atenție: simptomele arsurii apar abia a doua zi. Încercați să le preîntâmpinați făcând plajă cu măsură!
- Nu e prea bună nici alternanța apă-soare, pentru că apa usucă pielea și astfel arsura este favorizată.
- În privința cremelor pentru protecție, este de prefe-

rat să se folosească numai produse recomandate de medic, pentru că multe dintre aceste substanțe acoperă porii și nu mai lasă pielea să respire.

- Este cu totul falsă ideea că, odată aplicată crema, timpul de expunere se poate prelungi. Cu nici un chip, oricâtă cremă am folosi, nu se va face plajă în orele interzise.

- Este foarte importantă îngrijirea de după plajă: după un duș se șterge tot corpul cu alcool (ori lapte demachiant), pentru a înlătura impuritățile specifice plajei, apoi se aplică un ulei sau o cremă specială.

- Consumați multe lichide, dar atenție:

- Sucurile chimizate, nenaturale sau carbonatate artificiale nu sunt bune.

- Este interzis consumul de băuturi alcoolice pe plajă, iar seara nu sunt permise cantități mari de băuturi alcoolice, pentru că acestea, alături de o insolatie, pot produce dezechilibre metabolice.

Mult așteptata vacanță se apropie.
Ca de obicei, atracția sezonului estival
este marea. Pentru ca zilele petrecute
în plin soare să fie benefice, trebuie să
respectăm, însă, anumite reguli.
Cu ajutorul specialiștilor, revista Flacăra
vă oferă rețeta unui concediu reușit.
Să învățăm, acum,
să ne facem soarele prieten!

la Universitară și a Asociației Femeilor Medic
receptăm următoarele recomandări:

- Alimentația nu trebuie să fie excesiv de grasă sau condimentată și țineti cont de faptul că pe plajă alimentele se alterează ușor.
- Mare atenție la ouă, înghețată, pește, carne, conserve de orice fel, pentru că acestea, ușor alterate, pot să dea intoxicații alimentare, uneori de o gravitate crescută.
- Regimul alimentar trebuie să se bazeze mai ales pe crudități, legume, fructe proaspete, iar în privința cărnii este de preferat grătarul, și nu sosurile sau prăjelile.
- Alimentația trebuie să fie ordonată, cu trei mese zilnic, iar la cea mai mică neplăcere, atât din punct de vedere digestiv, cât și ca stare generală, este necesar un consult de specialitate.
- Trebuie să știți că o diaree banală poate fi începutul unei dizenterii, iar o durere de cap nu poate fi doar semnul unei insolații, ci și al creșterii tensiunii, nemaivorbind de alte complicații.

Reclamați la 410.12.95!

Ministerul Turismului a pus la dispoziția nemulțumirilor de pe litoral un număr de telefon cu tarif normal la care se poate reclama non-stop. Numărul de telefon 410.12.95 va fi afișat în cadrul tuturor structurilor turistice. Orice reclamație va primi răspuns în maximum 30 de zile. De asemenea, reclamațiile privitoare la calitatea mâncării sau a altor mărfuri se pot depune la cele două centre OPC deschise pe toată durata sezonului. Buna organizare a mai adus pe Litoral și 14 oficii poștale, deschise în majoritatea stațiunilor. Aici se pot face transferuri de bani și se pot primi mandate poștale de la cei mai economi, rămași acasă.

Cei mai mulți dintre turiștii români aleg ca mijloc de transport până la mare autoturismul propriu. Nici CFR-ul, însă, nu este de neglijat. Trenurile intercity până la Constanța sunt o variantă demnă de luat în calcul. Din Gara de Nord există două astfel de trenuri: 501, cu plecare la ora 7,00 și 503, cu plecare la ora 13,30. Tot din zona Gării de Nord vă puteți imbarca și în microbuzele cu destinațiile Constanța-Mangalia, care pleacă din 45 în 45 de minute. Prețul unui bilet este de 180.000 de lei, respectiv 210.000 lei.

Nici **Ioan Gyuri Pascu** nu crede că o să aibă o vacanță prea bogată. Poate doar cât a durat Festivalul de film de la Cluj să fi fost vacanța lui? Să zicem că, totuși, mai ajunge și la mare, cu familia. Aici, Gyuri se va lăsa în voia razelor soarelui doar pentru vreo partidă de tenis, că doar n-o să stea la plajă! Nici cu creme nu își dă, că nu le vede rostul.

Doar fetița lui va alerga și va săpa cu lopățica prin nisip, și-aici părinții au de furcă: „Noi o tot îndrumăm, să stea cu pălăria, da' nu stă. Nici noi nu ne punem căciulițe pentru liniștea noastră, că suntem deja liniștiți...”

Monica Bărlădeanu: „Anul acesta nu voi avea vacanță. În lunile iulie și august am o nouă emisiune pe care o voi face la mare. Va fi una interactivă, pentru tineri, nu neapărat locală.

Voi lua pulsul plajei și voi oferi astfel șansa tuturor celor care au rămas acasă, în fața televizorului, să urmărească din fotoliu tot ceea ce se întâmplă pe nisipul fierbinte. Bineînțeles că îmi voi rupe și eu câteva ore de plajă, iar pentru soare m-am pregătit serios și cu mare atenție – cremă cu indice de protecție foarte ridicat și un autobronzant înainte. Soarele îmbătrânește și asta e ultimul lucru pe care mi-l doresc.”

Nicu Constantin merge în orașul natal, la Eforie-Sud. Pentru că este unul dintre primii locuitori ai fostului oraș Carmen Silva, Nicu Constantin are aici foarte mulți prieteni. Însotit de unii dintre ei va merge, cu siguranță, la pescuit. Va mai fi o descindere și în Soveja, iar în tot acest timp actorul va umple iarăși caiete întregi. „Eu sunt Shakespeare-ul meu! Scriu vrute și ce nu e vrute!”

După „Ochelarii miraculoși”, o carte spusă lui Cristian Brancu, acest Shakespeare autohton va mai publica și altele. Pentru că de mic i se spunea „fund dezvelit” (calitatea lui de a spune numai și numai adevărul), ne așteptăm ca Nicu Constantin să scrie despre „ce bucurii ne mai aduce clasa politică”, despre „cum au reușit să ne ia zămbetul” ori despre „somnul rațiunii și al veseliei”.

Pentru că a crescut în soare, pe plajă, Nicu Constantin are, vara, un program strict: face plajă numai dimineața, de la ora 6, pentru a prinde, până pe la 7-7,30, ultravioletele. După alte activități (care se desfășoară mai ales la gospodăria de la Tuzla), Nicu ia prânzul și între 14 și 17 este, obligatoriu, în pat. Și recomandă, tuturor, același program.

Ce mănâncă, vara, un actor de spîță macedoneană? „Nu sunt un mănău. Mănânc multe supe și borșuri. Apoi îmi mai face nevasta niște bunătăți, învățate de la mama, care era grecoaică: musacale și clătite, un deliciu!”

Prosopul energetic

Bioenergeticiana Alexandra Moșneaga recomandă, de la început, un portmoneu plin și un partener tânăr pentru petrecerea vacanței la mare. Asta pentru evitarea oricărui stres care ar putea aduce dezechilibre energetice majore. Este, de asemenea, foarte importantă folosirea unguentelor naturale pentru plajă.

■ Rețetă naturistă de ulei de morcov bogat în beta-caroten: 300 g morcov ras fin se pun la fiert în bain marine cu un pahar de ulei de floarea soarelui, timp de două ore. Se lasă să se răcorească, apoi se mai lasă 4-5 ore la macerat și se mai infierbăntă odată. Se strecoară și se aplică pe piele înaintea fiecărei expuneri la soare.

■ Foarte bun este și uleiul de măsline, folosit ca atare pe plajă dar și în general, pentru orice tip de ten.

■ În caz de vomă, greață ori diaree (afecțiuni frecvente la mare), Alexandra Moșneaga sugerează folosirea unui gălbenuș de ou bătut spumă cu o linguriță de zahăr, peste care se toarnă un pahar cu apă. Chiar și diabeticii pot folosi mierea, o linguriță. Tiuturile, vâpșitul și zbârnâitul în urechi pot să fie semnul insolatiei, dar și al unei capilar spart. În acest caz trebuie mers de urgență la medic.

Este necesar ca populația să fie educată și în sensul protecției energetice, pentru că locurile mari, publice, cum este plaja, sunt cele în care acționează destule energii malefice. „Multă lume neagră se plimbă pe plajă. Este suficient să te intersecțiezi cu un astfel de personaj și să simți imediat un disconfort cu o cauză aparent necunoscută. Cele mai frecvente sunt, pe plajă, deochiurile (atacuri energetice). Este suficient să privești mai intens un corp frumos pe plajă ca să deochi sau, invers, să fii deochiat când ești privit. De aceea, este foarte bine ca, înainte de a cobori pe plajă, să îți imaginezi că te înfășori într-un balon energetic, ca un fel de prosop de lumină. Trebuie vizualizat un prosop care înfășoară întregul trup în lumină albă, ca aceea de neon, cu marginile de jos până în pământ, iar cele de sus strânse în nod, deasupra capului. În acest fel se realizează o protecție eficientă împotriva oricărui atac energetic.” Dar de oricâtă protecție energetică am beneficia, cu nici un chip nu se poate vorbi de plajă dacă ai negi, alunițe, veruci, alte afecțiuni dermatologice și, cu atât mai mult, cancer.

Frumusețea bronzului

Industria cosmetică oferă cele mai variate produse pentru protecția solară. Un bronz frumos trebuie atent pregătit și îndelung întreținut.

Iată ce ne sfătuiește **Alina Negoită**, cosmetician (*Happy Saloon*)

■ Înainte de un concediu la mare, oricare femeie trebuie să se epileze. Nu este de neglijat faptul că după epilat este interzisă, întreaga zi, expunerea la soare.

■ Sunt indicate minimum trei sedințe de solar, înainte de a ne așeza pe plajă, la mare, pentru ca pielea să se acomodeze cu bronzul.

■ Sunt eficiente și cremele autobronzante, care necesită, în schimb, o foarte mare atenție atât în timpul aplicării cât și după (pentru că pătează și trebuie ținse absolut uniform). Se cere ca acest tip de creme să fie de calitate, ca și, de altfel, întregul arsenal cosmetic.

■ Uleiurile sau cremele de protecție au notate, fiecare, un indice de protecție. De pildă, un indice 7: crește de șapte ori capacitatea de protecție naturală a pielii, în timp ce indicele 12 sau 20 de 12, respectiv de 20 de ori. Este indicat ca la primele expuneri să se folosească uleiuri cu un indice crescut de protecție, ulterior urmând a se folosi o altă cremă, cu un indice mai scăzut.

■ Mai trebuie avut în vedere că tenul blond, care se arde foarte ușor, va folosi întotdeauna indici mai crescuți de protecție (12, 20, ori chiar 50, pentru o superprotecție), în timp ce tenul închis, care se bronzază ușor și se arde rar, va folosi creme cu indici scăzuți (de la 12 până chiar la 2).

■ După plajă este nevoie de o hidratare intensă a pielii. De aceea, după un duș răcoros se va aplica o cremă de corp sau un ulei hidratant, care ajută la menținerea bronzului.

■ În cazul arsurilor se vor folosi spray-uri speciale ori otet de mere diluat cu apă. În cazuri mai grave se va consulta, imediat, medicul!

■ Părul va avea și el un regim special în timpul verii. Neapărat protejat cu o pălărioară și în general purtat strâns, părul trebuie periat și spălat mai des, datorită depunerilor de sare din apa de mare. Având în vedere că părul se decolorează la soare,

atât părul natural, cât și cel vopsit se vor spăla cu șampoane cu protecție UV.

■ Dacă doriți să vă schimbați nuanța părului, este cel mai bine să amânați această plăcere până după concediul la mare, pentru ca vopseaua să dureze mai mult timp.

Laura Badea va fi preocupată în această vară de pregătirea pentru Campionatele Europene de Scrimă (care vor avea loc la începutul lunii iulie, la Moscova) și pentru cele mondiale, de la sfârșitul lunii august, de la Lisabona. Până la aceste concursuri, Laura a participat deja, cu echipa de floretă a României (alături de Reka Szabo și Roxana Scarlat) la etapa de Cupă Mondială de la New York, ocupând locul al doilea. În principiu, ea și-a împărțit vara între cantonamentele de la Sinaia și fetița ei, Maria, care are 6 luni. Când Laura jonglează cu sabia ori cu floreta, fetița e în grija tăticului ei, Adrian (care e maestru la făcut băiță) sau a mătușilor. Fetița e micuță acum, încă nu face plajă, dar pentru zilele toride de vară Laura o va proteja cu o băscuță, un maieut și o cremă specială pentru bebeluși. Laura crede că verdeturile, lactatele și fructele sunt indispensabile dietei de vară. Ea nu are un regim alimentar strict, scrimerii având un regim de viață normal din acest punct de vedere.

Adrian Despot și Vița de vie vor avea tot felul de cântări. Când nu vor fi la munte, la Brașov, se vor afla, cu siguranță, la mare, ba la 2 Mai, ba la Vama Veche, Neptun sau Costinești. Odată aflat în peisaj, Adi Despot va fugi, sistematic, de soare: „Urâsc soarele, prefer frigul decât soarele. La mare stau numai în locuri cu aer condiționat și nu fac plajă absolut deloc!” Adi este bine informat și știe că trebuie să bea cam 2 litri de apă pe zi. Asta nu înseamnă că se și conformează. Un spirit liber își faurește un stil gastronomic personal. Pe Adi îl guvernează întâmplarea: „N-am trei mese pe zi. Mănânc orice și cam ce-apuc. Dar în privința băuturilor, am inventat un cocktail extraordinar: se face din triplu sec, cognac, lichior de cirese, două feluri de rom, la care se adaugă o felie de portocală sau de lămâie”.

Ilie Dumitrescu iubeste soarele și nu vede nici un pericol în razele ultraviolete. După atâția ani pe terenul de fotbal, pielea îi este obișnuită cu bronzul. Dacă simte că îl arde soarele, folosește totuși o cremă de protecție, dar nu cu un indice foarte mare... așa ca să fie. „Vacanța nu are voie să lipsească anul acesta. Unde voi merge? Pentru început, în Coreea de Sud și Japonia și apoi la mare. Până la sfârșitul acestei veri, aștept și propuneri pentru un post de antrenor. Acesta ar putea fi singurul factor destabilizator al planurilor mele de vacanță, însă tot voi merge cu familia la mare”.

Manuela Hărăbör nu își planifică niciodată vacanțele. La începutul lunii iunie a fost plecat la Los Angeles, unde stă două săptămâni, după care se întoarce la București.

Aici își dedică timpul fiului ei, Andrei, care va împlini 12 ani în octombrie. „Am pierdut noțiunea de vacanță de mai mulți ani. Eu nu fac decât să mă pliez după programul

lui Andrei. Astfel e mult mai simplu; mergem împreună la filme în oraș și la bazinul de înot de pe stadionul național *Lia Manoliu*, spune Manuela. Razele soarelui nu reprezintă un mare pericol pentru ea. „Aliații” tenului Manuelei sunt o pălărie de paie cu boruri foarte largi și cel puțin 2 litri de apă minerală pe zi.

Benone Sinulescu are mari probleme cu soarele. Pentru că se rade-n cap la 2-3 zile, arșița îl afectează puternic. Așadar, de curând, Benone a pătimit grozav: „Ocupându-mă de grădina mea din județul Buzău, am stat cam mult în soare și mi s-a ars toată scăfărlia! Mi-am dat cu iaurt, cu lapte, cu tot felul de unsori... Da' cu ce n-am dat! Pentru că mă cunosc, întotdeauna, înainte de a pleca la mare fac o pregătire, la mine la munte: în prima zi stau 3-5 minute, până când ajung, în câteva zile, la 15 minute. Atunci pot să merg la mare, da' niciodată nu stau prea mult, pentru că fac plăgi, efectiv!”

Reguli pentru oameni mici

Întocmite de Fănica Buță, medic primar

- Nu au voie pe plajă decât în primele ore ale dimineții și după-amiaza. Dacă, totuși, părinții sunt inconștienți și copiii fac insolamție, primul ajutor în acest caz constă în administrarea de lichide reci, comprese reci și, în caz de frison, o fiolă de algocalmin.
- Le este interzisă expunerea la soare copiilor care au făcut convulsii postmeningoencefalite sau celor care au boli de piele.
- Nu au voie la soare timp de șase luni copii care au făcut varicelă.
- În mod normal, orice copil trebuie să primească acordul medicului de familie sau al specialistului înainte de a merge la mare.
- Pentru plajă, există creme speciale pentru copii.
- Copiii nu au voie să mănânce alimente de la vânzătorii ambulanti, alimente care se alterează ușor și care sunt manevrate manual.
- În caz de diaree, vomă, se recomandă patru ore de repaus digestiv, timp în care nu se vor consuma decât lichide, pentru hidratare. Este util și un pliculeț de *Smecta*, dizolvat în ceai de mentă sau apă.
- Când simptomele s-au mai domolit se poate continua cu mucilagiu de orez, brânză de vaci și, mai târziu, carne slabă.
- În nici un caz nu se va hrăni copilul cu mâncăruri grase sau grele în caz de afecțiune digestivă.
- Pentru orice simptom grav, pentru arsurile solare ori pentru problemele digestive, copilul trebuie dus neapărat la medic.

Text: **Gia Iova** și **Petru Ovidiu Epure**
Foto: **Paul Agarici** și **M. Felix**

Diete de grație

În sezonul estival trebuie consumate fructe și legume proaspete, carne mai puțină, de preferință slabă, și foarte multă apă și sucuri naturale.

- În limitele necesarului caloric sunt permise produsele lactate (telemea, cașcaval, brânză topită, lapte), carnea slabă (pasăre, vacă, vițel), pește (salău, știucă, biban, stavrid, cod, crap), ouă proaspete, condimente cât mai puține (sunt binefăcătoare, totuși, condimentele aromate: pătrunjel, mărar, leuștean, cimbru).
- Băuturile alcoolice ar trebui consumate în cantități mici, pentru că excesul poate produce dezechilibre metabolice. Sunt permise 50 ml vin sec, tuică, vodcă ori coniac sau 250 ml bere blondă. Trebuie avută în vedere tendința de îngrășare din timpul verii, motiv pentru care trebuie să ținem seama de conținutul în calorii al alimentelor.
- 100 g de pâine albă conțin 280 calorii, în timp ce pâinea neagră e mai rezonabilă (250 kcal). Untul – 806 kcal/100g, smântâna – 213 kcal, carnea slabă – 108-170 kcal, două ouă – 171 kcal, Cheesburger Mc Donalds – 305 kcal, Hamburger Mc Donalds – 583 kcal.
- Diabeticii și hipertensivii, care trebuie să urmeze un tratament continuu, trebuie să fie foarte atenți atât la dietă, cât și la depozitarea medicamentelor. În mod special, diabeticii sunt obligați să-și mănânce rația zilnică de carbohidrați chiar dacă, din cauza căldurii, nu au poftă de mâncare. Insulina trebuie păstrată în frigider (nu în congelator!), și în nici un caz nu trebuie lăsată la soare.
- Trebuie prevenite intoxicațiile alimentare și trebuie însușite minime cunoștințe în vederea tratării imediate a eventualei „diarei a turiștilor”.

www.skygatenotel.ro

105 Comfortable Soundproof Rooms
Conference Center & All Meeting Facilities

24 / 24 h Bar & Restaurant

Room Service

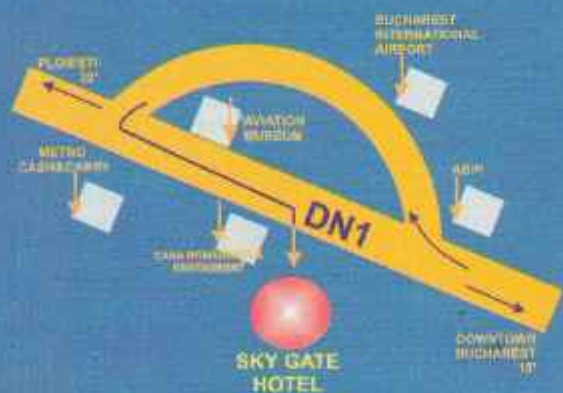
Fitness Room

Free Parking

Free Shuttle from/to Airport

3000 sq.m. of Office Space to Let

MORE THAN YOU EXPECT

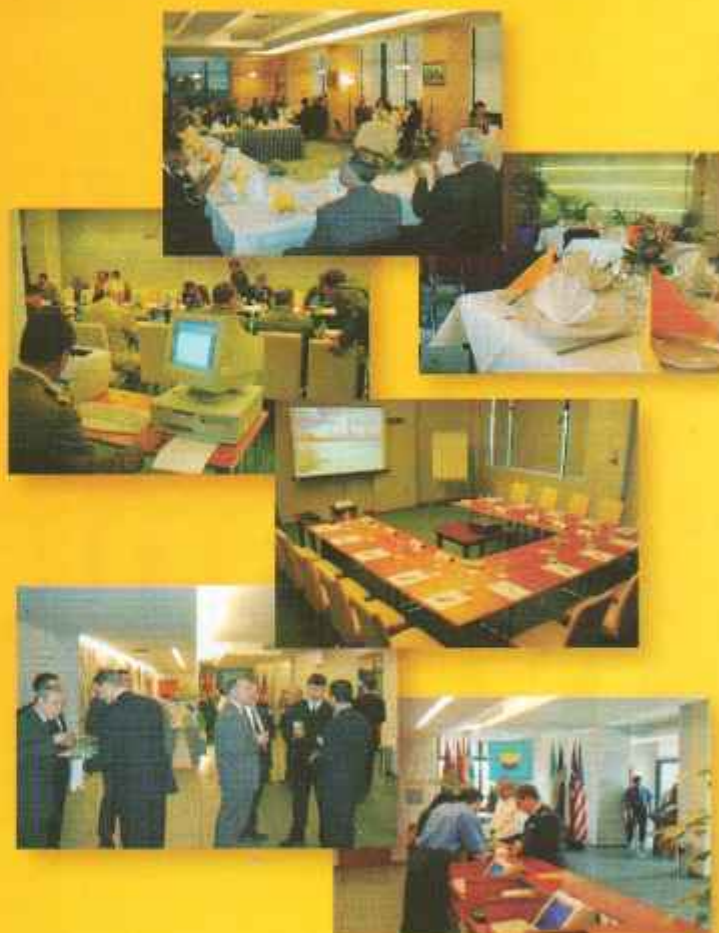
THE BEST PLACE FOR A DEMANDING GUEST

THE ONLY BUSINESS & CONFERENCE HOTEL NEXT TO BUCHAREST INTERNATIONAL AIRPORT

Sky Gate
AIRPORT & CONFERENCE HOTEL

MORE THAN YOU EXPECT

European Road 60, DN1, Km 16.5
Calea Bucureștilor nr. 283, Otopeni - Ilfov, 71941 România
Tel: (+4021)203.65.00 Fax: (+4021)203.65.10
E-mail: office@skygatehotel.ro
sales@skygatehotel.ro
reservations@skygatehotel.ro

Daniela Nane

ieșirea la mare

Este actriță la Teatrul Bulandra, unde a jucat mai ales în spectacolele Cătălinei Buzoianu. Puțină lume mai știe însă că ea a fost în 1990 Miss România. Apoi a obținut locul 11 la Miss Univers. A fost în topul celor mai frumoase femei, dar a ales să rămână actriță. Mai apare și acum pe podiul prezentărilor de modă, dar tot ca

o actriță. Pasiunea pentru teatru, plus cea pentru mare au condus-o în trupa aleasă pentru spectacolul *Odissea* care s-a jucat în mai multe porturi europene.

Daniela așteaptă rolurile mari, de teatru și film, rolurile unei maturități artistice. Dar pentru moment se pregătește de vacanță: la mare.

„Mă simt la maturitatea ar aș putea să fac rolurile

▼ În ultima perioadă ai început să devii mult mai activă: apari în reviste, la televizor, turnezi un film... Ce s-a-ntâmplat?

– Cred că e doar o aparență. La fel de activă eram și acum un an, dar în ultima vreme am refuzat cu politețe orice interviu, pentru că am avut probleme personale care m-au afectat. Cum să accept invitația la o emisiune de divertisment, de exemplu, când starea mea sufletească nu-mi permitea să râd și nici nu puteam să-i fac pe alții să râdă? Aș fi făcut deservicii și mie, și oamenilor care mă invitau și mai ales publicului.

– În ce măsură te-a deranjat că în presă au apărut lucruri incomode legate de tine?

– Au apărut tot felul de lucruri neadevărate, ba chiar și un „interviu” comandat: eu

spusesem unele lucruri și s-au publicat altele! Asta se întâmplă în mod frecvent. O ziaristă m-a întrebat la ce lucrez și i-am spus că e vorba de o tragi-comedie absurdă, iar ea a scris că turnez un film „abstract”! De multe ori mi se întâmplă să apară, drept citate, fraze pe care eu nu le-am rostit în acea formă.

– Așa că te-ai supărat pe presă!

– Am refuzat să mai dau declarații, pentru că, de multe ori, a apărut altceva decât am spus.

– Ai vrut foarte mult să fii actriță, dar s-a întâmplat ca succesul tău să pornească altfel, cu acel concurs din '90 și participarea din anul următor la Miss Univers...

– Ieșirea mea în public s-a petrecut așa pentru că am considerat că acela este un pas

tistică și sunt la vârsta când pe care mi le doresc."

în construirea carierei pe care mi-o doream. Era o experiență pe care puteam s-o folosesc pentru ceea ce vroiam să fac mai departe. E adevărat că acum îmi dau seama de marile diferențe dintre cele două tipuri de prezență scenică – model și actriță –, dar atunci, fiind o adolescentă timidă și provincială, mi se părea că orice apariție în public era un lucru bun, o cărămidă la temelia carierei.

– Acum ai mai participa la vreun concurs de frumusețe?

– De ce nu? Nu trebuie pierdut din vedere faptul că în 1990 era o mare realizare să apari într-o revistă, cu o fotografie frumoasă. Gândiți-vă că până prin 1993 nu erau reviste. Eu n-am participat la acel concurs ca să devin celebră, nici măcar nu credeam că voi

câștiga. Marele meu regret este că n-am avut mai multă încredere în mine atunci și nu i-am avut pe părinți alături de mine. Mi-ar fi plăcut să fie acolo, în sală. M-au susținut cu tot ce-am avut nevoie, dar nu erau lângă mine. Eu veneam de două ori pe lună la București să fac pregătire cu Petre Gheorghiu pentru Teatru și am participat la concurs doar ca o experiență necesară în formarea mea artistică. Ulterior, mi-am dat seama că sunt două lumi diferite, dar faptul că am câștigat acel titlu mi-a dat încredere în mine și m-a făcut să fiu atentă la detalii pe care înainte nu le băgam în seamă: felul în care mă îmbrac, felul în care merg, felul în care mă machiez... E foarte important pentru o femeie felul în care se mișcă și se poartă!

– Orice gest poate s-o avantajeze sau din contră...

– Este adevărat. Iar distanța dintre frumos și vulgar este de multe ori destul de mică. Poți aluneca foarte ușor.

– Există o diferență între cum pășește pe scenă o actriță, respectiv un model?

– E vorba de antrenament, de pregătire. Ca model, mi-a folosit extrem de mult pregătirea pentru Teatru, pentru spectacol. Eu, ca model, nu urc pe scenă doar ca să prezint o rochie – eu sunt un personaj îmbrăcat în acea rochie. Trebuie să transmit o atitudine.

– După ce ai lucrat cu Petre Gheorghiu, Mircea Albulescu și Cătălin Naum, foarte importantă a fost pentru tine întâlnirea cu Cătălina Buzoianu.

– Cătălina Buzoianu m-a luat din școală și m-a lansat. Am lucrat împreună șase spectacole.

– Va mai exista vreun regizor care să te iubească la fel de mult?

– Eu sper că da!

– În teatru sunt foarte importante colaborările de lungă durată.

– Așa este. Cu Cătălina Buzoianu am lucrat roluri diferite, dar ea își pune amprenta decisiv asupra oricărui spectacol și asupra actorilor. Eu am avut norocul să lucrez cu regizori foarte buni și sunt mulțumită de rolurile primite. Acum mă simt la maturitatea artistică și sunt la vârsta la care aș putea să fac roluri mai complexe. Aș putea să intru în registrul tragic și chiar în registrul de forță, după ce, până acum, am jucat comedie: ingenuie, frivole, cochete.

– În viața de zi cu zi ești mai degrabă genul cochec sau cel sportiv?

– Eu cred că toate femeile trebuie să fie foarte atente, în anumite ocazii, la felul în care se prezintă. Sigur că atunci când mergi să joci tenis, de pildă, contează mai puțin cum te îmbraci, iar machiajul ar fi chiar ridicol.

– Felul în care ai trecut peste momentele dificile din viața ta pare să dovedească o mare forță interioară.

– Am descoperit că sunt mult mai puternică decât credeam. Știi cum se spune: ce nu

te omoară, te face mai puternic. Am trecut peste ce s-a întâmplat având liniștea că am făcut ce trebuia, că am făcut tot ce-am putut ca să fie bine.

– Ce urmează?

– Sper să-mi construiesc cariera în continuare. Am proiecte de teatru și de film, despre care însă, din superstiție, nu-mi place să vorbesc înainte de a deveni realitate. Astăzi tocmai am terminat un film, iar anul viitor mă așteaptă un nou turneu teatral, cu o echipă internațională amplă.

– *Odiseea*, spectacolul-tumeu de anul trecut, a însemnat și o atracție specială a ta față de mare?

– Am o atracție, în general, față de apă, deși sunt născută într-o zodie de foc, Săgetător. Apa mă liniștește. Nu marea neapărat, mai mult apele curgătoare. Dacă stau și privesc scurgerea apei, simt cum mă purific. Știu că sună alurea, dar pe mine mă liniștește foarte mult apa. Am petrecut un revelion în Austria și una dintre laturile camerei de hotel deschidea perspectiva spre un lac care venea până în buza balconului, iar în depărtare se vedeau munții. Era genial!

– Pe vapor cum a fost?

– La cinci dimineța leșeam pe punte, mă uitam cum răsare soarele, contemplam marea și cerul, dar n-am avut nici o clipă dorința de-a plonja în apă – și nu pentru că era periculos, ci pentru că simțeam cum primesc lumină și căldură de la soare și parcă începeam și eu să strălădesc.

– Este adevărat că e greu să-ți porți frumusețea?

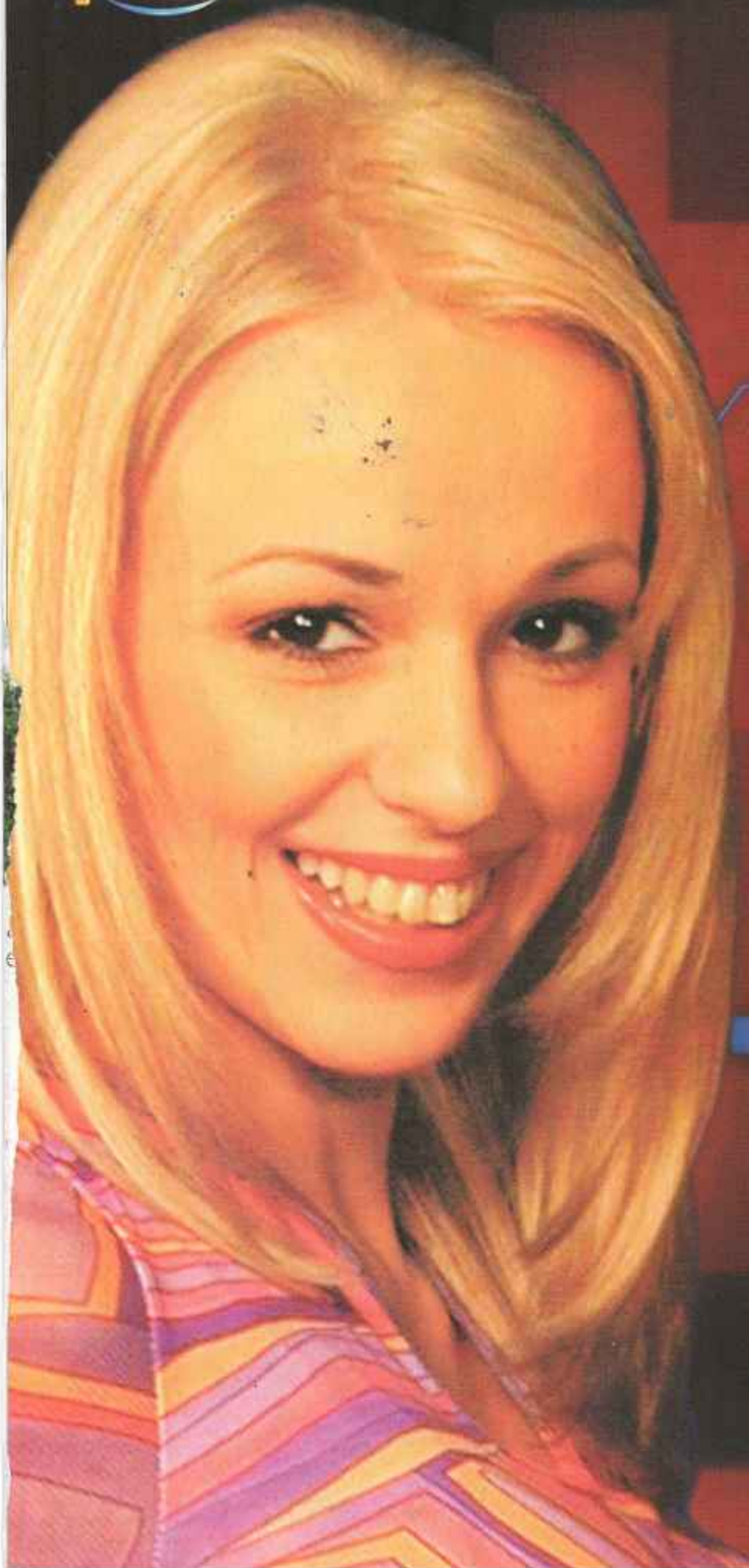
– Nu. Toți tindem spre frumusețe. Mi se pare o ipocrizie să spui că ai oboseală să fii frumoasă. Sunt o mulțime de prejudecăți legate de femeile frumoase, și asta din cauza complexelor celor care nu pot ajunge la ele, sau ca ele. Pe de altă parte, dacă ai primit frumusețea, trebuie să ai grijă de ea și să nu-ți lei nasul la purtare.

Interviu de **Remus Andrei Ion**
foto **Tudor Predescu**

Portretele alăturate au fost realizate de fotografii americane Gary Kane la București în timpul filmărilor pentru scurt-metrajul *Cel care a ucis și a mâncat ceea ce iubea*, regizat de Michael Stone. Filmările au durat cinci zile și au fost realizate la Palatele Potlogi și Știrbei.

Împreună cu Irene Papas în timpul turneului cu *Odiseea*

prima

*trebuie
doar
să râzi!*

rew play stop rec search

Camera de râs

*secvențe noi
și producții românești,
de luni până sâmbătă,*

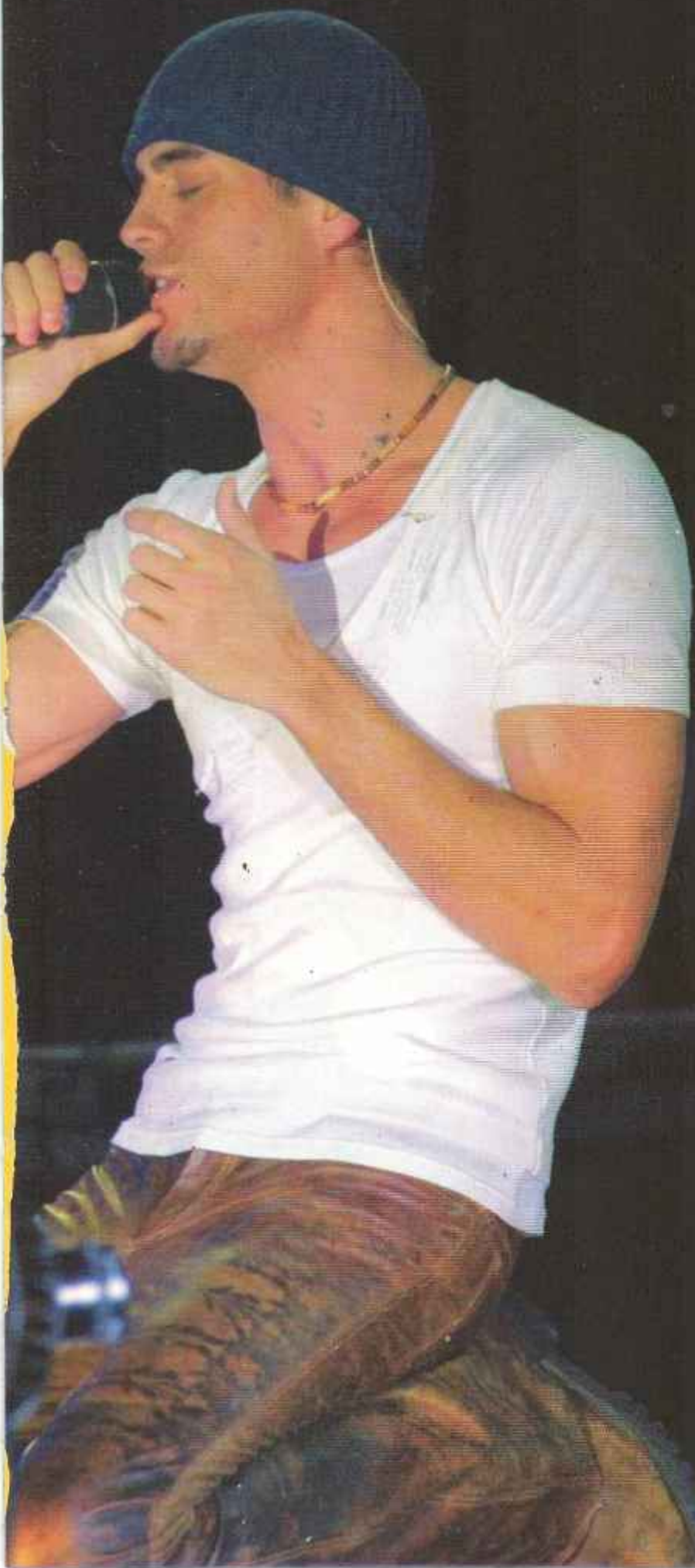
ora 17:00

ENRIQUE IGLESIAS escapada

Interviul care urmează este o premieră în presa românească. La București, Enrique Iglesias a refuzat interviurile oficiale și directe, dar nu și dialogul spontan. Întrebările i le-am pus pe „bucăți”.

O mare parte a discuției a fost realizată printr-o coincidență fericită, când ne-am întâlnit, întâmplător, la aceeași masă în restaurantul Champions, din Marriott, la ora prânzului. Dialogul a continuat „pe fugă” într-un club de noapte. Starul latin era asaltat de zeci de admiratoare care doreau să-l îmbrățișeze sau măcar să îl atingă.

– Ai fost denumit cel mai sexy bărbat din lume...

– Au avut dreptate. Bineînțeles că așa este.

– Unde cânti mai ușor? În studio sau pe scenă?

– Nu aș putea spune. În orice caz, mă simt mult mai bine pe scenă. Iubesc show-ul și îmi place să comunic cu publicul.

– Cât de mult a cântărit, în ceea ce ești tu astăzi, faptul că tatăl tău e un muzician celebru?

– Eu de mic am vrut să fac muzică. Îmi plăcea să ascult muzică și îmi plăcea să cânt. Oricum, nu eram prea bun la școală. Eram chiar un elev execrabil și nu îmi plăcea să învăț, așa că ce puteam să fac altceva? M-am apucat de cântat și se pare că am făcut o alegere bună, nu crezi?

„Multe fete frumoase...”

– Ce e mai greu, să ajungi în top, sau să rămâi acolo?

– Depinde. E un mare efort să atingi primele locuri într-un clasament de top, chiar și pentru o perioadă scurtă. Dar, poate că e mai bine să fii pe locul 4 sau 5 pentru mai mult timp, decât pe primul loc pentru o zi.

– Ce părere ți-a făcut România?

– Păi, nu am văzut prea multe. Sunt doar de o zi aici. Multe fete frumoase. Am și remarcat câteva.

– Când ai auzit prima dată de România?

– Te referi la propunerea de a concerta aici? Acum o lună.

– Nu. Când și în ce context ai auzit prima dată despre țara noastră?

– Aha. De mult. Aveam 15 ani când a avut loc Revoluția la voi în țară. Eram deja în Statele Unite. Am plecat din Europa de când aveam 8 ani. M-a impresionat ce am văzut la televizor. După aceea am citit mai multe

despre țara voastră. În orice caz, m-am pregătit înainte să vin acum, la concert.

– Ai gustat preparate culinare românești?

– Am mâncat mititei și sarmale. Delicioase sarmalele. Din nefericire, am mâncat așa multe că toată noaptea am avut diaree.

– Cunoști cântăreții români?

– Nu. Ba da, știu pe cineva.

– Pe cine?

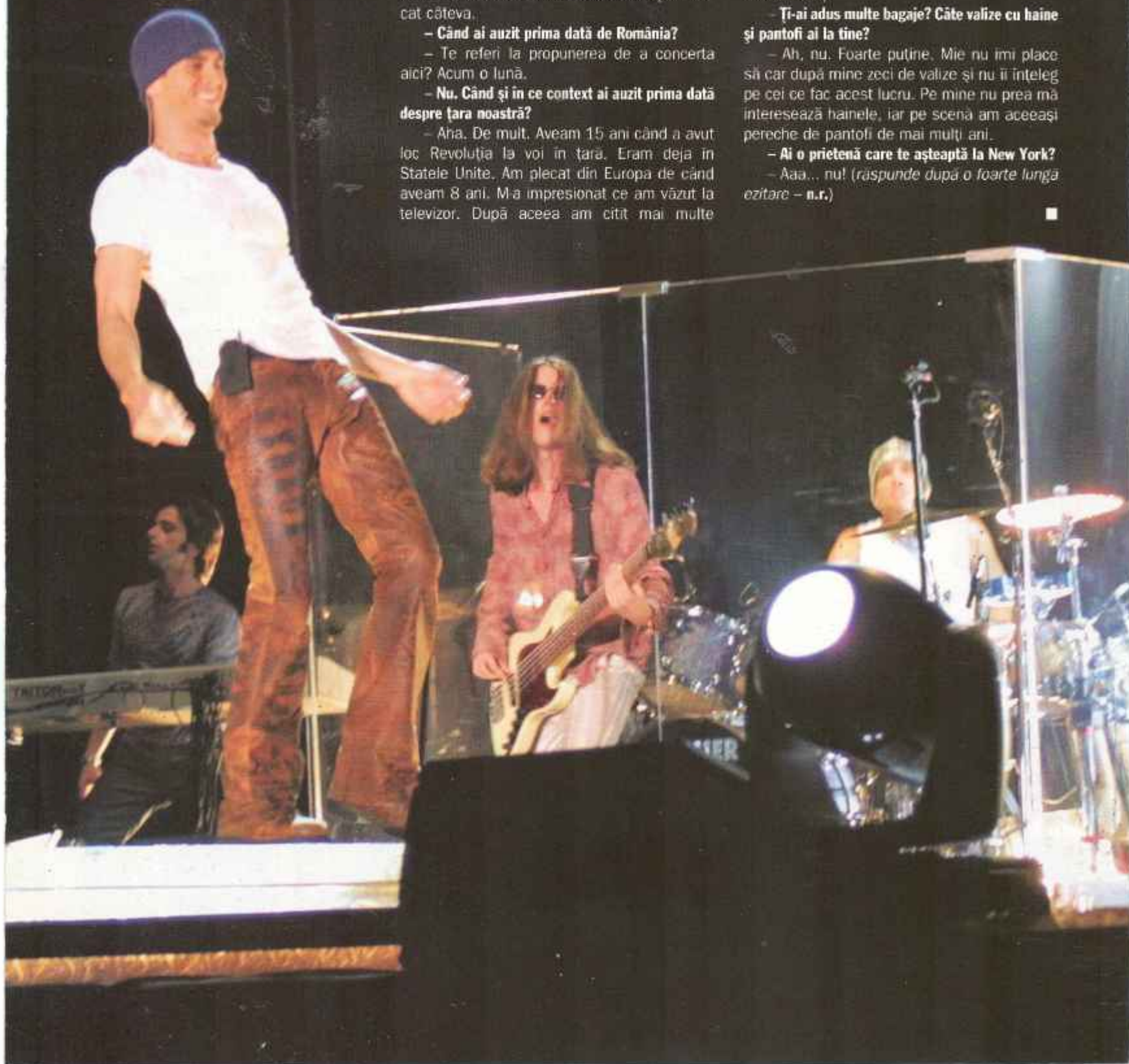
– Am uitat cum se numește. (și izbucnește în râs – n.r.)

– Ți-ai adus multe bagaje? Câte valize cu haine și pantofi ai la tine?

– Ah, nu. Foarte puține. Mie nu îmi place să car după mine zeci de valize și nu îi înțeleg pe cei ce fac acest lucru. Pe mine nu prea mă interesează hainele, iar pe scenă am aceeași pereche de pantofi de mai mulți ani.

– Ai o prietenă care te așteaptă la New York?

– Aaa... nu! (răspunde după o foarte lungă ezitare – n.r.)

S-a dat „liber” la **Enrique**

Un eveniment important al lunii iunie l-a constituit – fără doar și poate – lansarea **MTV România**. Rețeaua de televiziune muzicală nr. 1 a lumii a semnat cu distribuitorul român **Music Television System (MTS)** un acord pe mai mulți ani privind licența de transmisie a **MTV România** către 1,4 milioane abonați la televiziunea prin cablu. Canalul **MTV România** a fost lansat oficial pe data de 15 iunie cu un concert care a avut loc pe stadionul **Lia Manoliu**, susținut în fața a peste 20.000 de oameni (deși se anunțaseră 50.000 la conferința de presă) de vedeta muzicii latino, **Enrique Iglesias**. Starul a concertat pentru prima dată în România și a reprezentat finalul lungului turneu european (peste 20 de țări), numit **Escape**. Interesant de menționat este și faptul că a fost **singurul** concert pe care Enrique l-a cântat pe stadion, toate celelalte având loc în săli de spectacol. Deși nu căutam cu tot dinadinsul „nod în papură”, ne simțim obligați să vă dezvăluim câteva din cele spuse prin culise.

Costurile au fost suportate de **MTV Londra** și **Coca-Cola România**. Pentru acest mare eveniment au mai fost luate în discuție și alte două mari nume: **Rolling Stones** și **Britney Spears**. Pentru aducerea „bătrânilor” rock-ului s-a vehiculat suma de 1.250.000 de dolari, iar pentru **Britney** aproape 900.000 USD. Până la urmă a fost preferat **Iglesias** care a cerut mai puțin și oricum se afla în plin turneu european. Inițial, impresarul vedetei internaționale nu a fost de acord să cânte și alte formații în deschidere. Până la urmă s-a lăsat convins. Condiția a fost ca nici una dintre acestea să nu interpreteze muzică latino și să li se acorde un spațiu mai mic pe scena uriașă – cu o deschidere de 60 de metri – pe care s-a desfășurat **Iglesias**. Dintre toate trupele românești anunțate, **Animal X**, **3rei Sud Est**

Enrique Iglesias s-a născut pe 8 mai 1975, la Madrid. Mama lui, Isabel Preysler, fotomodel de origine filipineză, a divorțat de tatăl său, Julio Iglesias, pe când Enrique avea doar trei ani. Atunci când s-a lansat în cariera muzicală – la vârsta de 17 ani – Enrique a evitat asocierea de tatăl său, astfel că a folosit numele de Enrique Martinez. Astăzi, fiul marelui Julio este el însuși un mare star.

și **Cristiana Răduță** au renunțat să mai cânte. S-a speculat mult pe tema asta în presă. Ba că nu le-au convenit banii (nici nu se puneau problema vreunei plăți pentru artiștii români), ba că erau prea obosiți după lungul turneu prin țară. **MuzicaAntiDrog**. Adevărul este că ei nici nu aveau cum să cânte pe o suprafață de... 2,5 mp adâncime a scenei – cât li s-a pus la dispoziție, luând în considerare și faptul că aveau și dansatori alături.

Concertul în sine a ieșit destul de bine. **Zdob și Zdub** au cântat live, – nu că majoritatea artiștilor români – și au ridicat stadionul în picioare, în timp ce la **A.S.I.A.**, spectatorii preferau să-și mai facă ceva provizii cu floricele și răcoritoare. Nu trebuie să uităm faptul că 100% dintre tinerii veniseră pentru **Iglesias**. Biletele au costat de la 250.000 lei până la... 3.500.000 lei.

Într-un sfârșit, deoarece nu se vânduseră toate biletele și nu ar fi fost bine să vadă **Iglesias** un stadion gol, organizatorii au dat drumul la toată lumea, după ora 21.00, înainte de începerea recitalului starului, spre bucuria celor care nu aveau bani de bilete și spre disperarea celor câțiva bișnițari bruneți care te rugau să cumperi la jumătate de preț.

text: **Petru Ovidiu Epure**
foto: **www.coca-cola-foria.ro**
și **Octavian Tibăr**

Ioana (16 ani), elevă la Colegiul Național Gheorghe Lazăr: „Îi iubesc la nebunie pe Enrique. Mi-am luat un bilet de 3.500.000 lei. Erau banii mei pentru mare. Vreau să stau cât mai în față, să-l văd de aproape. Ce bine ar fi să-l pot atinge... Dacă mă privește în ochi, mai mult ca sigur că o să leșin”.

Maria (17 ani), elevă la Colegiul Național Ion Luca Caragiale: „Mi-am luat un bilet de 2.000.000 lei. Ca să fac rost de bani, mi-am vândut mobilul pe care-l promisem cadou de ziua mea. Asta e... nu-mi pare rău. Nu aveam cum să lipsesc de la întâlnirea cu Enrique. E cel mai frumos bărbat din lume. Sper că nu-mi faceți și o poză, nu vreau să mă vadă prietenul meu. Lui i-am spus că merg cu părinții la munte în week-end-ul ăsta. E gelos pe Enrique”.

Vlad (19 ani), student anul I la A.S.E.: „Mie nu-mi prea place ăsta. Da' trebuia să vin. Ce credeți că am scăpat de gura prietenei mele. Ia uitați-vă la fetele astea ce se agită. Eu aș fi mers la **Metallica**. Ca să nu mai zic că a trebuit să iau două bilete, pentru mine și pentru Violeta, prietena mea. Am luat de 450.000 lei, unul. Banii îi aveam de la maică-mea pentru o pereche de adidas”.

Anca (16 ani), elevă la un liceu economic: „Nu am bilet. De unde să fac rost de atâția bani? Poate reușesc să intru și eu cumva. Nu aveți o invitație, ceva și pentru mine?”, se roagă Anca, după care izbucnește în plâns.

Cristina Șoloc

ține regim de... îngrășare

Cristina Șoloc, prezentatoare de știri la MTV, a studiat filologia, cu specializarea în etnologie. Cu totul întâmplător a ajuns să dea o probă pentru emisiunea Karaoke de la Prima TV, pe care a prezentat-o timp de aproape un an de zile. Într-un week-end, la o petrecere între prieteni, la cunoscut pe Cătălin Șoloc. La început nu se puteau suferi. Cătălin o văzuse într-o revistă mondenă (unde Cristina fusese votată de către cititorii publicației drept una dintre cele mai frumoase femei din România) și o considera o vedetă cu „nasu' pe sus”. În același timp, Cristina credea despre el că e un încrezut și un... „flusturatic”. Cu toate acestea, de atunci, cei doi sunt nedespărțiți. Exact după un an s-au căsătorit (în noiembrie, anul trecut). Cununia a avut loc la Biserica Albă, după tradiția maramureșeană, cu strigături și cu o cerșă întinsă în biserică pe care mirii stau în timp ce se cunună.

– Cum scapi de stresul acumulat peste zi?

– O baie în cadă, cu săruri, spumă foarte multă, uleiuri aromatate și un pahar de vin dulce. Mă mai relaxez ascultând muzică populară maramureșeană, care îmi place foarte mult.

– Ce fel de bijuterii porți?

– Nu port bijuterii. Chiar dacă sunt în rochie de seară, nu port nici o bijuterie, fie ea din aur, argint sau platină.

– Ți place să gătești?

– Nu o fac cu plăcere, însă dacă trebuie mai intru și prin bucătărie. Cred că nu există o fată din Maramureș care să nu învețe de mică să gătească. Chiar am inventat o combinație de varză călită cu morcovi și carne de vită. Cătălin a fost atât de încântat încât a mai cerut o porție.

– Ai încercat vreodată să practici un sport extrem?

– Am zburat cu parapanta. Am vrut așa de tare, încât, în ziua aceea chiar am fugit de la serviciu ca să zbor cu parapanta (eram în Cluj la vremea aceea). S-au cam supărat șefii și era să fiu dată afară.

– Cum trebuie să fie pentru tine o seară romantică?

– Fiecare seară petrecută cu soțul meu e o seară romantică. Dacă mai sunt și ceva lumânări e și mai bine. Umplu camera cu lumânări.

– Crezi în reîncarnare?

– Da, chiar cred în reîncarnare. Sigur am fost bărbat într-o viață anterioară, deoarece mă simt puternică și foarte energică. Mi s-a spus că aș fi trăit în Siberia și sunt înclinată să cred asta, pentru că nu-mi place căldura. Oricum, îmi ajunge viața asta. Nu mai vreau alta.

– Ce ai în momentul acesta în geantă?

– Un pateu cu brânză pe care trebuia să-l mănânc, două agende, o trusă de farduri, un pleptene grebiă, multe pixuri (cam șapte bucăți), cinci brichete, trei elastice de prins părul, un pachet de țigări și vreo 700.000 de lei.

– Cum îți menții silueta? Ții un regim strict?

– Da. Sunt la cură de... îngrășare! Cântăresc doar 47 de kilograme cu tot cu haine pe mine. Mănânc orice și cu multă pâine. Tot ce nu trebuia să mănânc când făceam dansuri, mănânc acum. Mi-ar plăcea să am forme puțin mai voluptuoase. Vreau să ajung la 55 de kilograme.

– Cum îți alegi parfumul?

– Dacă îl simt „aproape” de mine, atunci îl cumpăr. Am mai multe parfumuri preferate. **Giorgio Armani** –

S-a născut la Vișeu de Sus, în județul Maramureș. De la 14 ani a plecat de acasă. Să nu înțelegi greșit, a plecat la școală! După ce a terminat liceul pedagogic, a lucrat un

an, după care a dat la facultate ca să... scape de mărițiș. Așa ar fi trebuit să facă dacă ar fi ascultat de tradiție.

Mania, pentru că e ca mine, foarte puternic și simt că e legat de energia care vibrează în mine. În prezent, parfumul meu de toate zilele este **Escada Sport** – e mai fresh și foarte potrivit cu vara arzătoare.

text **Petru Ovidiu Epure**

foto: arhivă

ORA
20:00

ȘTIRILE
NAȚIONALE

CU

MONA
NICOLICI

ÎMPREUNĂ PE CALEA VICTORIEI

BUCUREȘTI 1 TV

Jojo lucrează cu Costi Ioniță

După lansarea single-ului *Otrava mea* din România, Jojo a plecat la Cannes, unde a continuat promovarea materialului. Pe lângă prezentarea piesei, Jojo și Ileana (prietena și impresara ei) au dus „tratare” cu John Martinotti, managerul *World Music Awards*, privind drepturile de difuzare la televiziune a prestigioasei festivități de premiere în România. La întoarcerea în țară, Jojo s-a apucat serios de

treabă. Presa muzicală a acuzat-o pe Cătălina (numele de buletin al cântăreței) în repetate rânduri că nu e-n stare să lanseze hit-uri. Nu trebuie ignorat faptul că Jojo nu a avut până acum un compozitor și un producător care să-i scoată respectivul hit. După îndelungi căutări, cel ales pentru colaborare a fost Costi Ioniță. Se știe – fără drept de apel – că Ioniță nu este doar un manelist, ci și un compozitor și producător, care nu a ratat niciodată în producerea unui hit. Costi a acceptat imediat colaborarea, astfel că Jojo a și plecat la Constanța să lucreze la un single, care va fi gata până la sfârșitul acestei luni. Melodia va avea un stil comercial și toate caracteristicile unui hit, tocmai bun pentru vară.

Paula Seling – fără vacanță

Paula are agenda încărcată până aproape de sfârșitul anului, astfel încât nu va avea timp de vacanță. În această lună lucrează la câteva înregistrări cu variante în limba engleză la piesele *Promit* și *Noapte caldă*, care, împreună cu selecția pentru Eurovision (compusă de Tony Hawks), înregistrată peste termenul limită, *Love on our Side*, precum și altă piesă, *When All is Said and Done* (compozitor Tony Hawks) care e în mai multe variante, vor figura pe un maxi-single, care va apărea la sfârșitul lunii iulie, la Londra, odată cu cartea lui Tony Hawks despre Paula Seling și despre România. Acest album pornește de la un parlu că nu mai este capabil să compună un hit, așa cum o făcuse în 1985. Tot în luna iulie, pe 21, *Discovery Chanel* va difuza o emisiune despre show-biz-ul românesc, în care Paula Seling este personajul central. Participarea ei la realizarea emisiunii a constat în ședințe foto, interviuri și videoclipuri. În luna august, Paula va participa la un festival de *Jazz-Blues*, la Atena, după care va susține un recital la sărbătoarea orașului Teracina (lângă Roma). În septembrie, are două concerte, unul de jazz, la Paris și încă unul la Barcelona. Pentru acestea va avea repetiții speciale, separate, pentru fiecare. Ultima jumătate din septembrie și prima jumătate din octombrie va cânta în Canada și S.U.A. pentru comunitatea românească, într-un spectacol special, împreună cu Narcisa Suci și Silvia Ștefănescu, plus o parte de recitare cu Victor Rebengiuc și Mariana Mihailescu.

B.U.G. Mafia ne pregătește ceva

„Mafioții” înregistrează de zor. Pentru ce anume și când e gata albumul – bănuim că e vorba de un album – se ține la mare secret. Tot ce am putut afla este că piesele sunt lucrate în colaborare cu mai mulți DJ și că se folosește mult scratch, o metodă cam ignorată în stilul hip-hop din ultima vreme. Discurile folosite la „zgărit” sunt povești pentru copii, momente umoristice și piese de teatru cu actori celebri ca Ștefan Mihăilescu Brăila, Octavian Cotescu și alții. Titlul noului album și data apariției sunt păzite cu o strictețe care concurează cu Omerta siciliană.

pagini realizate de Petru Ovidiu Epure

Direcția 5, în Duete

Trupa a transformat lansarea albumului *Duete* într-o întâlnire cu fanii și cu prietenii. Din acest motiv nu a existat o conferință de presă. Publicul prezent a putut pleca acasă cu autografele trupei *Direcția 5*, cu afișe, baloane și chiar tricouri imprimate cu designul copertii albumului. Din păcate, vocile feminine invitate pe album alături de Cristi Enache – Andra, Ana Maria, Delia (*N&D*), Andreea (*Nitro*), Luminița Anghel, Giulia (*Candy*), nu au putut fi prezente. Au venit, în schimb, Andreea Bălan și

Cristina Rus (*Blondy*). Ele i-au sprijinit pe colegii de breaslă să „bareze” asaltul fanilor. Proaspătul album este inspirat de concertul susținut de *Direcția 5* la Sala Palatului, la începutul anului și conține piesele interpretate atunci în duet cu cele mai bune voci feminine ale momentului în muzica românească.

Indigo va cânta agresiv

Gemelele au terminat clasa a XII-a. Gata cu anii de liceu. Amândouă au luat premiul I cu aceeași medie: 9.90. La banchetul de sfârșit de an au fost invitate la dans de toți profesorii, în timp ce colegii le-au făcut declarații de dragoste întârziate. De vină au fost și hainele transparente și decoltate. Diriginta clasei, profesoara de religie, le-a făcut cadou câte o icoană sfințită, iar mama le-a umplut șifonierul cu haine. Va-

canta fetelor e compromisă de apropiatele examene la facultate. Prima dată la actorie și apoi la comunicare și relații publice (în cazul că nu vor avea succes la Academia de Teatru). În același timp, Gabi și Mihaela lucrează și la noul album, care va avea un stil agresiv *R&B* cu *rock*. Surpriza este că au de gând să renunțe la casa de discuri care le reprezintă. Fiind atât de solicitate, fetele de la *Indigo* și-au amânat chiar un turneu în Franța, pe Coasta de Azur, pentru după septembrie.

deltarfi

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

350 JURNALIȘTI

50 ȚĂRI 93.5FM

ASCULTĂ CE MICĂ E LUMEA

Tamara
nu e un

înger!

Imi place foarte mult vârsta la care sunt acum. Imi place cum văd lucrurile acum. Imi place dorinta de cunoastere pe care o am acum. Imi place cum știu să iubesc acum, imi place cum arăt acum! Aș opri timpul exact acum! Nici mai devreme, nici mai târziu.

După doi ani de absență de pe micul ecran, Tania Budi revine! Ea își dorește o emisiune de divertisment cum nu s-a mai făcut, într-un decor exotic, la clubul *Ramirez, Montague & Associates*. Acolo s-a și lăsat fotografiată, legănându-se galeș într-un hamac, despletindu-se în nisip ori răcorindu-se în fântână. De fapt, în orice decor, Tania își păstrează un nu-știu-ce al ei: știe să fie misterioasă!

Am început să scriu o carte la Londra. O voi termina și publica numai când voi fi sigură că va fi un best-seller. E un soi de autobiografie, sunt lucruri prin care am trecut, dar n-am fost în niciuna fișele realității. Speranțele nu sunt prea mari, dar până atunci învăț din greșelile altora. Am multe calități pentru a-mi atinge scopul! Cu puțin mai multă perseverență orice obstacol va fi de prisos.

Feminitatea este un talent

▼ Auzisem că te măriți în vară... Așa-i?

– A, nuuuu! A fost doar o glumă, cel puțin sper ca respectivul să o fi luat-o drept o glumă. Mă tot căuta, și-atunci am zis, ca să-l liniștesc, „Bine, să ne căsătorim.” Sper să nu se deplaseze din State pentru atâta lucru.

– Oricum, ai un iubit, aici în România!

– Sigur că am! Nu sunt singură, dar nu e cazul să se știe mai mult. Eu sunt o independentă, mai ales în dragoste. Nu mai vorbesc de multă vreme despre viața mea intimă. Și chiar n-am să mai vorbesc niciodată despre viața mea personală!

– Te simți supusă riscului de a fi vânată de paparazzi, așa cum li se întâmplă și altora?

– Nu mi-ar plăcea să mi se întâmple așa ceva. Nu că aș avea ceva de ascuns, dar interpretările denaturează atât de mult adevărul, încât te trezești la un moment dat că nici tu nu mai poți să faci „shar”-ul pe propria-ți viață. În principiu, am lucruri mult mai frumoase și mai interesante la care să mă gândesc. Pe cât posibil voi încerca să nu las să intre cu bocancii în viața mea. Orice om sensibil poate fi afectat în cazul în care regia nu era stabilită.

– Ce îți colorează cel mai intens viața?

– Dragostea, șampania și curajul. Când îmi

lipsesc, o lume gri se năpustește asupra mea. Despre șampanie și curaj orice comentariu ar suna telenovelistic, dar referitor la șampanie s-a întâmplat de curând ceva amuzant: cineva se distra la o masă pe seama sintagmei „mănechin la Zarea”. Mi-am amintit deodată ceva de demult. Era o amintire care mi-a scăpat la inventar în ultimii 10 ani: eu am făcut reclama la Zarea! Prima mea reclamă! A apărut pe coperta 4 a unei reviste de pe vremea aceea. Așa că amicul meu, căruia Zarea îi suna precum Săniuța în materie de șampanie, a făcut ochii mari. Țin minte că am pozat pe o canapea înconjurată de flăcări, iar jos era scris „Zarea stinge focul”. Pompierii din jurul meu având în mâini șampanii explodând în loc de furtunuri!

– În curând o să revii pe micul ecran? Ce sentimente te încearcă?

– Sunt mult mai optimistă și mai hotărâtă decât în trecut. Este un lucru firesc să revin pe sticlă pentru că sunt angajată televiziunii și am observat că popularitatea încă nu mi-a scăzut. Oricare ar fi decizia televiziunii în legătură cu o posibilă emisiune a mea eu spun că sunt pregătită să fac ceva de mare calitate. Poate și de aceea pot spune că pauza a fost mai mult benefică decât trenantă. Dar și

trenantă. Cariera a stagnat, dar personalitatea mea s-a îmbogățit mult în urma unor experiențe de viață, lucru care ar trebui să fie absolut normal pentru orice individ. Niște comițe de drăcușor trebuie să existe în recuzita fiecăruia dintre noi!

– Ce s-a petrecut în tot acest răstimp? Ești, acum, o nouă Tania?

– Adică în ultimii doi ani? Am cunoscut mulți oameni, m-am îndrăgostit de vreo două-trei ori, am citit, am făcut sport, m-am îngrășat, am slăbit și am urmărit îndeaproape evoluția fenomenului tv din România. Deci nu mi s-a întâmplat nimic din ceea ce ar putea schimba radical un om. Așa că nu sunt o nouă Tania, doar una mai completă!

– Ți place să călătorești pe unde „nici cu gândul nu gândești”?

– Am rămas, e-adevărat, cu gândul la o vacanță într-un orașel de pe coasta egipteană a Mării Roșii. Am avut acea senzație de capăt al lumii, de rupere absolută de realitate. În rest, orice călătorie poate fi extraordinară, atâta vreme cât compania te inspiră cel mai mult, și viceversa. Mi-ar plăcea să trăiesc câte puțin în aproape toate colțurile lumii!

Interviu de **Gia Iova**
Foto: **Octavian Tibăr**

Rezervări la telefon
01-410-91-84
091-292-526

SILVIU'S

Adresa:
Str. Louis Pasteur,
nr. 44, București

RESTAURANT

Meniu cu specific
Internațional,
foarte diversificat,
ambianță muzicală.

REDUCERI:

cu 20%
de luni până vineri
între
11:00 și 16:00
și cu 50%
sâmbătă și
duminică
între aceleași ore

PROGRAM:

zilnic
între orele
11:00 și 1:00

NITA'S EUROPEAN BAKERY

Cofetăria Niță din New-York

Vă așteaptă s-o vizitați
când aveți ocazia
și să faceți cunoștință
cu produsele tradiționale românești

40-10 Greenpoint Ave. Sunnyside, L.I.C., N.Y. 11104
Tel: 718-784-4047

eurolines ROMÂNIA

linii DIRECTE

Spania **124€**
de la

Germania **50€**
de la

Italia **135€**
de la

Olanda **139€**
de la

NOU Belgia **125€**
de la

Franta **95€**
de la

ASIGURARI MEDICALE
SI CARTE VERDE

VOUCHERE PENTRU HOTELURI
IN TOATA EUROPA

BILETE DE AVION PENTRU
TOATE DESTINATIILE

RENT-A-CAR

acum si in
sudul Frantei

LYON, DIJON,
AVIGNON, NIMES,
MONTPELLIER

www.eurolines.ro

BUCURESTI
TEL: 021/212.77.82
TEL: 021/212.77.83

ARAD
TEL: 0257/25.03.97

BAIA MARE
TEL: 0262/224.670

BRASOV
TEL: 0268/47.40.08
TEL: 0268/47.52.19

CLUJ NAPOCA
TEL: 0264/43.19.61

CONSTANTA
TEL: 0241/66.27.04

DEVA
TEL: 0254/23.42.20

FAGARAS
TEL: 0268/280.980

IASI
TEL: 0232/21.78.22

LUGOJ
TEL: 0256/337.937

PITESTI
TEL: 0248-223.110

PLOIESTI
TEL: 0244/51.47.60

PIATRA NEAMT
TEL: 0233-228.323

RAMNICU-VALCEA
TEL: 0250-733.451

SATU-MARE
TEL: 0261-710.377

SIBIU
TEL: 0269/21.22.48

SERES
TEL: 0258/73.45.01

TIMISOARA
TEL: 0256/43.57.99
TEL: 0256/19.09.31

TARGOVISTE
TEL: 0245-60.60.58
TEL: 0245-60.60.74

NOI UNIM EUROPA

Andreea Bălan, din nou singură

„Re-unirea” formației *Andre* nu a durat mai mult decât unele articole „sfărătoare” din câteva ziare. Entuziasmul nu a fost împărtășit și de către fete, care nu se mai pot înțelege, în ciuda dorinței transmise cu „limbă de moarte” de domnul Antonescu. „Nu mai vreau să vorbesc despre acest subiect! Pentru mine Andre nu mai există”, răspunde Andreea Bălan scurt și nervos, atunci când este întrebată de motivele „divorțului”. Acum „singurică”, blonda a și „produs” un album. CD-ul este scos de Cat Music, are 8 piese și se numește *Te joci cu mine*. Lansarea a avut loc la sfârșitul lunii trecute, în clubul *Downtown*. În același timp, Andreea și-a serbat ziua de naștere, împreună cu o mulțime de fani. ■

Candy preferă băieții cu ochii verzi

Dacă a venit vara, nu înseamnă că fetele de la *Candy* au plecat în vacanță. Ele sunt foarte hotărâte să rămână în atenția publicului. Videoclipul piesei *Te lert* a fost gata într-o singură zi, așadar au avut timp să termine și un nou album. Stilul este *girl-power*, adică puțin mai *hard*. O influență a avut-o și colaborarea cu Bobița Stoica (*Volta*) și Marius Moga (*Akcent*). În altă ordine de idei, afacerea cu înghețată începută de anul trecut le merge bine, cel puțin fetele sunt mulțumite, deoarece ele ar mânca înghețată fără oprire. Tot în vara aceasta se va redeschide pe litoral *Club Candy*, însă deocamdată nu se știe unde (anul trecut a fost în Mamaia). Adolescente declară în continuare că nu au prieteni (nici nu ar avea timp de așa ceva), în schimb Giulia îi împarte cu generozitate pe Snoopy (un simpatic și tare zăpăcit *Bichault Maltez*) cu colegile ei de trupă. Pentru cei interesați, vă dezvăluim preferințele frumoaselor „Candy-de” în materie de băieți: blonzi cu ochii verzi. Doar Selena îi preferă pe cei brunetți, dar tot cu ochii verzi. ■

L.A. spune adio manelelor

Băieții de la *L.A.* au terminat înregistrările la un nou album. Acest proiect reprezintă o schimbare totală în stilul trupei. Surpriza este că ei nu vor mai cânta manele, ci *house-club* cu influențe *latino*. Stilul *clubbing* și-a făcut puternic „intrarea” prin discotecile românești de mai bine de un an și *L.A.* nu puteau rămâne indiferenți la cerințele publicului. Așadar, au decis că e momentul să întoarcă macazul. Asta include și o schimbare de look radicală: gata cu hainele negre de băieți de cartier. De acum înainte, constanțenii se vor lăfăi pe fotolii de club. ■

Lily merge mai departe

După desființarea trupei *Tnnity*, Ileana a luat calea modellingului și a cinematografiei, în detrimentul muzicii, Andreea a intrat într-un con de umbră, în timp ce Lily a pus la cale o revenire în forță. De aproape două luni, ea lucrează de zor la un album care este aproape gata. Totul e făcut pe calculator – dar cine mai lucrează astăzi cu vechile instrumente – iar stilul este *R&B* cu tente *pop* și *soul*. Prieteni apropiați ai artistei sunt încrezători în succesul fetei. Ei ne-au spus că Lily muncește cu seriozitate și că are o voce și un aranjament muzical care îi pot asigura succesul. A rămas o singură problemă de rezolvat: găsirea unei case de producție interesate. ■

texte de Petru Ovidiu Epure

Îți sunt gândurile încurcate ?

Dezleagă-le!

REBUS

66 de pagini
14.000 lei

Există o șansă...

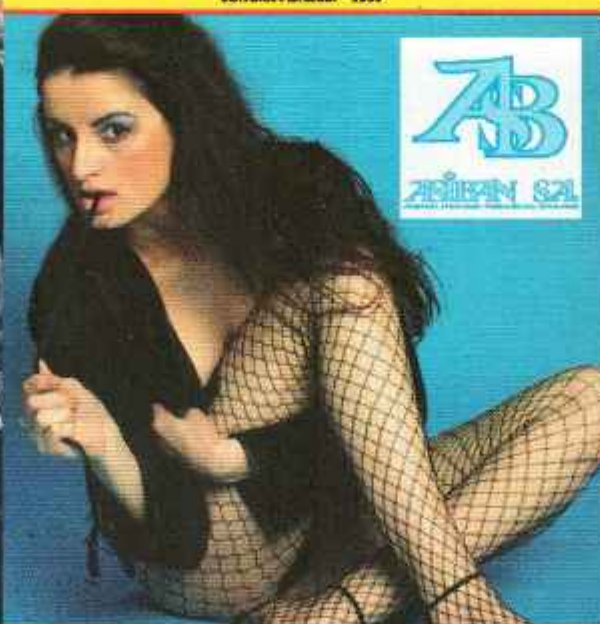
ALMANAH REBUS

ESTIVAL 2002

- O CARTE PENTRU VACANȚA -

EDIȚIA PLACĂRI - 2002

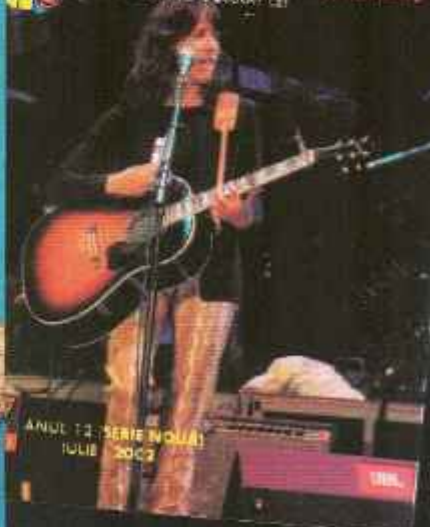

două...

REBUSACHE

REVISTA LUNARĂ DE CUVINTE ÎNCURCATE
66 DE PAGINI - 10.000 LEI

...chiar trei!

*Tănase.
Constantin Tănase.
Nea Costel, pentru cei mai
mulți. Nea Costel,
fotograful. Fie frig de crapă
pietrele, fie soare de se
topește asfaltul, e tot acolo.
În Grădina Cișmigiu.*

60 de ani în Cișmigiu

„Oamenilor nu le mai place frumosul, fata mea. Parcă e un blestem, a dispărut gustul pentru frumos. Nu mai merge nimic. Zi de zi, de 60 de ani, vin aici. Înainte veneam de drag, acu' vin doar de nevoie. Am 75 de ani, da' asta-i viața mea. Cunosce fiecare pom, fiecare piatră din parcul ăsta. (Noroc, nea Costele!). Nu mai merge. Știți magnoliile? Erau trei magnolii superbe, de vis. Răsărite parcă din poveste. Mii de metri de film am consumat acolo. Veneau oamenii și se fotografiau cu florile. Și acum? S-a dus dracului totul după '90. Nici nu mai stau acolo, în zona aceea. Ce să mai pozoz? Niște bețe?! Și erau, fata mea, lebede, și pelicani, și păuni. Doamne, Doamne... Când își răsirau păunii ăia cozile era un adevărat spectacol. (Să trăiești, unchule. Cum merge azi?). Acum? Acum parcă nimeni nu mai știe să rădă, să se bucure. Parcă toate pozele ies mohorâte, chiar dacă soarele strălucește. Ca să vezi bunăstarea oamenilor unui popor, nu trebuie să cauți în buzunarele lor.

Pe Nea Costel, eu, una, îl știu de peste 14 ani. Mi-am făcut la el o poză, prin liceu, cu un coleg. Poză la minut, alb-negru. Glumea atunci cu mine nea Costel, ha parcă ne-a zis și-un banc și tot felul de vorbe frumoase. L-am vizitat acum, de curând. Și mi s-a părut trist, așa de trist încât n-am mai avut curajul să-l întreb nimic...

Ultă-te pe față și e de-ajuns. Fețe chinute, triste. Înainte, când vedeai un om pe stradă că dă din buze, te opreai și te închina. Săracu', Doamne ăstă-l, ziceai. Acum toți vorbim singuri și nu mai interesează pe nimeni. Da' toți se ntreabă... ce fac? Ce fac mâine? Eu vin din '40 în grădina asta. Dar până în 1990, credeți-mă, n-am văzut oameni care să mănânce din gunoale, n-am văzut oameni care să doarmă colo pe iarbă, pe străzi. Nu mă înțelegeți greșit. Nu sunt comunist. N-am fost membru de partid neam de neamul meu, Doamne ferește. N-am avut nimic decât mâinile astea. Dar am văzut, de-aici, de pe banca asta, cum se schimbă totul. Sub ochii mei. Asta, aleea asta, s-a turnat acum 50 de ani. Cam așa. Aici era pietriș. (Sănătate, nea Costele...) Și uite, ține. Pe vremea lui Halaicu s-au pus dalele alea în fața parcului. Ați văzut cum e acum? Numai gropi. Asta e, fata tatii. Oameni importanți? Cică ăia sunt oameni importanți. Importanți se cred ei. Pentru mine sunt niște gunoale...

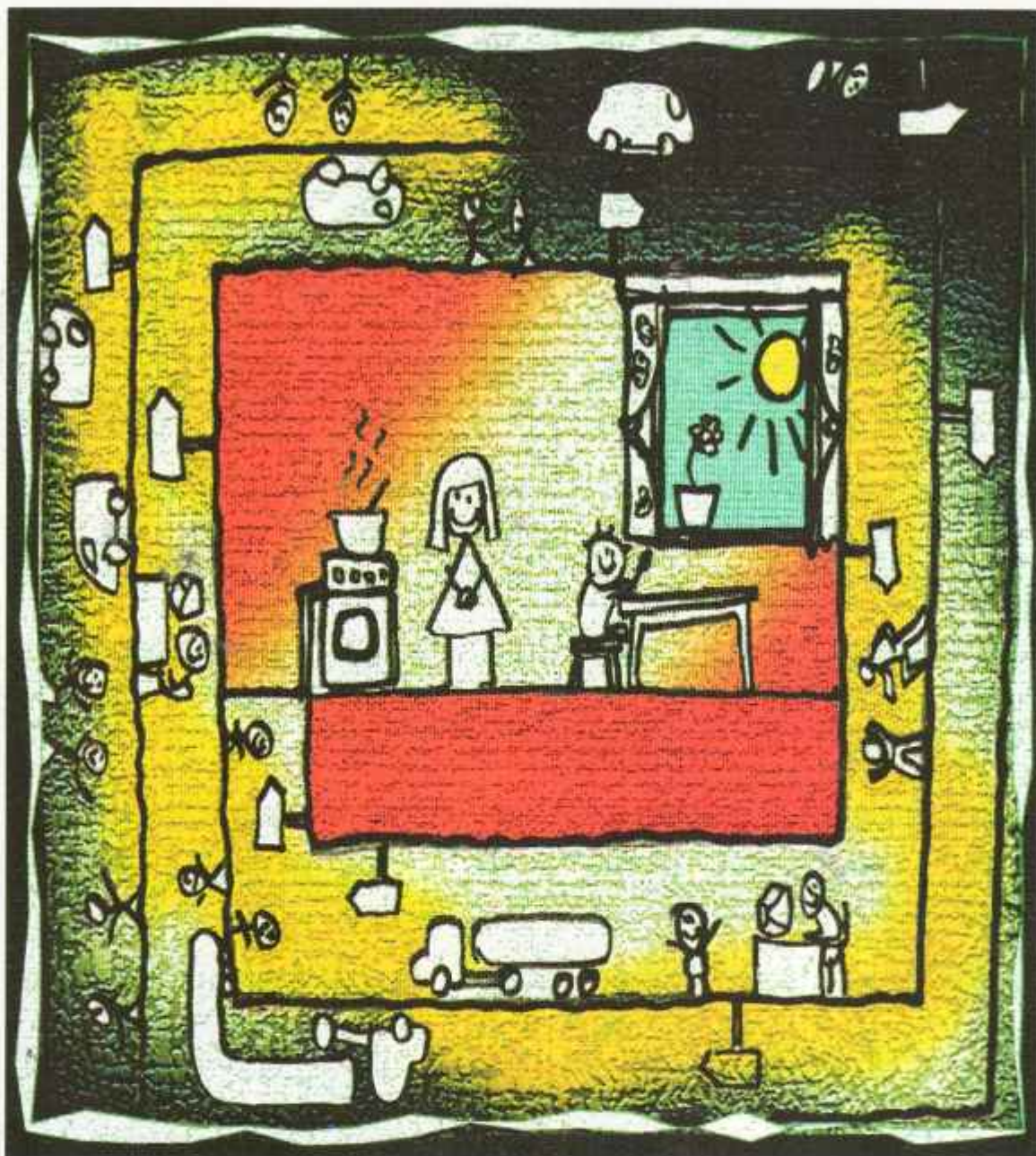
Păi, să vă povestesc. Cine era, Doamne, la Primărie? Nu era Cloară, parcă nici Popa... Nu mai știu. Da' s-a spart aici, pe alee, o gură de apă. Și a curs câteva ore. Știți ce s-a întâmplat a doua zi? Șeful parcului a fost mutat de-aici. Pe loc. Of, Doamne, Doamne... De la 15 ani vin aici. Sunt aici de dimineața până seara, fără pauză. Dar vă spun eu, nu mai are lumea bani de poze. Ce, e scump la 25 de mii două bucăți? La fel făceam și cu aparatul bătrân, la minut. Nu s-a stricat, e marfă bună. E făcut de mine, mai puțin părțile optice. Era frumos, e-adevărat, și pitoresc, da' nu mai pot să-l car. Vin

de la Favorit, în fiecare dimineață, cu mijloacele de transport. Nu mai am putere. Și nici nu se mai merită, vă spun sincer. Nu se mai merită nici să lucrez pozele singur. Le duc la laborator. Băiatul meu are 49 de ani. Tot fotografie face. Dar l-a apucat privatizarea. Ce să zic, toți ne privatizăm... Ne privatizăm într-o ruină. Asta a ajuns țara asta, o ruină! (Trăiți, nea Costele!) Nepotă-miu are și el 20 de ani. (Sănătate, moșule...) Of, Doamne. Așa e, dacă stau de 60 de ani în grădina asta, mă știe toată lumea. Dacă ești liniștit, la locul tău, te salută toată lumea, mai vin, mai schimbă o vorbă, te mai cinstesc o-o bere. S-au schimbat nici nu mai știu câte generații sub ochii mei. Acu' m-am retras pe aleea asta. Dacă vrea cineva poze, știe unde mă găsește. E mai bine aici, e mai liniște. Nu sunt alte bănci, așa că nu sunt deranjat de urlete, de țipete și de tot felul de conversații pe care nu vreau să le aud. Cât oi mai putea, oi veni. Aici e viața mea. Da' s-a dus dracului totul. Toate zilele sunt la fel. Că toate sunt din aceeași mamă...".

text **Oana Costea**
foto **Octavian Tîbăr**

Suntem pe țevă.

10.200 de oameni. O rețea de 13.200 km de conducte și bransamente de gaze. 625.000 de abonați. Peste 25 de ani de experiență și investiții în instruirea și calificarea personalului, în dezvoltarea și îmbunătățirea rețelei de distribuție.

Și toate acestea cu un singur scop: confortul și siguranța dumneavoastră.

SC DISTRIGAZ SUD SA
BUCUREȘTI

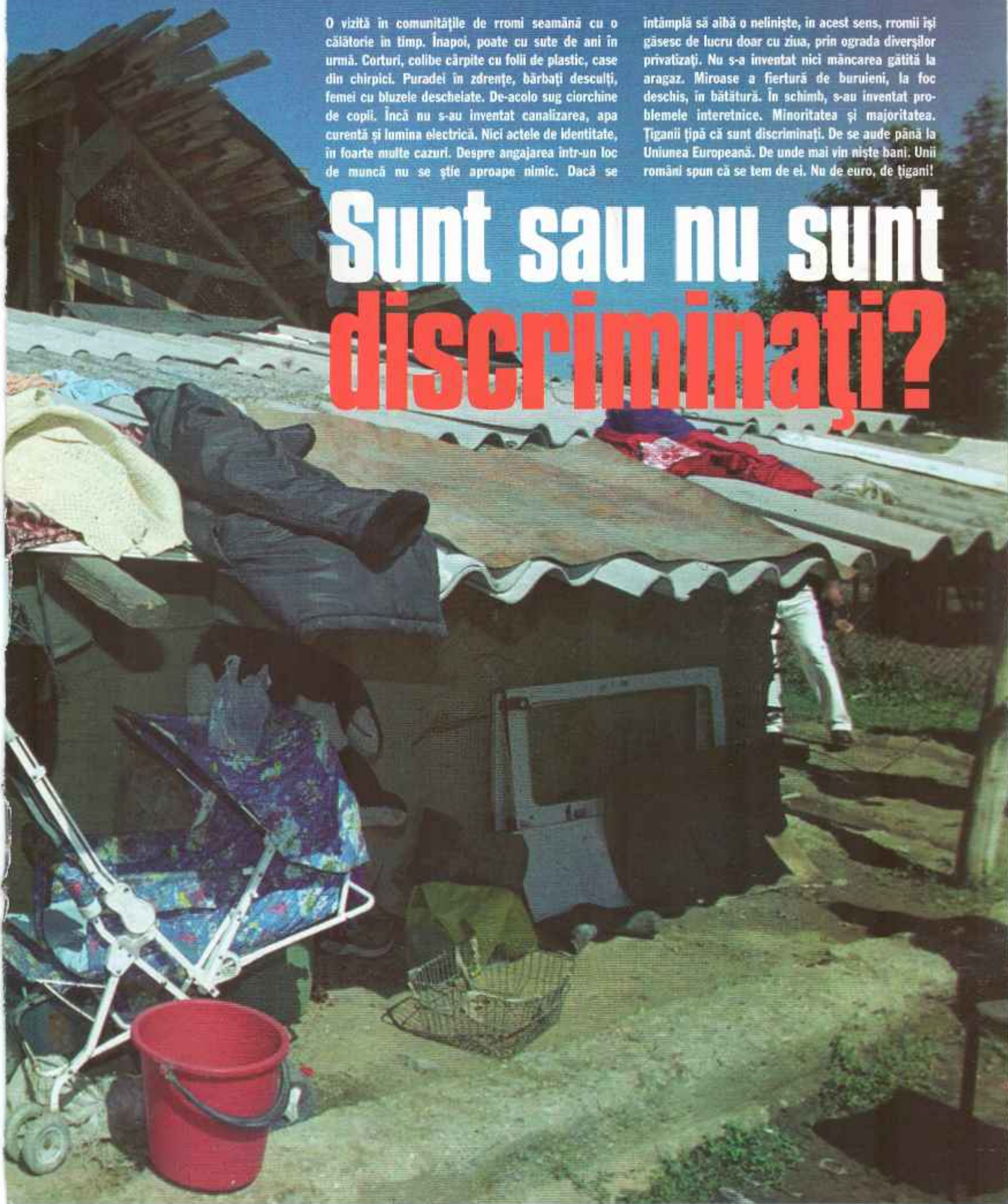
Lenuța Bălan locuiește
într-o cocioabă din
comuna 1 Decembrie.
Are trei copii, un bărbat
șomer și nici o sursă
de venit.

O vizită în comunitățile de rome seamănă cu o călătorie în timp. Înapoi, poate cu sute de ani în urmă. Corturi, colibe cărpite cu folii de plastic, case din chirpici. Puradei în zdrențe, bărbați desculți, femei cu bluzele deschiate. De-acolo sug ciorchine de copii. Încă nu s-au inventat canalizarea, apa curentă și lumina electrică. Nici actele de identitate, în foarte multe cazuri. Despre angajarea într-un loc de muncă nu se știe aproape nimic. Dacă se

întâmplă să aibă o neliniște, în acest sens, romeii își găsesc de lucru doar cu ziua, prin ograda diversilor privatizați. Nu s-a inventat nici mâncarea gătită la aragaz. Miroase a fiertură de buruieni, la foc deschis, în bătătură. În schimb, s-au inventat problemele interetnice. Minoritatea și majoritatea. Țiganii țipă că sunt discriminați. De se aude până la Uniunea Europeană. De unde mai vin niște bani. Unii români spun că se tem de ei. Nu de euro, de țigani!

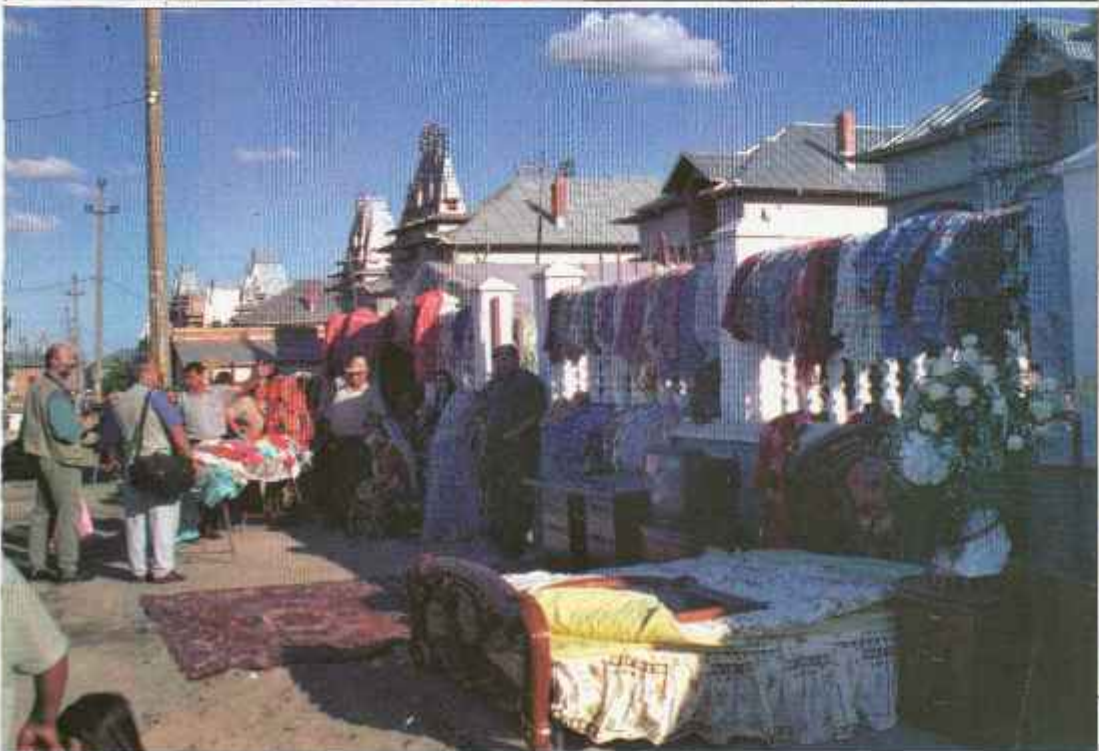
Sunt sau nu sunt discriminați?

Am văzut și țigani fericiți

Dacă vii pentru prima oară în Sintești, rămâi cel puțin cu gura căscată. Crezi că ai greșit nu numai țara, ci și continentul. Etnia cu atât mai mult. Țigani din arăntita localitate afișează un lux greu de imaginat. Dărnai casele, împoțonate cu zeci de turnulețe, multe mașini în fiecare curte, și mai multe lanțuri de aur la fiecare gât. O vilă se compune din cel puțin 13-14 camere, iar *Dacii* au doar cei câțiva români rătăciți printre palatele țigănești.

Nuntă mare în Sintești. Bulibașa își însoară nepotul. Mircasa are doar 12 ani. Și „ordin de la stăpânire” să facă mulți copii. Să fie o familie fericită. Pot să nu muncească, dacă le lipsește chef. Oricum au din ce trăi. Bulibașa i-a cadourisit cu o casă de 18 camere. Și o găleată cu aur, ca să aibă de cheltuială. Nunta cica a costat un miliard de lei. 34 de purcei de lapte, cu mere în gură, vitei, rațe, găini, băutură din belșug. Ilustrația muzicală – Sorinel Puștiul și Dan Bursuc. Două zile și două nopți au petrecut căldărarii din Sintești. Darul nu a coborât sub modesta sumă de șapte milioane de lei pe cap de nuntaș.

Copii de 10-11 ani bagă cheia în contactul vreunui Renault sau Mercedes și zboară pe drum cu 100 km/h. Și ce dacă-i prinde poliția? Că doar orice muntor îl cunoaște pe marele bulibașa. Și cine îndrăznește să amendeze un protejat al acestuia?

Familia Neacșu, din Băneasa,
județul Călărași, face cărămizi
din pământ, nisip și apă.
Afacerea nu prea merge, altfel
de materiale de construcții au
căutare acum.

„Sunt mai periculoși românii

Seminarul „Rromii în media românească. O vizită în comunitățile tradiționale de rromi și în comunitățile urbane”, organizat din România discriminată? Există mafia țigănească? Răspunsurile au fost, în general, diplomatice, aranjate frumos, ca la ori de muncă, în autobuze, pe stradă. Dar nici ei nu sunt ușa de biserică. Da, există o mafie, dar țigănească numai în măsura

Dumitru Tinu, directorul ziarului Adevărul:

„Există discriminare, nu avem de ce să ne ascundem, dar nu numai la rromi. Discriminarea la nivel social este mult mai accentuată decât cea etnică. Dacă ne gândim la pensionari, de pildă, mulți dintre ei sunt condamnați la moarte, prin sărăcie. Apoi sunt discriminate și alte minorități, religioase, politice... Să ne amintim doar că la începutul anilor '90 monarhiștii erau fugăriți și batjocoriți. Se poate vorbi, așadar, de o discriminare a rromilor, dar nu ca o politică guvernamentală, asta ar fi exagerat. Nici presa nu are ceva cu ei, doar că suntem sclavii unor stereotipuri. Când se întâmplă un fapt antisocial, de pildă, cred că important nu este faptul că avem de-a face cu un țigan, ci cu un infractor. Cam așa stau lucrurile și cu mafia țigănească. În conferințele de presă se vorbește despre asta, iar ziariștii preiau expresia ca atare. Desigur, există mafie, există asemenea grupări, dar nici românii nu sunt străini de ele.”

Bogdan Ficeac, redactor șef România Liberă:

„Eu cred că există cazuri izolate, dar nu se poate vorbi de un fenomen. Să nu uităm că organizațiile de rromi care merg pe ideea de discriminare primesc banuțul din străinătate. Dacă în ziare apar titluri cu mafia țigănească, tipă toată lumea că e discriminare. Dar când scriem despre mafia rusească, de pildă, de ce nu tipă nimeni? Că ăia-s mai mulți ca noi? Problema rromilor ține de sărăcie extremă, lipsă de educație elementară, infraționalitate. Haideti mai bine să rezolvăm problemele reale și nu să inventăm altele, artificiale. Că și românii au de ce se plânge, la o adică.”

Dan Dumitru, director Departament știri

Prima TV: „În ceea ce-i privește pe rromi, nu reușim să ne desprindem de imaginea omului cu o căruță, care strânge fier vechi sau sticle, și de imaginea țiganului înstărit, cu palate și Mercedesuri de sute de mii de dolari. Dar și acesta din urmă are tot o conotație negativă, pentru că luxul nu maschează lipsa de educație și de bun simț. Așa se întrețin toate stereotipurile referitoare la etnia rromă.”

Ciprian Necula, coordonator media Rromani

Criss: „Există discriminare, chiar și la nivel de instituții. Oficiul forțelor de muncă a acceptat anunțuri de genul *Angajăm paznici, exclus rromi!* Pentru acest tip de discriminare, avem procese la Pitești, București, Iași și Craiova. Există și cazuri de rromi cărora nu li s-a permis accesul în locuri publice. Aceasta este o discriminare foarte

Revista Flacăra nu crede că problema rromilor poate fi expediată într-un seminar. Nici într-un articol de presă. Nici măcar într-o evaluare a Fundației Soros, ale cărei concluzii sună cam așa: „Societatea românească este profund infectată de rasism și de stereotipuri împotriva rromilor”. Așa că am mers mai departe cu întrebările. Spre lideri ai etniei rromilor, spre clasa politică. Până la organizații pentru apărarea drepturilor omului, via Poliția Română. Prietenii știu de ce. Am întrebat și dacă nu cumva populația majoritară este discriminată? Pentru că unii dintre români chiar se tem de țigani, trăiesc sub teroarea lor, îi consideră periculoși. Desigur, nici investigația noastră nu epuizează punctele de vedere. Așa că problema rromilor rămâne deschisă. Dacă vă pasă de soarta lor, de vreme ce se suprapune peste soarta noastră, scrieți-ne despre asta, pe adresa redacției. Sunt discriminați? Sunt periculoși? Dacă răspundem cu sinceritate la aceste întrebări, s-ar putea să găsim și soluții. Că doar n-o să ne plângem unii de alții, pe banii Uniunii Europene, o veșnicie!

gravă. Cât despre mafie, nu cred că există una țigănească. Există doar țigani care fac parte din mafie. Mafia nu are etnie.”

Dumitru Ion Bidiia, președinte general al Comunității Etniei rromilor din România:

„Cum puteți spune că nu există discriminare, că se vede pe toate drumurile? Mergeți în școli, întrebați cum sunt primiți copiii de țigani. Mergeți la angajări și spuneți-mi ce mutre face comisia dacă apare vreun țigan. E drept că unii iau bani pe povestea asta cu discriminarea, dar eu am scris la Uniunea Europeană să nu-i mai trimită, că-i luați dumneavoastră, nu ajung acolo unde trebuie. Eu nu sunt ziarist, dar, credeți-mă, dacă mă apuc eu să scriu niște lucruri e nasol! Și de mafie, că e românească, nu țigănească. Nu țiganii au devalizat băncile, nu ei au furat banii FNI, nu ei au organizat o piață în floare a drogurilor. Sunt mai periculoși românii pentru români, decât țiganii!”

Manuela Ștefănescu, președinte Comitetul

Helsinki: „Categoric, rromii sunt discriminați. Anul trecut, Guvernul României a lansat o strategie pentru eliminarea acestor discriminări. Deocamdată, însă, nu s-a făcut nici un pas înainte, ne-am ales doar cu un program frumos, pe hârtie. Discriminarea se întinde în toate domeniile, social, economic, în relațiile cu autoritățile, în general, și cu Poliția, în special. Dacă sunt rromii periculoși? De ce să fie? Oricum, situația lor în România este mult prea complicată ca s-o putem lămurii în două-trei întrebări și câteva răspunsuri.”

Major Adrian Grecu, locțiitorul comandantului secției 24 Poliție (zona Ferentari, București):

„Din punctul nostru de vedere, da, global ne fac mai multe probleme. Este vorba de cultură. De cum sunt crescuți, în ce medii, cum sunt educați, ce învață. Majoritatea părinților sunt fără serviciu, copiii nu merg la școală, locuiesc fără forme legale, la grămadă, familiile sunt destrămate. Sunt concentrați în anumite zone, dar nu-i silește nimeni să trăiască așa, ei aleg asta. Se poate vorbi mai degrabă de o autodiscriminare, dacă putem spune așa. Și, chiar dacă la început spuneam că ne fac mai multe probleme decât românii, ei bine, aceste probleme nu sunt dintre cele grave. Ca infraționalitate se axează mai mult pe tâlhării, furturi minore, gălnării chiar, scandaluri de stradă, agresiuni ușoare. De câțiva ani au mai intrat și ei în trafic de droguri, mai sunt și dealeri, și distribuitori, dar nu ei controlează genul ăsta de afaceri. Nu

pentru români, decât țigani

it de *Project on Ethnic Relations* (PER), și-a propus, printre altele, să provoace mass-media cu două întrebări: Sunt rromii seminar sponsorizat, filmat și consemnat în presă. Da, țigani sunt discriminați, s-a spus, îi cam ocolim. La școală, la forțele în care este și românească. În acest domeniu ne împrietenim brusc, fără urmă de discriminare. Flacăra a exitins dezbaterea.

există, cel puțin la noi în zonă, infracțiuni cu violență deosebită, omoruri etc. Nici fraude sau mai știu eu ce inginerii financiare. Cât despre teama românilor, pare a fi mai degrabă o psihoză. Se urcă prin mijloacele de transport țigăncile cu fuste, cu mulți copii, cu gălăgie și injurături și toată lumea știe că au venit la furat. Sau, dacă pe stradă se ceartă un rrom cu un român, în apărarea rromului vor sări alți trei-patru de-ai lui, în apărarea românului nimeni. De curând am reușit să stabilim și noi relații mai civilizate cu ei, și asta pentru că au un reprezentant al lor la Primărie. Consilierul Ștefan Gheorghe. Pe el îl ascultă și când apar probleme le rezolvăm, în general, prin intermediul lui. Nu știu dacă are legătură, dar față de anul trecut, infracționalitatea în rândul rromilor a scăzut la jumătate."

Vasile Ionescu, președintele Fundației Aven
Amenza: Problema este mult prea complexă ca să o lămurim așa, din două întrebări și două răspunsuri. Categorie, da, rromii sunt discriminați. Asta nu înseamnă că, ei, săracii sunt niște îngeri nevinovați și toată lumea îi persecută. Nu asta vreau să spun. Orice pădure își are uscăciunile ei. De ce n-ar avea și rromii, nu? Problema este că nici nu sunt ajutați să se integreze. Oamenii îi izolează, societatea îi izolează. Repet, există discriminare. De la grădinițe și școli începând și sfârșind în cele mai înalte medii. Nu contează că el, țiganul, nu vorbește ca un țigan, nu se poartă ca un țigan, nu arată ca un țigan. Că sunt români mai «țigani» decât el. Se șoptește pe la spatele lui sau i se aruncă în față... «țiganul...». Însă, repet, sunt prea multe aspecte și în două vorbe nu facem decât să încurcăm mai mulți lucrurile decât să le deslușim cumva."

Florin Georgescu: „Nu există o discriminare oficială a rromilor. Există anumite persoane sau grupuri de afaceri care evită să angajeze rromi, să intre în relații cu ei, din cauza unei imagini de indisciplină pe care o au aceștia. Sunt însă opțiuni personale, izolate. De altfel, destui rromi au o situație materială mult mai bună decât a românilor, sau dețin demnități publice, inclusiv în Parlament. Pe de altă parte, după 1989, odată cu absolutizarea libertăților omului, au existat persoane, în special femei și copii, care s-au simțit amenințate de prezența unor grupuri agresive de rromi. Eu, unul, n-am fost nici agresat, nici amenințat, dar știu că există asemenea cazuri."

Daniel Dăianu: „Nu există o politică de stat de discriminare a rromilor. Cine face o aseme-

nea afirmație se hazardează. Există atitudini ale unor cetățeni, care pot fi întâlnite de altfel și în alte țări, dar nu poate fi vorba de o atitudine a populației României. La noi lucrurile sunt puțin mai complicate pentru că populația rromă este mai mare. Soluția este toleranța, integrarea socială, condiții mai bune de învățatură. Rromii nu folosesc verbul *a migra*, dar migrează. Într-un anumit sens, sunt cei mai europeni dintre noi, pentru că nu cunosc frontiere... Eu n-am fost niciodată amenințat, ceea ce nu înseamnă că nu observ anumite lucruri regretabile. Eu am bune relații cu rromii, am prieteni dintre ei, iar unii au împliniri profesionale remarcabile."

Varujan Vosganian: „Faptul că infracționalitatea rromilor cunoaște un procent mai mare decât procentul etniei lor în cadrul populației sigur că sugerează o atitudine mai severă. Dar pentru a judeca o eventuală discriminare trebuie să comparăm situația a doi infractori, unul rrom și altul român, care au comis aceeași faptă: este românul tratat mai îngăduitor? Eu cred că nu. Problema este una socială și culturală: ei sunt mai puțin atașați parohiilor, mulți nu au acte de identitate, o jumătate dintre ei muncesc pe piața neagră, o treime dintre copiii lor nu merg la școală – e o problemă de integrare, nu de discriminare. Nu există o problemă similară cu situația negrilor din America în deceniile 4-5 ale secolului trecut. În același timp, atitudinea țărilor occidentale față de rromii din România este mult mai severă decât atitudinea românilor! Occidentalii ne cer nouă ceva ce ei nu fac! Românii s-au obișnuit cu rromii, fac parte din decorul natural... Eu locuiesc într-un cartier cu mulți rromi, ca vecin al lor n-am avut de suferit, sunt cordiali cu mine, poate și pentru că eu însumi sunt minoritar. Dar înfățișarea cartierului (care este unul central!) are mult de suferit:

rromii sunt mulți, trăiesc prea înghesuiți ca să-și poată asigura condiții normale de igienă, sunt gunoaie, este zgomot... Probabil că dacă ar veni cineva să le verifice actele ar zice că sunt discriminați. Culmea este alta: ei față de ai lor sunt la fel de neîncredători ca și alții, oamenii de afaceri ai etniei evită să angajeze conaționali! Pe de altă parte, între minorități, după unguri, rromii sunt cel mai bine reprezentați social: au consilieri prezidențiali și guvernamentali, deputați – este și responsabilitatea acestora să ajute la depășirea problemelor. Numai că, adesea, intelectualii rromi își abandonează etnia și nu se mai preocupă de integrarea acesteia. În ultima instanță, este o problemă de comunicare."

Mona Muscă: „Legislativ vorbind, în nici un caz nu poate fi vorba despre discriminare. E adevărat că nu există nici discriminări pozitive, pentru facilitarea integrării, și poate că ar fi necesare, deși eu, ca liberală, nu agreez discriminările pozitive. De facto, există rețineri de ambele părți, din cauză că unii dintre ei au situație materială mai precară. Precară este situația întregii populații a României, dar în cazul lor este mai rău, pentru că au mulți copii. Noțiunea de planning familial le este cu totul străină. În general, a avea copii în România de azi este o problemă! De partea cealaltă, trebuie să recunoaștem, unii români au rețineri la integrarea rromilor în comunitățile locale. Trebuie să apreciem eforturile ONG care fac foarte multe în acest domeniu, în colaborare cu organizații internaționale, pentru a rezolva măcar o parte dintre problemele integrării rromilor. Eu n-am avut niciodată nici o reținere, am cunoscut mulți rromi de foarte bună calitate, nu neapărat oameni cu studii. Singurul «conflict» l-am avut când mașina în care mă aflam cu soțul meu s-a ciocnit, în Piața Galați, cu un autoturism plin de rromi! Șoferul, care era vinovat de accident, împrumutase mașina și era foarte speriat de ce-o să zică proprietarul. Am mers la ei acasă, le-am cunoscut familia, am învățat câte ceva despre regulile foarte stricte ale etniei lor și am rămas în relații atât de bune încât de Crăciun ne-am dus la ei cu daruri! Sunt niște oameni foarte onorabili, chiar dacă nu au prea multă carte. Nu știu dacă ciocnirea cu un român ar fi dus la asemenea relații interumane!"

text **Liliana Petruș, Oana Costea**

și **Tudor Călin Zorojanu**

foto **Octavian Tîbăr**

și **Ana Maria Prelipceanu**

un gând

H.-R. Patapievici

Cuvântul „ȚIGAN“

Când începi să vorbești despre ei, prima dificultate este numele. Cu toate că există un nume tradițional, comun mai multor limbi europene și care are prestigiul cultural al unei romantice ipoteze privind originea lor (care este falsă), țiganii nu mai pot fi numiți, pur și simplu, „țigani”, deoarece elitele intelectuale ale comunității lor susțin azi că acest nume este nu doar jignitor, ci chiar rasist.

În copilăria mea li se spunea „țigani” fără teama de a-i jigni și i-am cunoscut în trei ipostaze: ca șetrari în marginea islazului satului, la buncii mei; ca florărese, în București; și ca elevi de clasă, în școala primară. În chip de șetrari, îmi stârneau teamă. Ca florărese, făceau parte din pitorescul orașului. În ambele ipostaze, nu am avut de-a face cu indivizi, ci cu colectivități. Abia la școală i-am descoperit pe țigani ca individualități. Aveam doi colegi de clasă țigani. Unul era un derbedeu, care ne uluia pe toți prin faptul că o înjura la oră pe profesoara de istorie, punându-se cu fundul pe bancă și scoțând limba. Celălalt era o fată, pe nume Vasile, elev model ca disciplină (deși nu prea strălucea la învățătură). Nu mi s-a părut că între ei ar fi existat legături comunitare – cum se spunea astăzi în jargonul „politic corect”. Nimeni nu o ocolea pe fată, toți îl ocoleau pe băiat. Cu toate eforturile profesoarei de istorie, derbedeul nu a putut fi dat afară din școală (a încetat el să mai vină). În orice caz, părinții fetei (muncitori la o uzină bucuresteană) veneau regulat la ședințele cu părinții, ai băiatului niciodată.

Cum am știut că erau țigani? Cum nu s-a impus conștiința unei identități diferite de a mea? Nu știu precis. Cred că aspectul fizic, care este foarte important în orientarea noastră socială, coroborat, în cazul derbedeului, cu o diferență de comportament – eram cu totul de acord că ipochimenul se comporta „ca un țigan”. Ajung astfel la chestiunea crucială a denumirii. În Ardeal băieții români, când se ceartă cu cei unguri, le spun acestora „bozgori”; reciproc, ungurii le spun românilor „valahi împuțiți”. Sunt, firește, denumiri jignitoare, cu funcția socială bine precizată de a șigmatiza: Care este situația denumirii „țigan”? Să luăm cazul cuvântului „țaran”, care desemnează un membru al țărănimii. Când spui „neam de țaran” poți înțelege două lucruri: constatativ și descriptiv, desemnezi genealogia; moral și depreciativ, desemnezi un comportament de moșic. Prin urmare, cuvântul „țaran” poate fi folosit atât pentru a desemna o realitate socială, cât și pentru a formula o caracterizare negativă asupra comportamentului social al unui om care nu are nimic de-a face cu realitatea socială a țărănimii. În același fel, „țigan” poate fi folosit în funcție de contextul exprimării în două moduri: descriptiv și neutru, pentru a-l desemna pe membrul unei comunități lingvistice date; moral și depreciativ, pentru a-l desemna pe omul cu un comportament social negativ.

Toată chestiunea este: cum s-a ajuns ca „țărănoi” să desemneze proasta creștere, iar „țigănesc” să se refere la treaba făcută de mântuială și la țigănia morală? Elitele intelectuale țigănești convertite la corectitudine politică vor spune că anume instinctele rasiste ale majorității românești sunt responsabile de acest uz al limbii, care reflectă un abuz de discriminare. În opinia mea, pentru a obține un răspuns obiectiv la această întrebare, ar trebui să renunțăm la ideologie și să încercăm să facem puțină sociologie a acestui uz al limbii. Vom descoperi în acest caz că la originea lui se află câteva conflicte sociale traumatiche: migrarea masivă a țărănilor la periferia orașelor cu ocazia urbanizării forțate și transformarea acestei mase flotante în purtătoare socială a comportamentului de tip „țărănoi” – de unde reacția orașenilor de dată mai veche față de adaptarea stângace la normele „orașeanului asezat” a acestor nou veniți, care s-a tradus în limbă prin felul în care a ajuns să fie folosit cuvântul „țaran”; și refuzul unei anumite părți din populația țigănească, minoritară, de a se integra social în standardele de civilizație moderne, la care toate majoritățile (românești, maghiare, rusești etc.) aderaseră și care deveniseră normă obligatorie a oricărui comportament considerat acceptabil. Ei bine, potrivit acestor norme, comportamentul social țigănesc nu era considerat acceptabil. De unde uzul lingvistic depreciativ, menționat mai sus.

Prin urmare, problema întrebării cuvântului „țigan” nu este rasială, cum se susține uneori, ci socială. Și nu am sentimentul că exprimă, ca regulă generală, un rasism activ ori refuzat, ci constată (și condamnă) o lipsă de adaptare a minorității rome (ori țigănești) la normele civilizației moderne. Soluția constă în adoptarea acestor norme de către *oricare* dintre noi, fără deosebire de sex, religie, etnie ori convingeri politice. ■

grupuri de interese, grupuri de presiune

Țigani, rome sau cetățeni?

Dan Pavel

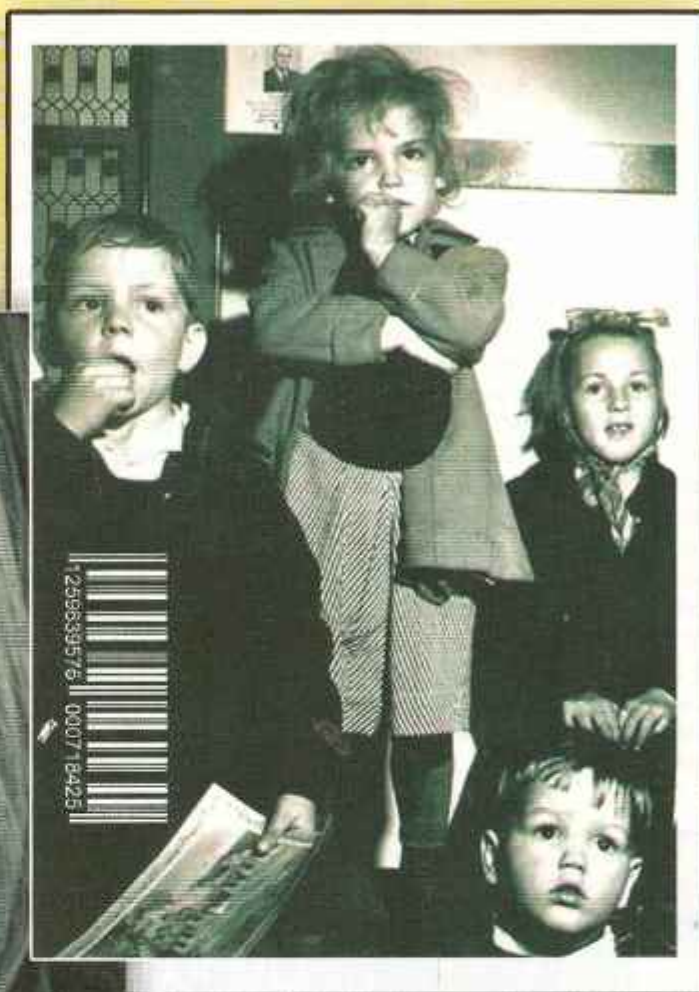
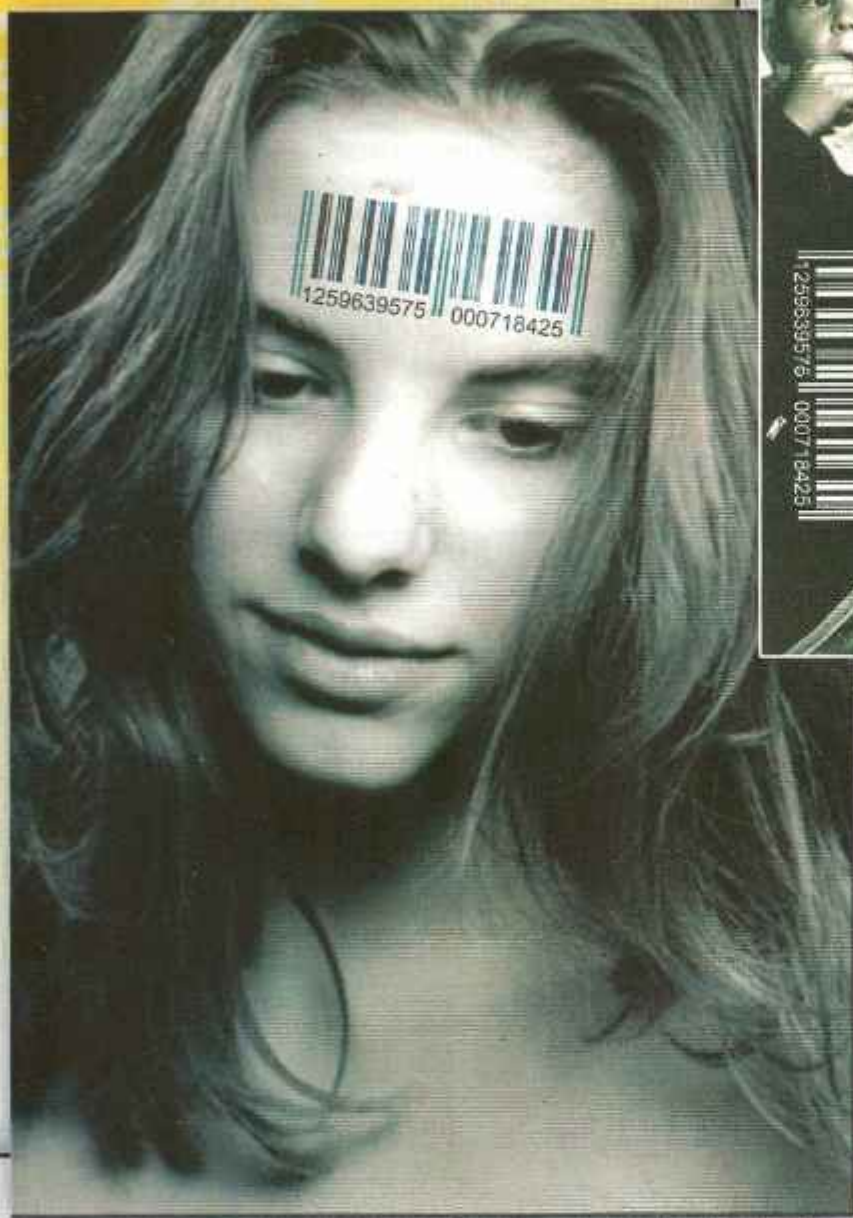
A fost nevoie de mai mulți ani de presiuni din partea comunității internaționale până când guvernul român a publicat strategia națională pentru rome. Pentru mulți occidentali, drepturile omului reprezintă un crez devenit mod de viață. Pentru alții, interesul pentru finalizarea programului venea din dorința de a-i ține cât mai departe de granițele lor pe rome. În ciuda faptului că autoritățile române au fost criticate de multă vreme pentru modul dur în care au procedat cu romeii în diferite ocazii, în multe părți din Europa tratamentul aspru aplicat romilor a fost motivat de necesitatea aplicării legilor. Nu e vorba doar despre dedublarea standardelor, ci și despre moduri diferite în care funcționează statul de drept.

Modul în care societatea civilă îi tratează pe rome sau țigani este eterogen. După cum reiese din sondajele de opinie, pentru o parte importantă a populației ideea de a locui alături de țigani nu provoacă entuziasm. Motivele țin de perceperea țiganilor ca fiind violenți, hoți, nespălați, scandalagii etc. Antropologii sau psihologii sociali vor spune că acestea sunt prejudecăți sau stigmate aplicate nediferențiat asupra unei populații cu mult mai largi decât grupurile care eventual pot fi astfel și că asemenea caracteristici negative se găsesc și la populația majoritară. Pentru activiștii civici, introducerea în discuție a unor subiecte precum infracționalitatea sau comportamentul violent este tabu. Chiar ideea de a face statistici pe diferiți indicatori este respinsă din principiu.

Aici însă este un cerc vicios. Pe de o parte, autoritățile sunt acuzate că nu ajută suficient comunitățile de rome sau pe indivizii aflați în nevoie și că nivelul redus de educație, calificare profesională, rata înaltă de șomaj, discriminarea împing către marginalizare și activități situate la granița legii sau chiar către grave acte antisociale. Pe de altă parte, dacă sunt arătate gravitatea anumitor fenomene, se spune că autoritățile discriminează sau aplică stigmate sociale. Recensământul din 2002 nu va lămurii problema mărimii comunității romilor din România. Nu se va ști pentru alți zece ani care este gravitatea unor fenomene precum sărăcia, șomajul, sănătatea, infracționalitatea, accesul la locuințe, resurse etc., pentru că nu va fi cunoscută ponderea lor în raport cu mărimea minorității romilor. Multiple interese blochează cunoașterea adevărului.

Am organizat repetate vizite cu jurnaliști în comunități tradiționale sau dezrădăcinate de rome. Unii își ascundeau cu greu scârba sau resentimentele. Pe alții, contactul direct cu romeii ca oameni, nu ca subiecte senzationale, precum și imaginea copiilor desculți sau a bebelușilor nemâncați îi făcea să-și schimbe modul de a privi. Există și ziariști care privesc lumea doar prin lentilele exotismului, așa că oriunde i-ai duce tot nu înțeleg nimic despre lumea în care trăiesc. Uimitor este că mai toți acceptă să scrie altfel despre semenii lor nu pentru că i-ar percepe ca oameni sau concetățeni, ci pentru că diferite coduri deontologice jurnalistice le spun că trebuie (sau este *politically correct*) să scrie altfel. Important este însă că produsul jurnalistic ajunge la consumator (cititorul sau privitorul), iar lipsa stigmatului sau a prejudecății la emitător induce o schimbare de atitudine la receptor. În final, fiecare crede că trăiește într-o lume mai bună decât infernul care ne înconjoară. ■

O marfă nu poate alege!
Alege să nu fii o marfă!

Campania TVR2 împotriva
traficului de ființe umane

„Asigurații au nevoie de ASIROM”

Interviu cu doamna Angela Toncescu, președinte ASIROM

▼ Stimate doamnă Angela Toncescu, cum a fost anul 2001, anul de debut în mileniul al III-lea pentru societatea dumneavoastră?

– Primul an al noului mileniu a însemnat pentru S.C. Asigurarea Românească – ASIROM S.A. reconfirmarea poziției de lider național pe piața asigurărilor. În contextul exigențelor stipulate de Legea nr. 32/2000 cu privire la condițiile financiare de derulare a activității, ASIROM și-a sporit atât cifra de afaceri – 2.483 miliarde lei, cât și puterea financiară, fiind în curs majorarea capitalului social la peste 637 miliarde lei. Veniturile totale obținute de ASIROM în anul 2001 au reprezentat 3.290,6 miliarde lei, profitul brut fiind de 338,7 miliarde lei, iar rezervele tehnice au însumat peste 1.900 miliarde lei sold la sfârșitul anului 2001. Demn de remarcat este faptul că obligațiile de plată angajate – atât pentru contractele de asigurare de viață, cât și pentru asigurările non-viață – au fost onorate în totalitate, atestând, în modul cel mai elocvent, forța și soliditatea societății noastre. Incontestabil, cel mai definitoriu pentru ASIROM este volumul despăgubirilor plătite în anul 2001, de circa 980 miliarde lei, întrucât aceasta este vocația unei societăți de asigurare, dincolo de orice clasamente sau imagine de circumstanță.

– Ce spun datele statistice ale ASIROM despre evoluția societății în trimestrul I 2002?

– La realizările deosebite ale anului 2001 se adaugă cifrele primului trimestru al anului 2002, ASIROM realizând venituri totale din activitatea de asigurare de peste 1.392 miliarde lei, cu o creștere de peste 60% față de aceeași perioadă a anului trecut. Aceasta demonstrează faptul că ASIROM este o societate de încredere, o societate de care asigurații au nevoie. Cei care apelează la serviciile ASIROM au convingerea că asigurarea este de un real folos în caz de evenimente neprevăzute, care se pot întâmpla oricând, în viață, înțelegând că este un contract încheiat între ei și o societate de încredere, care se obligă să-i despăgubească de fiecare dată când se întâmplă ceva grav.

– În ultima perioadă de timp au apărut diverse atacuri în presă la adresa societății pe care o conduceți. Cum comentați acest lucru?

– Cauzele atacurilor sunt exterioare ASIROM și nu sunt determinate de activitatea de bază a societății, respectiv domeniul asigurărilor. Este un obicei împământenit de a se folosi mijloace

mediatice în anumite scopuri, nu tocmai sănătoase. În acest tăvălug se creează anumite situații de confuzie care afectează direct imaginea unei firme. Atacurile mediatice pot fi o consecință și a faptului că în trimestrul I al anului 2002 ASIROM a obținut rezultatele pe care le-am amintit anterior și care sunt de invidiat, pentru că acestea reprezintă cea mai mare creștere din piață. De asemenea, numai în trimestrul I

2002, ASIROM a plătit peste 350 miliarde lei despăgubiri. Rezultatele sunt cu atât mai semnificative întrucât ASIROM și-a revizuit portofoliul, respectiv a urmărit obținerea unei rentabilități acceptabile pe forme de asigurare. Paradoxal, ne-au crescut încasările, fiind știut că există un efect tip bumerang al oricărei știri. În acest context, doresc să aduc la cunoștința clienților noștri că ASIROM își va onora în continuare toate obligațiile de plată care decurg din contractele de asigurare. De altfel, și președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, domnul Nicolae Crișan, certifica faptul că ASIROM deține 1.700 miliarde lei lichidități.

de la idee la cheie
prin

CONIMPEX
HOLDING COMPANY

CONIMPEX HOLDING CO. Calea 13 Septembrie nr. 129, bl. T3-A, Sector 5, BUCUREȘTI
CONSTRUCȚII ȘI SERVICII telefax: 01 411 33 46, 424 44 99, 095 108 736, 095 108 735

Călătoriți cu ASIROM în spațiul Schengen!

Poliza de asigurare ASIROM pentru călătorii în străinătate vă scutește de grijile financiare, achitând pentru dumneavoastră cheltuieli legate de:

- vizite medicale, medicamente, spitalizare;
- transportul cu salvare;
- repatrierea în caz de necesitate;
- tratamente stomatologice de urgență.

Pentru o călătorie liniștită, ASIROM vă oferă cele mai avantajoase condiții:

- asistență de urgență 24 de ore din 24, prin reprezentanțe specializate aflate în fiecare țară;
- reducerea primelor până la **50%** pentru grupuri, familii, tineri sau pentru călătorii pe durate mai mari de 20 de zile;
- cuprinderea în asigurare fără limită superioară de vârstă.

Vă așteptăm în cele peste 240 unități teritoriale ASIROM pentru mai multe detalii și consultanță la încheierea polițelor.

Cu ASIROM călătoriți în siguranță !

Mama și copilul

Nu mai puțin de 50.000 de nou-născuți (20% dintre cei apăruiți pe lume, anual, în România) au acum posibilitatea să-și petreacă primele zile de viață, în maternitate, alături de mamele lor, 24/24 de ore, datorită înființării, de către Ministerul Sănătății și Familiei, a 20 de saloane speciale. Pentru a sprijini implementarea sistemului, firma Pampers a oferit 300 de pătuți și 75 de mese pentru cele 20 de maternități din București, Timișoara, Cluj, Iași,

Constanța, Brașov, Bufta, Oradea și Adjud). Sistemul *rooming in* este larg răspândit în Occident și permite încurajarea adaptării, o mai bună dezvoltare a copilului și chiar reducerea perioadei de spitalizare.

Două secole de Filantropie

În 1813, se înființa la București *Fundațiunea Iubirea de Oameni* (ulterior *Filantropia*), iar doi ani mai târziu se deschidea, sub auspiciile acesteia, cel de-al treilea spital din țară, cu 20 de paturi. La 1832, împreună cu *Colțea* și *Pantelimon*, *Filantropia* forma *Eforia Spitalelor*, prima asociație de acest tip. Astăzi, maternitatea *Filantropia* are 243 de paturi și 288 de angajați. Aici se nasc anual peste 2.000 de copii și sunt efectuate peste 1.500 de operații. Clinica are laboratoare de analize medicale și anatomie patologică, farmacie și beneficiază de dotări moderne, cu ajutorul cărora se oferă servicii de ginecologie, obstetrică, ecografie, colposcopie, contracepție, planning familial, consiliere psihologică, școala viitoarelor mame.

Conf. dr. Gheorghe Peltecu, medic primar, șeful clinicii, ne-a precizat că *Filantropia* nu este doar prima maternitate din România, ci și prima școală de obstetrică-ginecologie, unde s-au format cei mai mari specialiști în domeniu, precum prof. Gheorghe Aburel care a primit premiul *Palme d'Or* al Academiei de Medicină din Paris, al cărui membru era. Astăzi, clinica „încearcă să țină pasul cu vremea”. Serviciile medicale sunt de înaltă calitate, dar pentru cele „hotelere” e destul loc de mai bine (ca și în restul spitalelor din România). *Filantropia* este inclusă în programul MSF de reabilitare a maternităților. Paradoxal (sau nu!), cele două corpuri de clădire vechi de 120 de ani sunt mai solide decât cel construit după 1970. *Eforia Spitalelor* deținea inclusiv spațiul de la intersecția Bd. Ion Mihalache și Bd. Titulescu, pe care acum se construiește un centru de afaceri, după ce Primăria a vândut spațiul unei firme private. „Dar e terenul nostru!”, spune șeful clinicii.

Există în maternitate două spații de *rooming in* (camere în care mamele pot sta alături de copii), iar

Gheorghe Peltecu a venit aici în urmă cu două decenii, după examenul de spe-

cializare. Face cam 350 de operații pe an, 50-75 de cezariene și aduce pe lume, în medie, zece copii pe lună.

în viitoarea structură vor fi „cât mai multe”. Sala de celioscopie (operații cu cameră video introdusă în abdomen) pare ruptă din *Star Trek*, iar spațiile dedicate nou-născuților scilpească de curățenie.

„Avem nevoie în primul rând de stabilitate organizatorică”, spune Peltecu, adăugând: „Există mari frământări în sistemul sanitar. Trebuie să fie o perspectivă cât mai clară. Mi-aș dori să pot oferi un spațiu hotelier pe măsura actelor medicale, să organizăm puțin spitalul, să-i dăm un grad de confort pe care nu-l au, în general, unitățile sanitare din România”.

Text: Tudor Călin Zarojanu

Foto: Octavian Tîbăr

În capela pictată de Gheorghe Tattărăscu erau botezați copiii. Pe vremea comuniștilor, intrarea în capelă a fost mascată cu o placă de PFL, din cauza... vecinătății cu biroul de partid!

Mădălina Gheorghe, medic primar, a rămas și ea la „prima iubire”: lucrează la Filantropia de la început, adică de 11 ani. Contrazicând ideea că doctorii ar fi distanți, reci, se emoționează când vorbește despre copii și despre femeia gravidă: „Comunicarea cu ființa care trăiește în tine este extraordinară, este o apropiere de Dumnezeu”.

CONCURS

International Computer School

Centru de pregătire și calificare profesională

Telefon: 252.29.22; 252.34.27

Unifon: 311.09.52; 311.09.53

Dramă Telefon: 413.80.87

Sala Paletelor: 312.55.08

Premii: CURSURI ÎN VALOARE DE

3.300.000 lei

Contabilitate • Informatică • Engleză

În data de 31 iulie a.c. va avea loc tragerea la sorți a marelui premiu - un computer

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Trei câștigători vor fi desemnați prin tragere la sorți.

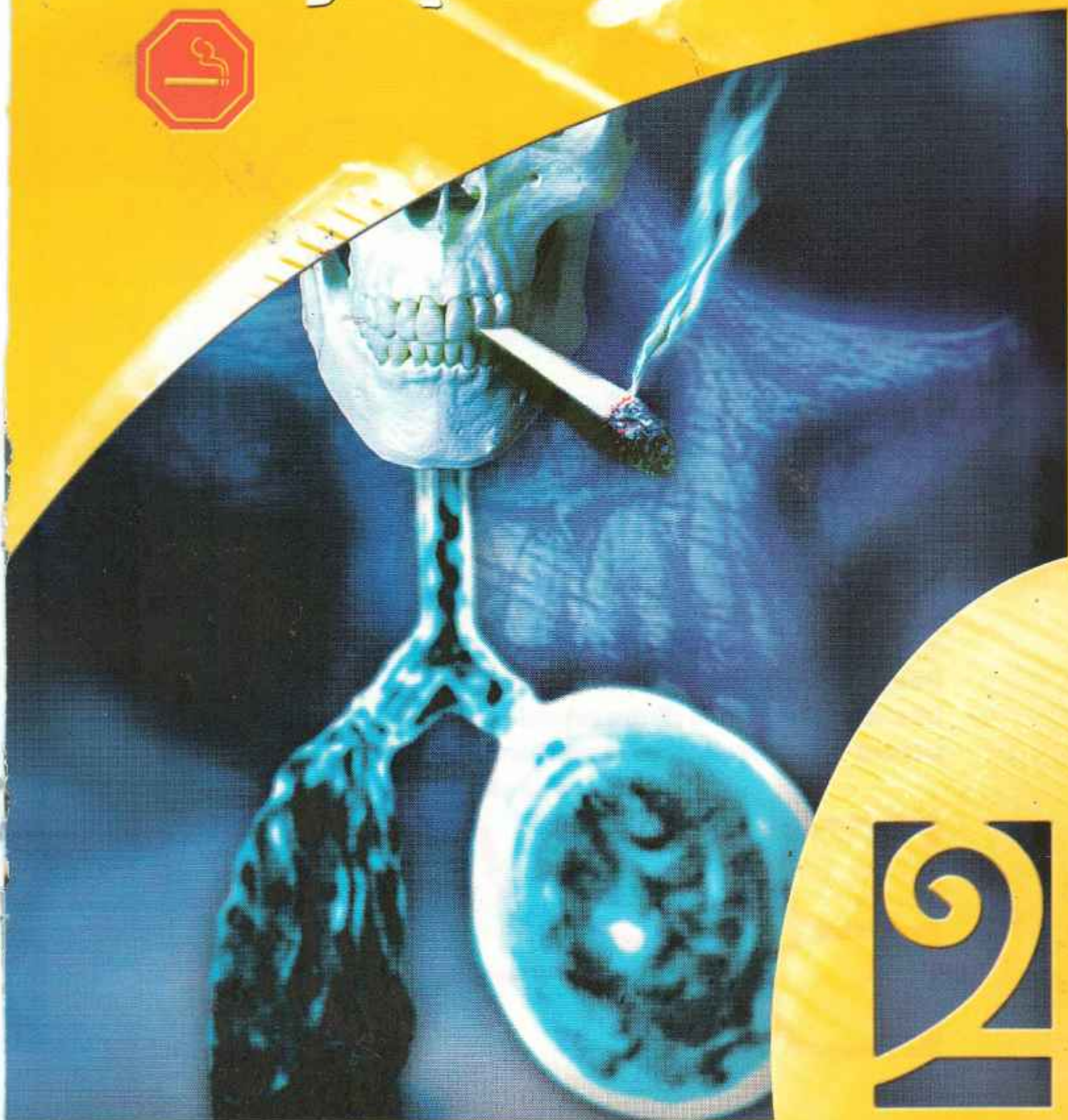
Talonașele necâștigătoare oferă o reducere de 10%.

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este 24 iulie 2002, data poștei

Compartiment de INTERNATIONAL COMPUTER SCHOOL

Gata cu fumurile!
Mergi pe drumul tău!

2

Campania TVR2 împotriva fumatului

BIANCA BRAD ARE UN TEN
INVIDIAT DE ORICE ADOLESCENȚĂ.
CU TOATE ACESTEĂ, EA NU
VIZITEAZĂ NICIODATĂ
SALOANELE
DE TRATAMENT COSMETIC.

BIANCA

În luptă cu inamicii tenului

Acum 10 ani, Bianca a fost la un salon de frumusețe, de unde s-a ales cu o gravă infecție a pielii, din care cauză a pierdut un rol într-un film. De atunci își alege singură tratamentele pentru întreținerea tenului. Are în bibliotecă peste 30 de cărți numai despre tratamentul natural al pielii și a editat o casetă video *Secretele frumuseții. Artă machiajului*.

Pe timpul verii, soarele și praful sunt dușmanii tenurilor sensibile. Am aflat câteva dintre rețetele preferate de Bianca Brad pentru autoîntreținere. Ingredientele acestor rețete sunt 100% naturale.

BRAD

„Dacă nu am timp să-mi fac o mască, cel puțin mă șterg cu lapte sau iaurt.”

▼ Care sunt dușmanii tenului?

– Soarele este inamicul numărul 1, la fel și fumul de țigară. Eu nu am fumat niciodată, însă toată lumea din jurul meu fumează, așa că mă pot considera o fumătoare pasivă. Până acum câțiva ani stăteam foarte mult la soare. Îmi place pielea bronzată, dar am devenit conștientă de efectele nocive ale razelor ultraviolete și infraroșii. Soarele îmbătrânește foarte tare pielea, care se deshidratează profund, atacă straturile adânci ale epidermei.

– Tu cum te protejezi?

– În permanență, indiferent de anotimp, folosesc cremă de protecție cu indice mare, iar de doi ani nu am mai stat deloc la bronzat. În plus, port pălărie.

– Povestește-ne câte ceva despre ingredientele pe care le folosești tu.

– Pentru curățat fața: tărațe și mălai în combinație cu pastă de ras. Pentru cearcăne folosesc pliculețe de ceai negru. De asemenea, foarte bună este infuzia de albăstrele. La măști folosesc castraveți, cartofi sau iaurt, lapte, apă minerală, pe care o pulverizez pe față, sau mă spăl pur și simplu cu ea. Albuș de ou cu tărațe de grâu, ori lapte cu măr. Mai

folosesc o rețetă din ridiche neagră. Ustură foarte tare, e cumplită, dar foarte eficientă. Dacă nu am timp să-mi fac o mască, mă șterg cu lapte sau iaurt. Uneori, dar nu foarte des, fac baie la Cleopatra: o pungă de lapte praf într-un litru de apă, care se pune în apa din cadă.

– Ai putea să dai câteva sfaturi cititoarelor revistei Flacăra?

– Ideal ar fi ca, o dată pe săptămână, să se aplice o mască de curățare, urmată de una pentru hidratare, de calmare, sau de revigorare, în funcție de ceea ce își dorește fiecare. O mască se ține 15-20 de minute. Datorită aportului de vitamine, fructele sunt bune nu numai să fie mâncate, ci și pentru aplicarea pe față. Evită cât de mult posibil expunerea la soare, la fum de țigară, respectă cu strictețe orele de somn. Somnul este vital, deoarece pielea se regenerează. Hidratarea e foarte importantă: trebuie să bei 2 litri de apă pe zi, de preferat plată. Apa multă dezintoxică organismul, astfel și pielea e mai curată.

text: **Petru Ovidiu Epure**

foto: **Florin Ioniță**

Rețete „secrete” pe care Bianca Brad le folosește cu excepționale rezultate, de 10 ani.

Căpsuna are calități astringente (ca și castravețele), conține multă vitamina C (mai mult decât lămâia!), fier, calciu, potasiu. Este recomandată în cazul tenului iritat, dar fiți siguri mai întâi că nu sunteți alergică la căpsuni. Se poate prepara o loțiune de curățare a tenului: căpsuni și castraveți, zdrobite și amestecate cu lapte. Conținutul se păstrează la rece, într-o sticlă închisă ermetic. Înainte de folosire, se agită și se aplică folosind vată de demachiat.

– tonifiere: se șterg fața, apoi pleoapele, gâtul și decolteul. Clătiți după 15 min.

– pentru tenul uscat: se aplică un „piure” obținut din amestecul a 2-3 căpsuni zdrobite, cu o linguriță de caimac sau smântână

– pentru tenul gras: 2 căpsuni zdrobite, amestecate cu o linguriță de caolin și câteva picături de lămâie.

Măști:

☛ „piure” de banană amestecat cu miere care se aplică pe față și pe păr. Este excelentă pentru cine dorește o revigorare și tonifiere a tenului

☛ „piure” de pepene. Conține beta-caroten și este indicat în refacerea celulelor, pentru tenul deshidratat, ofilit

☛ „piure” de caise, indicat tenului gras cu puncte negre și tendință de acnee

☛ „piure” de piersici, amestecat cu o linguriță de caolin – pentru tenul seboreic

☛ „piure” de fragi amestecat cu o linguriță de caolin – pentru tonifiere și cu efect în decolorarea pistriilor

☛ „piure” de mere cu lapte – în eczemă și acnee

☛ „piure” de prune – pentru tenul normal și gras

☛ „piure” de struguri, amestecat cu caolin – pentru tenul uscat, cu porii dilatați

☛ suc de lămâie amestecat cu un gălbenuș de ou și o linguriță de untdelemn – pentru tenul uscat sau normal. Pentru tenul gras se amestecă suc de lămâie cu un albuș de ou. În loc de apă tonică, puteți șterge fața cu zeamă de lămâie.

Pentru ochi

☛ felii foarte subțiri de castraveți, aplicate ca o compresă, peste ochi relaxează, înmuiate în lapte reduc umflăturile

☛ felii subțiri de cartofi – conțin potasiu, care acționează împotriva cearcănelor

☛ pliculețe de ceai negru (aveți grijă să nu fie fierbinți!) – conțin tanin

☛ comprese cu infuzie de albăstrele – pentru cearcăne

Tratamente pentru păr

Mască nutritivă pentru păr: Un avocado copt, zdrobit; pasta obținută se aplică pe păr și se lasă 30 min., după care se șamponează bine.

Mască de regenerare: o banană coaptă se freacă în câteva picături de ulei de migdale. Se lasă 15 min. după care se clătește bine.

ÎNGHEATĂ UN AN, PE BANII NOȘTRI!

Cumpără între 15 Aprilie și 30 Septembrie 2002
o combină frigorifică Electrolux sau Zanussi
și îți vom scădea din prețul ei banii pentru energia
pe care o consumă timp de un an

Electrolux

- Consumă puțin!
- Conservă inteligent alimentele!
- Investiție pentru o viață!

ZANUSSI

- Consumă puțină energie!
- Păstrează inteligent alimentele!
- Dai un ban, dar ții-o viață!

From the Electrolux Group. The world's No.1 choice.

► Care dintre principalele medii de expunere are o dinamică mai productivă, la noi: televiziunea, radioul, presa scrisă sau afişajul stradal?

– Televiziunea este cel mai dezvoltat canal de media. Atinge cel mai mare procent din populație și în consecință și cea mai mare investiție de publicitate. În ultimii ani, presa s-a dezvoltat foarte mult, au apărut mai multe titluri ce acoperă arii specifice de interes. Radioul a rămas constant. Este utilizat ca mediu complementar în campanii combinate cu alte canale de media, în cadrul unor campanii complexe sau de sine stătător în cazul promotorilor sau pentru anunțuri. Și OOH – panotajul stradal – s-a dezvoltat foarte mult câștigând prin calitatea suporturilor. Comparând costurile/mie (CPT), televiziunea este un canal de media mai ieftin decât presa pentru că audiența TV nu este atât de precis definită ca în cazul presei.

– Dar care sunt principalii clienți ai publicității, ce produse se vor așeza mai bine pe piață?

– Cei mai prezenți pe piață sunt clienții care produc sau vând bunuri de larg consum. De asemenea, sunt în creștere serviciile financiare. Rămâne un client important telefonii mobili și în viitorul apropiat se va dezvolta și cea fixă. Dar creșterea bugetelor de publicitate depind în mare măsură de puterea de cumpărare a românilor.

– Cât de stabilă poate deveni piața publicității în presa scrisă având în vedere noul sistem de audit al tirajelor?

Auditarea și cercetarea serviciilor media este o necesitate. Altfel nu se poate regla piața, sunt lucruri obligatorii. În cercetarea pieței contează foarte mult performanțele studiilor și ale softurilor de media ce sunt folosite. Problema cea mai importantă este legată de credibilitatea datelor de audiență. Este necesar acordul întregii piețe, ca studiile să fie acceptate și folosite de întreaga piață. În România măsurarea audienței de presă este unanim acceptată, și acesta este un pas important.

– Pentru televiziune sistemul de stabilire a audienței mai poate duce la schimbări semnificative, la salturi pe piață? Există posibilitatea ca o emisiune nouă să devină peste noapte cea mai cerută de media planeri?

Audiența este cea care decide!

– Ce șanse poate avea o televiziune nouă, un radio nou sau o publicație nouă de a-și găsi clienți de publicitate?

Există șanse reale, dar depind de felul în care știe să se diferențieze de competitorii săi.

– Publicitatea se obține mai ușor prin performanțe profesionale sau prin interese economice? Vorbim de suporturile media, bineînțeles.

– În mod normal, publicitatea se „distribuie” numai pe baza performanțelor profesionale.

„Auditarea serviciilor media Altfel nu se poate regla piața”

Piața media din țările est-europene s-a dezvoltat foarte mult în ultimii ani. Mai mult sau mai puțin haotic, mai mult sau mai puțin după strategii alcătuite de profesioniști. Cert este că bugetele cheltuite pentru campanii publicitare, pe de o parte, și sumele de bani investite în televiziuni și radiouri comerciale, presa sau alte canale de media, pe de altă parte, au crescut spectaculos. Media este unul dintre domeniile în care România nu este pe ultimul loc. Și asta pentru că în ultimii ani s-au folosit mai multe metode care să dea o imagine cât mai corectă a consumului de publicitate atât pentru investitori cât și pentru publicul consumator. S-au făcut sondaje de audiență pentru televiziuni și radiouri, se studiază impactul afişajului stradal și vom avea și o dimensiune reală a tirajelor diverselor publicații și a publicului cititor.

Audiența va fi un cuvânt din ce în ce mai important pentru cei care manevrează bugetele de sute de milioane de dolari de pe piața media. Doi specialiști explică pentru cititorii *Procurator* o parte dintre mecanismele după care își „reglează conturile” consumatorii de publicitate. Dan Balotescu este președinte BRAT și Media Director la Initiative Media. Ileana Tomescu este Media Strategy Director la aceeași companie.

Interviul cu Remus Andrei Ion
de Octavian Tîbăr

ilor media este o necesitate.
regla piața."

dialog cu Dan Balotescu și Ileana Tomescu,
specialiști media

ZIUA răsplătește fidelitatea cititorilor săi

5000 lei la chioșc

sau

2000 lei acasă

Abonamentul lunar la ZIUA costă doar 50.000 lei + taxe poștale.

Acum e momentul să te abonezi!

ZIUA are grijă de economiile tale!

Abonamentele se pot face:

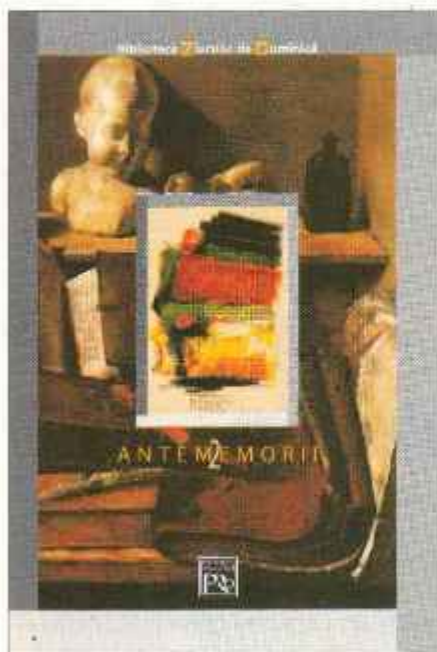
- la orice oficiu poștal, la poziția 1034 din catalogul publicațiilor, până la data de 25 ale lunii;
- la sediile noastre din str. Ion Câmpineanu nr. 4 și Casa Presei Libere nr. 1, Corp C parter, la telefon 222.22.55 sau 222.20.51;
- prin S.C. M.T. PRESS IMPEX S.R.L., b-dul Basarabiei nr. 256, sector 3, București, telefon 255.48.17 sau telefon/fax 255.48.15, 255.48.16.

Pentru abonamente în străinătate:

- la RODIPET S.A., telefon 222.41.26 sau 400.32.73, fax 222.64.07

Biblioteca Ziarului de duminică

Ziarul de duminică, săptămânal de cultură care apare ca supliment de week-end al Ziarului financiar, perseverează în inițiativa de a publica în volum cărțile apărute în foileton în ZD. De data aceasta este rândul lui Grișa Gherghel și a lui Dan Stanca, la care se adaugă cel de-al doilea volum de *Antememorii*. Aici sunt reunite confesiuni și interviuri cu personalități din diferite domenii, mărturisiri apărute de asemenea în Ziarul de duminică. Titlul volumului este o invitație adresată celor intervievați, care ar merita să-și scrie memoriile.

Punctul pe F

Ofteca

Alexandru Arion

Una dintre ciudăteniile secolului de care de-abia ne-am despărțit este isteria colectivă declanșată de o sferă de piele umplută cu aer în care 22 de indivizi în chiloți dau cu piciorul timp de o oră și jumătate. Chestia asta se cheamă fotbal și se desfășoară pe stadioane uriașe, în care, între timp, câteva zeci de mii de oameni vopsiți pe fețe mănâncă semințe, beau bere, agită steaguri, cântă, urlă și injură, după caz și după poziția geografică a stadionului în cauză. Uneori, o parte dintre indivizii respectivi, nemulțumiți de traiectoriile sferei de piele, îi iau la bătaie pe ceilalți, pentru care traseele respective fuseseră multumitoare. În plus, cei care fugăresc sfera de piele și cei care îi angajează să o fugărescă, fac o grămadă de bani pe seama miilor de vopsiți din tribune și a milioanele de maniaci din fața ecranelor tv.

Din patru în patru ani se întâmplă ceva al cărui nume este Campionatul Mondial de Fotbal: cele mai bune echipe din Europa și America de Sud (locuri în care isteria colectivă legată de acest sport este aplicabilă majorității populației) se întâlnesc cu echipe de pe celelalte continente (unde isteria nu e chiar generalizată, iar dacă e, nivelul economic scăzut îl obligă pe respectivii practicanți sau spectatori să lase baltă câte un meci atunci când un leu, de exemplu, preia inițiativa și fuge cu sfera de piele la el în bârlog). În principiu, de 72 de ani încoace câștigă aceleași echipe: Brazilia, Germania, Italia, Uruguay sau Argentina. S-a mai întâmplat să învingă câte o dată Anglia și Franța – așa, ca să fie, și numai atunci când s-a jucat pe terenul lor. N-a câștigat niciodată vreun Camerun sau vreo Coreă deșă, pentru suspans, aproape toate edițiile aveau la activ una-două surprize care se rezolvau rapid.

Campionatul Mondial din Japonia și Coreea a reușit, până la un anumit punct, să spargă toate tiparele de până acum. Redacția FLACĂRA l-a

denumit – inspirat, zic eu – *Mondial paranormal*. Victoriile unor candidate din start la titlul de ciuca mondială a bătailor (echipe ca Senegal, Coreea, SUA, Japonia, chiar Turcia) i-au făcut pe granzii sferei de piele să se oftece can curtea școlii. Ba că n-a fost ofsaid, ba că n-a fost penalty, ba că a fost Blatter... Spaniolii, portughezii, italienii au dezlănțuit adevărate teorii ale conspirațiilor mondiale îndreptate împotriva lor și celorlalte echipe europene uitând că, pe un teren de fotbal, într-o anumită zi, chiar și Brazilia poate să piardă împotriva a 11 burundezi. Mai mult, oftea a dezlănțuit represalii de maidan: că nu știu pe care asiatic descult noi l-am făcut om și el ne-a dat gol – ia să-l dăm afară pe golan –, că ne facem noi campionatul nostru fără el, că pe nu știu ce nefericit de arbitru îl dăm în judecată la noi în țară de-o să-nfunde pușcăria până la adânci bătrâneți iar familia lui va plăti daune trei generații de-acum încolo, și altele de gen.

Să nu mă înțelegeți greșit. Nu urăsc fotbalul. Ba, dimpotrivă, este unul dintre sporturile care îmi plac. Ceea ce urăsc cu adevărat e patima oarbă și orgoliul fără sens pe care un simplu joc le scoate la iveală în caracterul unora. Mulți uită cu desăvârșire de orice – uită chiar și de banalul fapt că nu sunt banii lor în joc – și ar fi capabili să se ia de gât cu toată lumea pentru un ofsaid. Energia pe care acesta o consumă doar pentru a-și declama patima ieșind cu sticla de bere în mână pe balcon și urlând până trezește toată galeria adversă e comparabilă cu crizele de oftea pe care le-au declanșat Coreea sau Senegalul de-a lungul și de-a latul Europei. Și-atunci, unde mai e distracția, unde mai e plăcerea unei ore și jumătate de fotbal care îți alungă grijile de peste zi, dacă chiar aceste 90 de minute te consumă mai mult decât orice lucru important pe lumea asta?

Micul și Marele Paris

După lansarea cu succes a primei linii directe de autocar care unește Micul Paris de Marele Paris, EuroLines Romania extinde această linie, făcând acum legătura între orașele din estul Franței cu cele din sud, până la Montpellier. Decizia a fost luată ca urmare a faptului că aceste destinații sunt foarte solicitate de către români, inclusiv pentru că există aproape o mie de localități franceze înfrățite cu unele din România. Prima linie directă cu sudul Franței are în program o cursă pe săptămână, cu plecare joi din România, respectiv duminică din Franța. Această cursă se adaugă celorlalte trei săptămânale către Strasbourg, Metz, Reims și Paris.

eurolines
ROMANIA

CONCURS

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este 24 Iulie 2002, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA ALLFA

ALLFA

Jean Bedel Iliescu

Tudor Călin Zarojanu

În Africa Centrală a anilor '70, președintele Jean Bedel Bokassa (cel care avea să se autoîncoroneze împărat, ca Bonaparte) era un erou popular. Cum reușea el asta, într-o țară măcinată de grave diferențe sociale? Simplu: din când în când, câte un ministru – să zicem cel al Alimentației – anunța scumpirea unui produs – să zicem pâinea. Populația, săraca, să leșine, nu alta. Murmura pe la colțuri sau chiar dădea semne de supărare fățișă. Atunci, Bokassa leșea în public și zicea ceva de genul: „E o rușine ce-a vrut să facă ministrul ăsta! Oamenii buni, așezați-vă, liniștiți la locurile voastre, am hotărât: pâinea nu se scumpește!” La care cetățenii, desigur, cădeau pe spate: „Mamă, ce președinte mișto avem!” Evident, Bokassa gândise de la bun început întreaga manevră.

Vă sună cumva cunoscut, deși n-ați vizitat exotica republică-imperiu? Câteva decenii mai târziu, într-o republică aproape la fel de originală, străbătută de falii sociale nu mai puțin adânci, un ministru al Apărării leșea la interval cu un proiect de pumn în gură, suav botezat

„Legea dreptului la replică”. Absurditatea nu constă în ideea că o eventuală calomnie trebuie reparată (lucru prevăzut oricum de legile în vigoare, nu numai pentru presă, ci pentru oricine aduce prejudicii de imagine oricui), ci în faptul că și opiniile personale ar constitui subiect de replică obligatorie. Cu alte cuvinte, dacă un editorialist scrie despre un politician cum că n-ar fi competent, consecvent sau simpat, ziarul respectiv ar trebui să găzduiască (pe același spațiu și în aceleași dimensiuni) punctul de vedere al celui care, desigur, consideră despre sine că este competent, consecvent și, mai ales, simpat – la nimic nu țin mai mult politicienii decât la această din urmă calitate, de aceea se screm mereu să dea la iveală un fel de glumițe.

Dacă legea ar apărea pe piață, e ușor de bănuț ce-ar urma: până și autorul unui accident rutier relatat în presă ar cere drept la replică. Ziarele și emisiunile de știri radio-TV ar avea ediții alternative: una cu informații și opinii, alta doar cu replici.

Bun. Că proiectul este o aberație suntem

cu toții de acord. Că nu conducerea Amatei este cea mai indicată instanță în probleme de jurnalism ori de justiție, iar nu sunt discuții. Că ar fi interesant de știut în ce măsură soldații au drept la replică față de ofițeri – e de la sine înțeles.

Dar! Există, acolo, sus, un om care nu ne lasă să ne ducem de răpă! Scandalizat de intențiile de sugrumare a presei, președintele Ion Iliescu sare în apărarea acesteia și anunță că nu este de acord. Ziariștii răsufă ușurați, iar populația zâmbeste fericită: „Mamă, ce președinte marfă avem!” (între timp, s-a schimbat argoul).

N-are nici o importanță că, în vreme ce atenția era concentrată asupra unei fantasmagorii, în țară se întâmplau lucruri din ce în ce mai bizare. Important este că **președintele veghează**.

Mai rămâne de văzut dacă n-o să-i dea cumva prin gând să se încoroneze. Ar fi o soluție impecabilă la dificultatea legată de numărul de mandate prezidențiale.

A fost odată 13-15...

Ziarele și televiziunile și-au adus aminte cu greu, anul acesta, de 13-15 iunie 1990. Față de prezent, ce mai contează trecutul, nu? O excepție a fost emisiunea lui Stelian Tănase, la care a fost invitat Marian Munteanu. Fostul lider al Pieței Universității a impresionat prin echilibrul cu care a comentat tragicele evenimente care au dus, pentru multă vreme, la scoaterea României de pe orbita Europei. În același timp, el a subliniat că, departe de a fi diabolic-inteligente, acțiunile guvernărilor din iunie 1990 au fost pur și simplu prostești, neaducându-le nici măcar lor vreun avantaj.

Inima-i un telefon

După ce Stelian Tănase a citat documente din care reiese că, în 1991, cel puțin 13 persoane publice (politicieni, sindicalisti, ziariști) aveau telefoanele ascultate, generalul Ioan Dan, pe atunci adjunct al Secției Parchetelor Militare, a ieșit curajos în presă recunoscând că a avizat personal interceptarea, la cererea SRI. Evident, generalul n-are nimic să-și reproșeze, întrucât era în joc siguranța națională (!). La rândul lui, Virgil Măgureanu a confirmat ascultarea telefoanelor. Bine că ne-am pus de acord! Iată consensul mult așteptat!

Ciocu' mic de tot

În **Monitorul Oficial** a fost publicată *Legea pentru eliminarea discriminării*, care prevede, între altele, că dacă spui în public un banc pe seama etniei, religiei, sexului sau orientării sexuale te paște o amendă 500.000-20.000.000 de lei. Maximumul se obține pentru „afectarea demnității unui grup de persoane”. Vă dați seama că aici o să se

încadreze poantele despre Parlament, Guvern, FRF etc. Dar și mafia e un grup de persoane, nu? A intrat în vigoare și *Legea privind egalitatea de șanse între femei și bărbați*, a cărei secțiune cea mai interesantă privește hărțuirea sexuală. Nu cumva să-i mai spuneți unei colege că arată bine! În general, ar fi bine să nu prea mai vorbiți.

Aviz amatorilor

În Italia, opoziția a câștigat alegerile locale în principalele zece orașe. Electoratul a sancționat astfel neîndeplinirea promisiunilor electorale ale lui Berlusconi, care se lăudase că va micșora impozitele. Ei!, dacă ar fi să ne amintim noi ce-a promis PSD, atunci în 2004 partidul de guvernământ n-ar mai prinde nici un post de șef de gară la Tecuci!

De la „Măi, animalule!” la „Măi, Sorine!”

Presa a scris că Ion Iliescu l-ar fi vizitat cândva pe Sorin Ovidiu Vântu la sediul Gelsor, adresându-i-se cu apelativul amical „Măi, Sorine”. Președintele a comentat astfel afirmația: „Și care-i problema?”, lansându-se apoi în acuzații la adresa ziarului respectiv. Într-adevăr, care-i problema?

Macarale râd spre soare

Până la intrarea în blocul NATO, România își trage bloc la Bruxelles, pentru funcționarii români obligați să muncească departe de casă. Clădirea va fi modestă: doar șapte etaje. Și nici nu costă mult: 5,6 milioane de euro. La PIB-ul nostru e un fleac.

Bazil Ștefan

Jacques Chirac Superstar

Cu douăzeci și ceva de ani în urmă, când cineva mi-a relatat că în teatrele de varietăți din Occident face tururi o revistă intitulată *Jesus Christ Superstar*, am replicat, uimit de cutezanța autorului și speculând coincidența inițialelor: „nu se poate, domnule, poate Jacques Chirac Superstar!” Deși ajunsese deja prim-ministru, Chirac era, pe atunci, departe de a fi considerat o mare stea a politicii mondiale. La noi era cunoscut mai mult ca erou al unei butade potrivit căreia Ceaușescu ordonase să i se aranjeze urgent o vizită la Paris, fiindcă voia să discute cu noul dirigitor de acolo, Jac și Racl. Între timp, Chirac a făcut o carieră politică impresionantă. A fost de încă două ori prim-ministru, a inaugurat „coabitarea” cu un președinte de altă culoare politică, a fost ales primar general al Parisului și, în cele din urmă, șef de stat. Bref, o carieră plină de succese, pe parcursul căreia nu l-a scăpat aproape nici o demnitate. Cu toate acestea, până recent a fost vorba doar de victorii la puncte. Nici un KO, nimic cu adevărat ieșit din comun. În plus, performanțe onorabile similare obținuseră și alți lideri post-De Gaulle. Georges Pompidou, de pildă. Ba mai mult, steaua lui Chirac părea mai degrabă să apună. La sfârșitul lunii aprilie, la primul tur al alegerilor prezidențiale, el decepționase (e drept, într-o competiție cu nu mai puțin de 15 contracandidați), plasându-se în frunte, dar cu un dezolant 19,80 procente. Fapt și mai alar-

mant pentru Franța, una dintre țările „clasice” ale democrației, liderul extremei drepte reușise să se califice, pentru prima dată în istorie, pentru al doilea tur de scrutin. Împreună, cei doi candidați ai extremei drepte cumulară o cincime din voturi. Colac peste pupăză, extrema stângă (trei partide trozkiste plus comuniștii) jubila și ea, cu un total general de 14 procente. O treime din francezi optase deci pentru zonele extreme ale spectrului politic, iar mai bine de o cincime refuzase să facă uz de sacrosanctul drept de vot. Situație penibilă, ba de-a dreptul critică, fiindcă francezii, după ce căduseră un vot de blam guvernărilor și întregii clase politice, căpătaseră brusc „sindromul Le Pen” și se dezlănțuiseră într-o campanie violentă și permanentă de proteste, din care nimeni nu știa exact ce poate ieși. Căci protestul împotriva extremei drepte (de extrema stângă nu se sinchisea aproape nimeni) trezea teama că mai 2002 ar putea deveni ușor un nou mai 1968.

În asemenea momente critice iese însă la iveală (dacă există!) geniul politic, iar Jacques Chirac a fost la înălțimea cerută de situație. Profitând de sindromul Le Pen, ca și de deruta din rândul socialiștilor după demisia lui Lionel Jospin din fruntea guvernului, președintele încă în funcție a luat taurul de coarne de o manieră care trezea amintirea generalului De Gaulle. El a declarat imediat că a înțeles „mesajul” urnelor, însărcinând cu formarea noului guvern

pe senatorul Raffarin, un conservator sadea. A cerut însă francezilor „să creeze situații clare” la alegerile generale ce vor urma și, pentru a-l ajuta să facă acest lucru, a fondat la luptă o nouă mișcare politică, „Uniunea pentru Majoritatea Prezidențială”, având ambiția de a unifica diversele formațiuni politice de centru-dreapta. Rezultatul acestor câteva măsuri inspirate și eficiente, dar perfect democratice: victoria sa zdrobitoare (peste 82%) asupra lui Le Pen la al doilea tur al prezidențialelor și majoritatea calificată (peste două treimi din mandatele Adunării Naționale) la legislative. Cum Senatul era deja dominat de partidele de centru-dreapta, reiese că regimul Chirac deține acum toate pârghiile puterii, depășindu-l în această privință chiar pe De Gaulle, care nu reușise să beneficieze de o majoritate și în camera superioară a Parlamentului. Cel mai important succes îl reprezintă însă trimiterea în neant a extremismelor căci, după cât se pare, nici Le Pen, nici trozkistii nu vor dispune de mandate parlamentare, comuniștii vor trebui să se mulțumească doar cu vreo douăzeci, iar ecologiștii de stânga cu unul, de sămânță. Până nu demult doar un priceput, dar onest gestionar al moștenirii gaulliste, iată-l pe Chirac întorcând țara de pe calea ce ducea spre anarhie, oferindu-i stabilitate și eliminând, în același timp, disfuncționalitățile coabitării. Jacques Chirac, superstar.

pagini realizate de Tudor Călin Zorojanu

- foto AP-Rompres

Pieton prin București

Nicolae Manolescu

Am refăcut, întâmplător, săptămânile trecute, drumul studenției mele între Facultate și gazda pe care am avut-o în București timp de șase ani. Am luat-o pe Colței, pe lângă spital, și, după ce am traversat Moșilor, pe lângă IDEB, am intrat pe C.F. Robescu (fost primar, celebru, al Capitalei, ca și Pache Protopopescu sau D. Dobrescu). Un colț neatins de mâna omului. Doar de vreme. Și de vremuri. Aceleași clădiri, tot mai defăbrate, cu aceleași mici magazine ale studenției mele. Ceva mai încolo, spre biserica Sfântul Mina, strada Robescu e plină de case boierești din secolul XIX, toate însă într-o stare deplorabilă. Marchizele, frontoanele, ferestrele mari, camerele spațioase par astăzi a adăposti sute de chiriași mizeri, incapabili nu doar să întrețină aceste bijuterii arhitectonice, dar nici măcar să le aprecieze. Te uiți prin curțile năpădite de bălări și de gunoale, în care zac claie peste grămadă obiecte casnice din trei sau patru generații, și încerci să refaci peluzele, copaci, chioscurile, intrările de altădată. Oribil arată intersecția Călărași (azi Corneliu Coposu), Dunărea Albastră, Mântuleasa și Mircea Vodă. Când o traversam, acum aproape o jumătate de secol, nu arăta mult mai bine, dar, cel puțin, nu erau terenurile virane de acum și nici amestecul de nou și de vechi, debandada construcțiilor, nerezolvarea spațiului. Erau câteva magazine care ascundeau urmele bombardamentelor.

Prin Ionescu-Gion, ies spre locul de veci al lui Anton Pann. O insulă scăpată de dinte timpului. Nu arată cine știe ce blocurile dintre războaie ori casele de pe la 1900: dar strada însăși e neschimbată. Mirosul teilor e același dintotdeauna. Și e o liniște neverosimilă după uruitul tramvaielor de pe Călărași.

La întâlnirea cu Lucaci, Romulus, Căuzași și Matei Basarab, alt dezastru: nici o clădire nu pare a avea legătură cu alta. De aici pleacă străzile „retezate” de blocurile lui Ceaușescu. În primul rând, Matei Basarab (fost Ghenadie Petrescu, fostă Labirint), care, de la Parfumului înainte, începe să semene cu noile cartiere. Tot așa, Căuzași, care cobora spre Dâmbovița, pe lângă fosta Murgă. O sută de metri mai departe, cartierul studenției mele devine de nerecunoscut. Mi-e rușine să spun, dar m-am rătăcit, la întoarcere, vrând să aleg un traseu alternativ, care-mi era, de asemenea, foarte bine cunoscut.

Desfigurat de comunism, Bucureștiul nostru nu și-a revenit în deceniul de tranziție. Încet-încet, seamănă tot mai bine cu un oraș de nelocuit. ■

Ce-am avut și n-am pierdut

Discuțiile, speculative și deja iritate, la nivelul premierului și președintelui, privind posibilitatea unor alegeri anticipate actualizează un vechi măr al discordiei. România înregistrează mereu eșecuri cronice în procesul de modernizare, iar stabilitatea și prosperitatea societății nu pot fi asigurate pe termen lung: suferințele cetățenilor cresc. Cum ar putea fi curmată această tradiție nefericită? Prin occidentalizarea partidelor și de-bizantinizarea funcției de „lider maximo”? Ușor de zis, până acum imposibil de făcut.

Al. I. Cuza, domnitorul Principatelor Unite, a încercat să reformeze țara împreună cu boierii progresiști împotriva clerului retrograd și a marilor latifundiați. Rând pe rând a fost părăsit de cei apropiați: liberalii și conservatorii s-au transformat în două tabere belicoase, nu atât una împotriva celeilalte, cât amândouă împotriva domnitorului. Lui Cuza nu i-a mai rămas decât soluția autoloviturii de stat. Apărat și apoi trădat de armată, Cuza este îndepărtat sumar în 1866, și la drumul exilului, unde moare singur, așa cum a domnit.

Regele Carol I traversează drame similare. Domnește 40 de ani, dar în fiecare an este pus în situația abdicării sau alungării. Elitele politice românești se alternează la contestarea și intoxicarea șefului statului. Faptul că de la un punct încolo, Carol I nu întindea decât două degete pentru a-și saluta miniștrii devenise expresia disprețului său față de politicianism. Doar Maiorescu și P.P. Carp au făcut excepție, având dreptul la mâna întinsă, cu toate degetele, a suveranului.

Divorțul dintre Prințul constituțional și curtea politic-parlamentară devine una din regulile de bază ale funcționării regatului și sub Ferdinand Reîntregitorul. Șansa lui de a fi regele german dar filofrancez în numele rațiunii de stat, învins dar integru în timpul ocupației germane a Bucureștiului și apoi de a deveni monarhul României Mari, nu l-au ajutat decât puțin în asigurarea coerenței unei vieți politice. O personalitate mai fragilă decât a predecesorilor săi, Ferdinand devine prizonierul intereselor de familie ale lui I. C. Brătianu și Barbu Știrbei.

Carol al II-lea revine în țară în 1930, călare pe cai mari. Inteligența sa superioară a fost dublată însă de o personalitate contradictorie. Guvernele au fost dublate de camarilă, camarila de concubină. Naționalism-autoritarismul ambiant s-a exercitat în forță, inclusiv cu ajutorul militarilor în rezervă și al frustraților tranziției și a fost dublat, prin extrema-dreaptă, de cuziști și legionari. Carol scapă cu viață fugind noaptea din România, urmărit de gloanțele legionarilor, huiduit de clasa politică și detestat de poporul român.

Antonescu e conducătorul absolut. Conduce o țară în timp de război, îi răzbește pe legionarii cu care guvernează până la un punct, dar transformă țara în mașină de război a lui Hitler. Discordia lui cu lumea politică devenise inutilă, pentru că aceasta din urmă fusese suspendată. Antonescu moare în fața plutonului de execuție.

Comunismul a înregistrat o schimbare, în fond limitată, a modelului antioccidental de guvernare. Gh. Gheorghiu-Dej și Ceaușescu se transformă repede în lideri comuniști autocefali, lichidând sau marginalizându-și adversarii. Partidul devine un cor de sicofanți, iar naționalismul o erzațideologie de mobilizare și pervertire a națiunii. Trădat și abandonat, Ceaușescu moare împușcat într-o cazamă din Târgoviște. Beneficiarii crimei nu doar că l-au fost mai mult sau mai puțin apropiați, ci l-au și moștenit parțial personalitatea și stilul, sparte în mil și milioane de cioburi.

Ion Iliescu, ex-comunistul pragmatic și reconstruit, alături de Emil Constantinescu, democratul pro-occidental, nu reușesc să învingă vechile vicii de fond ale sistemului politic românesc. Lipsa de continuitate și incoerența politicii de modernizare, facționalismul haotic al vieții partidelor, falia dintre elite și societate, populismul, demagogia sunt paradigmele distrugătoare ale climatului public românesc. Impresia persistentă este că și președinții României postdecembriste au rămas la un moment dat singuri și neputincioși, flancați de partide, grupuri de interese și politicieni mai puternici și mai violenți. Președintele Constantinescu s-a declarat învins de aceștia, în mod public. Președintele Iliescu are toate șansele ca, în cazul alegerilor anticipate în 2003, să rămână în 2004, la sfârșitul mandatului prezidențial, un șomer de lux, nici măcar cu un mandat de senator sau deputat.

Puterea acestor șefi de stat români n-a fost reală niciodată, chiar dacă uneori era absolută. Când s-au transformat în dictatori, contextul le-a fost fatal, în absența partenerilor naturali din propria țară, niciodată alături de funcționarul suprem al statului până la capăt. De fiecare dată, spre nefericirea țării. O măsură de supraviețuire a sistemului politic va fi, de aceea, revizuirea Constituției, cu modificarea atribuțiilor președintelui și ale premierului. Președintele va trebui să devină personajul cu toate atribuțiile reale de putere sau să se transforme într-un funcționar onorific, ales de parlament. Doar așa va lua sfârșit războiul politic intern de 150 de ani. ■

CĂRȚILE LUNII

recomandate de Alex. Ștefănescu

Neagu Djuvara
se spovedește

Neagu Djuvara, Amintiri din pribegie (1948), București, Editura Albatros, 2002. 468 pag. (Coperta: Mircea Munteanu. Lector:

Olga-Silvia Turbatu. Ilustrația copertei: Moscheea de la Agadès – sec. XIII; fotografie realizată de autor în 1984.)

Neagu Djuvara, care povestește istoria României pe înțelesul copiilor, după ce a constatat că în zadar se adresează maturilor, fiindcă ei nu se gândesc decât la prezent. Își istorisește propria viață, de refugiat politic în Occident și ulterior în Africa. Din 1948 până în 1990, el a lipsit din România. În *Amintiri din pribegie* (titlu pastişat cu fină ironie după titlul unei cărți a lui Ion Ghica), el explică cititorilor români, cu o sinceritate cuceritoare, ce a făcut în toți acești ani. ■

Nu intrați, ziarist rău!

Cristian Tudor Popescu, Nobelul românesc, Iași, Editura Polirom, col. „Ego”, 2002. 166. (Redactor: Mariana Codruț. Coperta:

Manuela Oboroceanu.)

Considerat un justițiar, Cristian Tudor Popescu comite de fapt injustiții. Este excesiv și abuziv, judecându-i pe alții sever și vorbind despre sine cu duioșie. Totuși articolele sale din *Adevărul* merită citite – și recitite, când apar și în volum – pentru expresivitatea lor violentă. Dezlăntuirile ziaristului constituie un spectacol lingvistic captivant și greu de uitat. Folosită de el, inofensiva limbă română se transformă într-o sabie Ninja, care taie aerul cu un fâșăit înfricoșător. ■

Lumea în 700
de pagini

Horia C. Matei, Silviu Neguț, Ion Nicolae, Statele lumii de la A la Z, ediția a 8-a, cuvânt înainte: acad. Mircea

Malita, București, Editura Meronia, 2002. (Au colaborat: Caterina Radu, Nicolae Nicolaescu, Bogdan Suditu. Cartografia: Cezar Melamedman. Redactor coordonator: Elena Lazăr. Coperta: Corneliu Coterbic.)

Ca toate lucrările pe coperta cărora figurează numele lui Horia C. Matei, și aceasta se remarcă printr-o înaltă ținută științifică. Așa se explică, de altfel, și succesul ei de librărie (a ajuns la a 8-a ediție!). Autorii au adus informațiile la zi, înregistrând schimbările cele mai recente petrecute în lume. Citind volumul, te informezi, dar te și delectezi. Parcă ai citi 1001 de nopți. ■

Cu Jules Verne
în China

Jules Verne, Uimitoarele aventuri ale unui chinez, traducere de Dan Starcu, București, Editura Corint, 2002.

144 pag. (Coperta: Walter Riess. Redactare: Gina Caba.)

Romanele lui Jules Verne sunt binecunoscute în România, multe dintre ele încă dinainte de război. Există însă o excepție: *Les tribulations d'un chinois en Chine*. De curând și acest roman a fost tradus în românește (de Dan Starcu). Iar traducerea este impecabilă (chiar dacă titlul original a fost schimbat fără să i se ceară aprobarea autorului!). Jules nu mai există printre noi de aproape o sută de ani, dar încă ne uimește cu capacitatea lui de a ști totul despre tot și de a inventa aventuri nemaiauzite. ■

MAȘINA DE SCRIS CORESPONDENȚĂ

OANA IVĂNCEANU, Baia Mare. Nu mi-ați mai scris de-un secol! La ce lucrați? E secret? Vreți să luați Premiul Nobel fără știrea mea?

CONSTANTIN BUICIUC, Lugoj. Cea mai bună analiză literară a fragmentului din romanul *În malaxorul comunismului* de Alin Savu este cea trimisă de dv.: succintă, pătrunzătoare, precisă. Felicitări! Văd în dv. un concurent primejdios.

MIRCEA MELEȘTEU, Pitești. M-au încântat parodiile, prin inteligență și umor, m-au emoționat schițele, prin dramatism. (Ca să înțeleagă și ceilalți cititori la ce mă refer: lui Mircea Meleșteu i-au apărut simultan două cărți, din care mi-a trimis și mie câte un exemplar: *De la Tudor Arghezi la Nichita Stănescu*, parodii, și *Cursa de câini*, proză scurtă.)

NECUNOSCUTA, de nu se știe unde. Nu numai că nu v-ați semnat textele, dar și poșta a intrat în complicitate cu dv. aplicând pe plic o ștampilă din care nu

reiese din ce localitate le-ați expediat. În zadar vă ascundeți. Numele dv. va deveni oricum celebru. Tot ceea ce scrieți are farmec.

LIANA COTORGEANU, Corabia, Olt. „Mi-ați promis un fragment de roman, l-ați și descris și... nimic. Aștept.” Acesta era răspunsul pe care vi-l pregătisem. Exact în clipa când voiam să-l trimit la tipar, a venit însă poștașul și mi-a adus, printre altele, textul așteptat. Prima impresie: este scris cu vervă, se citește fără efort, și... ametește, ca o șampanie lingvistică.

MARIA-DOLORES MATIAȘ, Reșița. Îl compătimeșc pe bărbatul pentru care ați scris versul: „aș fi vrut să vrei să poți să vrei să mă ai”. Cred că i s-au încălțit circumvoluțiunile din creier încercând să înțeleagă.

STELIAN P., București. Scrieți ca în secolul XIX. Adresați-vă lui Titu Maiorescu, nu mie. ■

Stimați corespondenți din toată țara: Aștept în continuare textele dv. (poezie, proză, teatru, critică și istorie literară etc.) pe adresa: Alex. Ștefănescu, la revista *Flacăra*, Piața Presei nr. 1, sector 1, 71341 București.

CONCURS

NICHITA STĂNESCU

Premiu:

Cărți
în valoare de:

**500.000
lei**

Decupați talonul și trimiteți-l
pe adresa redacției:

București, Piața Presei nr. 1,

cod 71341, sectorul 1

**Câștigătorul va fi desemnat
prin tragere la sorți.**

**Data limită de trimitere a scrisorilor
dumneavoastră este**

24 iulie 2002, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA
„MAȘINA DE SCRIS”

Editura „Mașina
de scris”

Remus Andrei Ion

Stagiunea teatrală s-a încheiat fără festivisme. Ce bine! Chiar și Ducu Darie, despre care se spunea că va prezenta premiera noului său spectacol de la Bulandra în luna iunie, de ziua lui, a renunțat la această idee; o vom vedea la toamnă. Peste vară nu ne rămâne decât să ne mai gândim la ceea ce am văzut în materie de teatru din septembrie încoace.

O retrospectivă a stagiunii

Teatrele din țară au rămas în top cu memorabilul *Hamlet*, testament al marelui regizor Vlad Mugur. Din păcate, autoritățile nu au reușit să facă în așa fel încât acest spectacol să aibă parte de turnee prin țară, cum ar fi meritat.

Marcel Iureș a excelat ca actor și ca manager al Teatrului Act. Prin rolul din *Creatorul de teatru* de Thomas Bernhard, care se joacă de un an, a obținut din nou premiul UNITER

Teatrul Bulandra a terminat stagiunea fără director, deși are în repertoriu un spectacol care a uimit toată Europa: *Unchiul Vanea* de Cehov, în regia rusului Yuri Kordonski. Horațiu Mălăele, Mariana Mihaela și Victor Rebengiuc compun roluri excepționale.

Naționalul a preferat, sub noua direcție, să se afișeze mai mult cu producții „ușurele” și a lăsat în umbră două producții de

CONCURS

MISCEA GASTASERICO

ORBITOR

Premiu:

10 cărți acordate de
Librăria Humanitas
Pasajul Kretzulescu

adresa: Calea Victoriei nr. 45,
București, tel. 021/313.50.35

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor
dumneavoastră este **24 iulie 2002**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA Humanitas

pentru cel mai bun actor.
Alexandru Dabija, regizorul spectacolului, a revenit în topul celor mai buni directori de scenă.

Teatrul Act a impus și unul dintre cele mai neconvenționale spectacole ale generației tinere. *Îngerul electric* de Radu Macrinici, în regia lui Radu Afrim. Este un spectacol atipic, lucrat într-o manieră underground, cu un subiect underground – un grup de tineri aleg să se sinucidă pentru a face ceva cu totul ieșit din comun –, lucrat cu un buget minimal și fără onorarii pentru trupă, regizor și dramaturg.

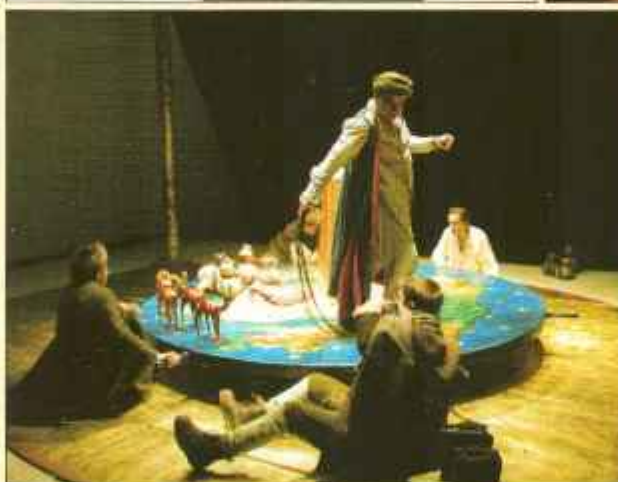
excepție: *Amantii în sânge*, un spectacol japonez regizat de Alexandru Tocilescu și cu scenografia lui Puiu Antemir. Un al doilea spectacol de excepție rămâne *Machinalul*, regizat de Alexander Hausvater, cu o trupă de foarte tineri actori.

Tache, Ianke și Cadâr a fost cu siguranță cel mai popular spectacol al stagiunii. Nu prin anvergura culturală ci prin simplitatea de cancan a textului și mai ales datorită prezenței pe scenă a celebrilor Radu Beligan, Marin Moraru și Gheorghe Dinică. În topul popularității urmează un alt spectacol „ușurel”, *Mofturi la Union*, singura producție prin care Teatrul Național a reușit până acum să onoreze mediatizatul *An Caragiale*.

Împrumutând celebritatea unui roman, Teatrul Odeon prin regizarea Anca Maria Colțeanu a oferit o variantă scenică a *Alchimistului* lui Paulo Coelho. Cele mai importante reușite ale spectacolului de la Odeon sunt scenografia imaginată de Dragoș Buhagiar și faptul că niciodată nu mai există bilete în seara reprezentației.

Poate la concurență cu *Take, Ianke și Cadâr* de la Național, Odeonul a încheiat stagiunea cu o altă perla de umor autohton, *Gaițele* lui Alexandru Kirilțescu. Alexandru Dabija și-a pus amprenta foarte „apăsă” aducând pe scenă un dublu travesti. Constantin Cojocariu și Ionel Mihailescu interpretează cele două gaițe „mai mici”, alături de „stăpâna” Dorina Lazăr. Spectacolul are pierderi de ritm, datorită textului dar și pentru că regizorul pare să se fi concentrat pe detaliile travestiurilor mai mult decât pe ansamblu.

Victor Ioan Frunză, controversat, calm sau mai agitat, dificil sau prietenos, a regizat un nou spectacol în Capitală: *Regele moare*. Spectacolul are mai multe elemente inedite, de la sala ruină în care se joacă (la fosta Casă

de Cultură Mihai Eminescu), până la muzica live și decorul foarte mecanicist. Aventura realizării acestui spectacol a durat mai mulți ani dar în cele din urmă reușita pare a fi totală: pentru regizor, scenografa Adrian Grand, actrița Florina Cercel care parcă joacă altfel, și pentru Marius Bodochi care revine într-un rol principal cu un rol „totalitar”,

în care impune prin temperamentul său ritmul spectacolului până la amănunte.

În ultima parte a stagiunii, *Flacăra* v-a recomandat (ca partener media) cel mai recent spectacol al lui Dan Puric, *Made în România*, care se joacă pe Lipsșani la Centrul Cultural European, dar care a vizitat și mai multe capitale europene. Este un spectacol de turneu, un spectacol gândit pentru actori tineri, antrenați pentru dans. *Made în România* excelează în umor, originalitate și verva trupei.

MADE IN ROMANIA

Un spectacol unic, semnat... Dan Puric!

O REVERENȚĂ SPONSORILOR NOȘTRI:

EUROTIN, UNITER, FUNDAȚIA COREȘI, POLIFLEX, DECORATIVA S.A., CONTINENTAL S.A., CEHLĂUL S.A., CONSTRUCTII 1 S.A., LUXTEN, IAȘCON S.A. GEROVITAL, PLASMA JET, PC NET, FUJITSU SERVICES, APPSR (Fabricat în România), DIM SOFT, XEROX, RADIXCOM S.A., HERLITZ ROMÂNIA, BCR, BRD, PRIMERA COMMUNICATIONS

Parteneri media:

FLĂCĂRA, OBSERVATOR CULTURAL, ȘAPTE SERI, ZIUA, COTIDIANUL, eFLUX, ANTENA BUCUREȘTILOR - 98,3 FM

Transportator unic:
EUROLINES

Crimă de înaltă trădare

"High Crimes" – SUA, 2002 – 115 minute
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMÂNIA

O femeie avocat (Claire) se decide să-și apere soțul judecat în cadrul unui tribunal militar ultrasecret, în care nici unul dintre regulamentele dreptului civil nu mai funcționează.

Acesta ar fi pe scurt subiectul filmului – lung de două ore! – și în care (cel puțin până în final!), **ți se face pur și simplu părul măciucă** din pricina acuzațiilor EXTREM de grave pe care realizatorii le aduc Forțelor Armate ale SUA, într-o manieră atât de violentă încât pare absolut incredibilă – chiar și pentru o superdemocrație cum e cea de peste Ocean!

Eroina își apără soțul (atenție: acuzat de uciderea cu sânge rece, cu 15 ani înainte, a unor civili nevinovați din El Salvador – numai pentru ca adevărații asasini, generali ai Armatei Americane, să elimine o bănuială anume...!), soț care riscă pedeapsa

cu moartea. Stopată în orice inițiativă de a-și apăra soțul, Claire se asociază cu un fost procuror militar, acum alcoolic (Charlie), împreună cu care pornește o investigație pe cont propriu, amândoi riscându-și viața... agenții FBI fiind omniprezenți, ba chiar extrem de periculoși și **asasini desăvârșiți!**

Filmul este realizat după romanul lui **Joseph Finder** (un autor deosebit de apreciat de public, fost expert în CIA!). Nu cunosc romanul, și nu știu dacă finalul este și cel al filmului: adică un bluff... un

soi de „happy-ending” în care... adevăratul criminal se dovedește a fi însuși soțul, adică „acuzatul”, pentru eliberarea căruia soția a luptat asadar în zadar. Iar prin acest final, firește, armata americană este... absolvită!? **Oribil!**

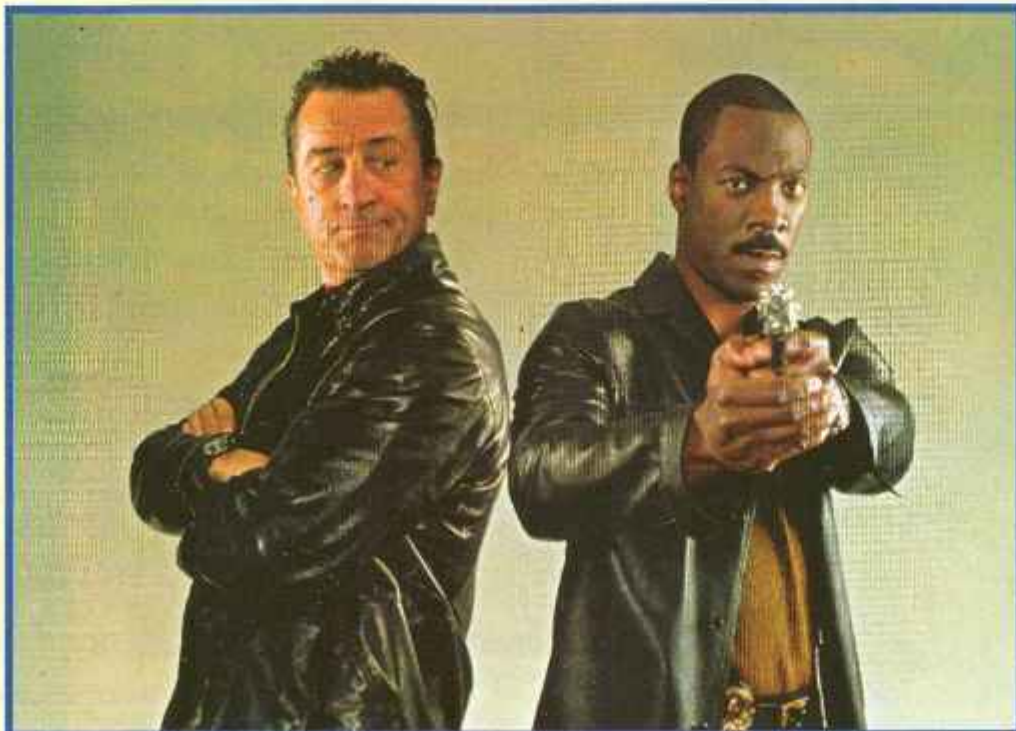
Impecabili în rol, actorii: **Asley Judd** (Claire) și negrul **Morgan Freeman** (Charlie) – ultimul nominalizat la **Oscar**, distins cu **Globul de**

Aur, Ursul de Argint pentru cel mai bun actor etc. (vă mai amintiți filmul *Pulp Fiction*...?!).

Poliția în direct

"Showtime" – SUA, 2002 – 92 minute
Distribuit de:
INTERCOMFILM ROMÂNIA

Afirmă, printre altele, cei doi producători ai filmului: „Urmăream L. A. Confidential când mi-a venit ideea ce a dat viață întregului proiect” (**Jorge Saralegui**); și: „Fenomenul recent al realității programate în rândul televiziunilor comerciale care se concentrează pe acest voyeurism de nepotolit... totii vor să-și bage nasul în viața altor persoane! Am întors pe dos genul filmelor cu polițiști și în același timp am luat peste picior genul de televiziune cu emisiuni inspirate din realitate” (**Jane Rosenthal**)... Ce a ieșit de aici?! Un soi de comedie polițisto-satirică, în care scenele dure sunt însoțite obligatoriu de hohote de râs și în care cuplul – devenit de-acum tradițional – al polițistului profesionist și violent, acompaniat de un altul mai trăsnit și domc doar de publicitate – face, în bună măsură, mai tot farmecul filmului.

Care film – de altfel – n-ar fi avut totuși **nici un haz**, dacă în rolurile principale n-ar fi fost distribuiți doi mari interpreți (primul, oscarizat și genial prin aria tipologiilor interpretate – al doilea, comic din naștere și popular peste poate): este vorba de **Robert de Niro** și de **Eddie Murphy**...! (mai doriți și alte comentarii asupra acestora doi...?! **n.a.**)

Promisiunea

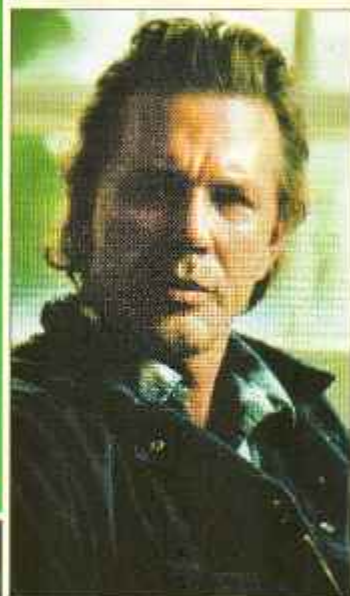

Horia Pătrașcu

"The Pledge" – SUA, 2002 –
124 minute

Distribuit de: GLOB COM
MEDIA

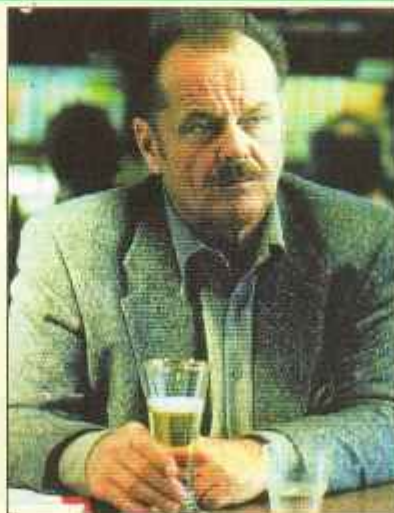

Nu numai pentru cineștii împătimiti, sau amatori – dar și pentru marele public! – revenirea pe ecranele noastre a acestui „unicat” al cinematografului american, Marele Actor care se numește **Jack Nicholson** (cine, oare, îl mai poate uita după Zbor deasupra unui cuib de cuci, al regizorului Milos Forman...?!), reprezintă un veritabil eveniment cinematografic, cu atât mai mult cu cât – după mai multe apariții „onorabile”, în care poate cei mulți considerau că Jack a cam coborât ștacheta, pretându-se la roluri cu mult sub nivelul său de interpretare – iată, de astă dată, „uriașul” revine în mod **copleșitor** (și aproape că de nerecunoscut, marcat de vârstă firește dar și de zbuciumată-i existență civică de zi cu zi!), revine, repet, într-un **încă** un rol de neuitat: cel al detectivului Jerry Black care – sărbătorit de colegi, în ziua ieșirii sale la pensie – renunță la prima și fastuoasă sa vacanță oferită de către aceștia, pentru a se implica în descoperirea unui criminal care violase (înainte de-a o ucide), o fetiță de opt ani! Ba, mai mult, el e cel care **le va PROMITE** părinților

desperați că asasinul va fi prins...!

Filmul este cel de-al treilea **regizat** de (actorul) **Sean Penn**, și are la bază un scenariu semnat de soții **Jerzy și Mary Kromolowski**, după o povestire a lui – atenție! – **Friedrich Dürrenmatt**, publicată în 1958 de celebrul dramaturg elvețian. Deși filmat în bună parte în peisajele mirifice, dar și înghețate din nordul Canadei, subiectul peliculei este adaptat evident vremurilor actuale, acțiunea consumându-se undeva în partea de vest a Americii. Păstrând însă, intacte, „misterul” și „neprevăzuta implicare în groază”, caracteristice marelui dramaturg.

Filmul este terifiant, având o construcție **perfect logică** (și cu atât mai cumplicată: nu cred

că părinții unor copii de vârstă celei ucise cu bestialitate în film, ieșind de la proiecția acestuia, vor mai gândi la fel asupra modului în care-și păzesesc odraslele!?)... iar Nicholson – **prezent permanent pe ecran!** – aparent bonom, aparent cumsecade... aparent învins, față de promisiunea făcută... este un **regal cinematografic!**

Alături de el mai apar nume celebre, precum: **Vanessa Redgrave, Benicio Del Toro, Mickey Rourke** etc. etc... (tot respectul pentru acești mari interpreți care au ținut neapărat să susțină partitura lui Jack!).

Dar ce mai contează...?!

Avem de-a face cu un film cu **Jack Nicholson**, și în regia lui Sean Penn.

Iser, pictorul eternității

Multe sunt locurile binecuvântate de Dumnezeu și despre care s-a scris, s-a vorbit, s-au născut legende, devenind astfel locuri ale tuturor. Ele nu mai au țară, nu mai au stăpân, nu mai au timp; ele sunt, pur și simplu. Așa a intrat în conștiința noastră Balcicul, născut din împerecherea soarelui cu marea, crescut prin spiritul unui genial regizor de frumos – Regina Maria, devenit, la rândul ei, născător de frumos. Ce-ar fi fost pictura românească interbelică

fără farmecul Balcicului, izvor de imagini minunate și de calde prietenii?

În 1913, coborând pe drumul Dobrogei, Iosif Iser a fost, probabil, primul pictor care a descoperit acele locuri și a fost câștigat de privilegiile care i se deschideau în fața ochilor. Cu toate că se născuse în București, în 1881, Iosif Iser își petrecuse anii copilăriei pe meleagurile argeșene fiind sensibilizat la ceea ce se numește specific local.

În 1913, mobilizat în Dobrogea, străbate în special zona de sud, descoperă Balcicul, Caliacra, Coasta de Argint dar și pitorescul așezărilor tătarăști din zonă, geamiile, fântânile cioplite în sculpturi antice, casele modeste etc. Peste toate acestea un soare blând și zgomotul valurilor care îndemnau oamenii la o binecuvântată lene petrecută în cele câteva primitoare cafenele.

Revenind cu regularitate la Balcic, Iser a deschis calea „orientalismului românesc”, o pictură în spirit post-impressionist puternic marcată de un specific local și de bucuria exaltării culorilor particulară școlii românești.

După 1922, odată cu stabilirea Reginei Maria, în lunile de vară, la Balcic, aproape toți pictorii români au adoptat acest loc, înscriind astfel, în arta românească, „Școala de la Balcic”.

Mai sobru, mai reținut, Iser se lasă atras, încă de la prima sa călătorie aici, de monumentalitatea cu care se inscriau în peisaj – profilate pe cer sau pe mare – siluetele tătarăoacelor îmbrăcate în acele costume neobișnuite ochiului nostru. Dacă mai toți ceilalți pictori s-au lăsat atrași de culoare, Iser – și ocazional Dărăscu – au pus accentul pe perenitatea acelor ființe care, prin statura lor falnică și chipul impasibil, par a fi contemporane cu istoria în milenara ei curgere. Dacă ceilalți artiști își petreceau în veselie timpul între șevalet, mare și cafenea, Iser medita, concentrând timpul în imagini demne de marii săi contemporani. Marea compoziție *Cimitirul tătarăesc* este mai mult decât o pagină de artă românească, este un fragment de eternitate concentrat pe pânză de un mare artist.

Balcicul pictorilor

Balcicul regal a fost vizitat de foarte mulți pictori importanți. Acolo au lucrat, alături de „inițiatorul” Iser, și Theodor Pallady, H. H. Catargi, Tonitza.

La Galeria Luchian 12 criticul de artă Pavel Șușară a deschis o expoziție cu desene realizate de Nicolae Tonitza la Balcic în primăvara anului 1936. Cele 55 de lucrări fac parte din colecția pictoriței Eugenia Iftodi care

notează în catalogul expoziției: „Cu bețișorul, câteodată și cu pensula, înmuiat în tuș negru, sunt desenate pe un pergament de culoarea cerii, pe care artistul îl numea hârtie de măsline. Trăsăturile, nuanțate de la o infinită delicatețe până la forța unor masive conture și accente, alcătuiesc arabescul care cuprinde formele în plină lumină. Sugestiile de ambient sunt reduse la câte o linie, la câteva

trăsături ritmice sau câte un ornament”. Tonitza își alesese drept modele șase copii, un adult și un moșneag, paznicul cimitirului. Toate desenele, inedite, au fost studii pentru viitoare compoziții în culorile ale artistului. Expoziția rămâne deschisă la București până la jumătatea lunii iulie.

Acest peisaj de la Balcic semnat de Pallady va fi vândut în curând la licitație și va intra probabil într-o colecție particulară. Amatorii marelui pictor pot vizita până în luna decembrie expoziția

Prezența umană în grafica lui Theodor Pallady deschisă la Muzeul Național de Artă. Este a doua manifestare dedicată aceluiași subiect, de data aceasta reunind lucrările din colecția Serafina și Gheorghe Răuț. Prima dintre expoziții s-a axat pe portret și autoportret, în vreme ce în actuala este ilustrată preponderent figura umană într-un peisaj. Personajele sunt contextualizate, integrate într-o ambianță și chiar încadrate tipologic.

Pe urmele lui Pârvan

Colecționarii români par să fi descoperit de la o vreme un sculptor care a fost uitat: Jan Pârvan. Pasionat de arhechini, Pârvan nu a cunoscut celebritatea decât după '90 când a fost apreciat de galeriștii din străinătate.

Cea mai importantă expoziție a lui a fost cu puțin timp înaintea morții, la Paris, în 1993. Din nefericire, lucrările lui lipsesc din muzeele importante din România. Câteva piese au rămas la colecționarii particulari. În imagine reproducem afișul expoziției de la Paris și unul dintre ultimii arhechini turnați în bronz.

O curte mărginită de clădiri cu destinații felurite. Urci ca să cobori și să ajungi într-un subsol tenebros. Misterele Bucureștiului. Uși enigmatice (locuințe?, ateliere? – greu de ghicit). Un labirint de coridoare din care ți-e teamă că nu vei mai ieși. În fine, o ușă masivă din metal, dincolo de care zgomotul unui polizor te avertizează că ai ajuns unde trebuie.

Imperiul transparenței

Atelierul lui Dan Băncilă este compus din două încăperi. În prima se fac prelucrările operelor, în a doua este o adevărată expoziție: zeci de lucrări din toate perioadele, pe rafturi, pe mese, sub masă, peste tot. „Un univers dominat de reflexele colorate ale sticlei. Artistul își petrece aici cea mai mare parte a timpului: cam de la 9 la 15.30 și de la 18 la 21. Demisolul îi convine, căci poate introduce materialele și poate să scoată lucrările direct pe geamul care dă în curte. În plus, aici fragilele lucrări sunt mai ferite de un eventual cutremur. Până în 1977, Dan Băncilă a avut un atelier pe strada Antim, în spatele Operetei, dar blocul s-a fisurat la cutremur, a fost evacuat, apoi demolat împreună cu toate clădirile din zonă, pentru a face loc „Casei Poporului“.

Profesiunea de credință a lui Dan Băncilă este dezarmant de simplă: „Trebuie să lucrezi cu plăcere și trebuie să ai continuitate. De la fenicienii încoace, lucrul sticlei la țevă nu s-a schimbat. Cuptorul, lingura de modelat, toate sunt la fel“. Artistul lucrează ascultând muzică și este obsedat să nu piardă timpul. Acesta este și motivul pentru care n-a vrut să fie profesor. Când vorbește este caustic, nu iartă pe nimeni, dar când la în mâini o lucrare, gesturile lui sunt de o infinită tandrețe.

Dan Băncilă este cel care a inventat, practic, în România, poteria (vasele) de sticlă, dar și lămpile ori bijuteriile din același fragil material. Nu s-a oprit însă aici, deși succesul era copleșitor. După trei ani de muncă, la începutul verii a expus, alături de picturile lui Vasile Kinski, lucrări în cristal optic. „Trebuie să spui mereu altceva, altfel nu ești credibil și publicul nu mai vine spre tine“, explică artistul. „Am muncit foarte mult pentru a ajunge la o înțelegere perfectă a materialului, pentru a obține esența gândului transpus în material“, adaugă el.

Actuala preocupare a lui Dan Băncilă pentru cristalul optic este așadar o direcție nouă a creației lui și speră că în trei-patru ani să poată oferi alte lucrări pe aceeași linie. Nu se grăbește cu expozițiile. Știe că, atunci când vii în fața privitorului, acesta trebuie să simtă că ai încercat altceva, că ai trudit la concept

și la materializarea lui. De altfel, organizarea unei expoziții înghite bani la greu: pentru cea mai recentă, numai materialele brute au costat vreo sută de milioane de lei...

Dan Băncilă nu agreează sponsorizările, pentru că nu vrea să depindă de nimeni. Din fericire, lucrările i se vând bine, deși nu prea ajung la cei care le-ar aprecia la justa valoare, presupusa clasă de mijloc, „oameni îngropați în impozite“. Iar cei care au bani „sunt cam chicioși“. Oricum, Băncilă lucrează și opere monumentale, a făcut mozaicuri din sticlă. Înainte de 1990 a lucrat pentru Palatul Cotroceni și reședința prezidențială din Primăverii. De altfel, lucra încă din studenție. Azi, copiii lui, Alina și Mihai, urmează și ei tot secția Sticlă a Academiei de Arte Frumoase, deși nu sunt prea entuziasmați de perspective. „Pe ei îi mai ajut eu, dar pentru majoritatea tinerilor este foarte greu. Arta este o afacere proastă, nu numai la noi, ci peste tot în lume“.

text **Tudor Călin Zarojanu**

foto **M. Felix**

Britanicul John Galiano este creator de modă și unul dintre cei mai extravaganti oameni ai epocii noastre...

Isabella Blow, redactor de modă, nu trece niciodată neobservată abordând de fiecare dată o pălărie semnată **Philip Treacy** ori un colier în formă de homar. Ea consideră actul de a se îmbrăca un ritual și își trăiește viața ca un film...

Doina Levintza prezintă Stilul **excentric**

Excentricitatea presupune o extraordinară forță de caracter, pentru a trece peste prejudecățile și convențiile celor din jur.

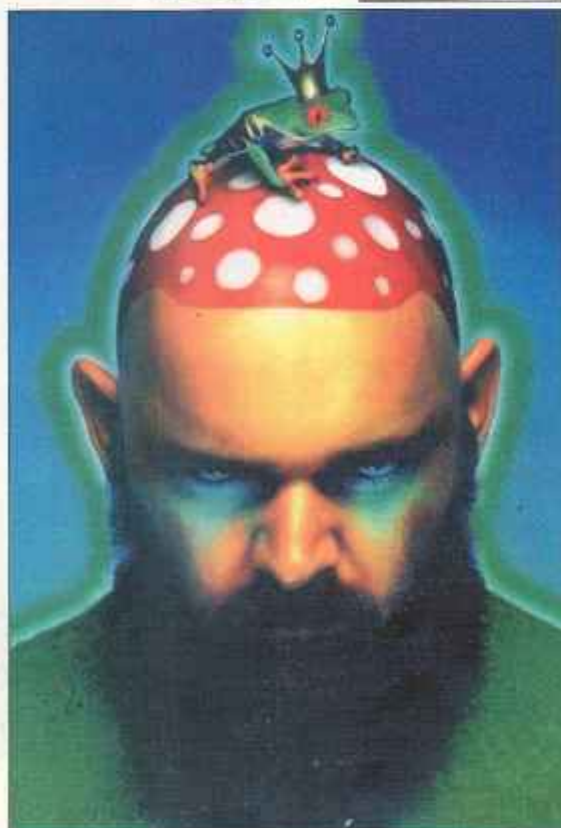
Stilul excentric atrage atenția mai mult decât oricare alt stil: stărnește uimire și provoacă adevărate șocuri.

Excentricii din zilele noastre, ca și cei ai epocilor trecute, oferă imaginea aparentă a frivolității, dar ascund poate profunzimea și forța interioară pe care le presupune un stil de viață ieșit din comun. Oamenii excentrici au existat mereu și aproape de fiecare dată au fost condamnați de contemporani sau cel puțin acuzați că nu respectă convențiile, „educația” timpului.

Excentricul se diferențiază de mulțime în primul rând prin vestimentație, îmbracă haine ieșite din comun și le „opune” realității cotidiene. Astfel el dă viață propriilor vise, materializând imaginea originală pe care o are despre sine însuși. Excentricul este o ființă unică, în afara normelor, este excepția unei epoci, individualist prin excelență.

Stilul excentric disimulează prin intermediul vestimentației și gesturilor bizare respingerea stării prezente pentru un viitor ideal, întoarcerea către un trecut mitic sau refuzul nihilist al realității. Manifestările stilului excentric le găsim de la coafurile enorme, supraetajate ale secolului al XVII-lea sau faimoșii romantici, *dandy*, *esteți*, ori marile personalități feminine ale istoriei care au schimbat radical moda și mentalitățile, până la mișcările de revoltă ale tinerilor din secolul al XX-lea, precum *hippie* sau *punk*.

În ciuda caracterului său efemer și extrem de subiectiv, excentricitatea are consecințe profunde în istoria modei și a civilizației, impunând schimbări radicale de mentalitate și concepte.

Virginia Oldoini – Comtesse de Casiglione, născută în 1837.

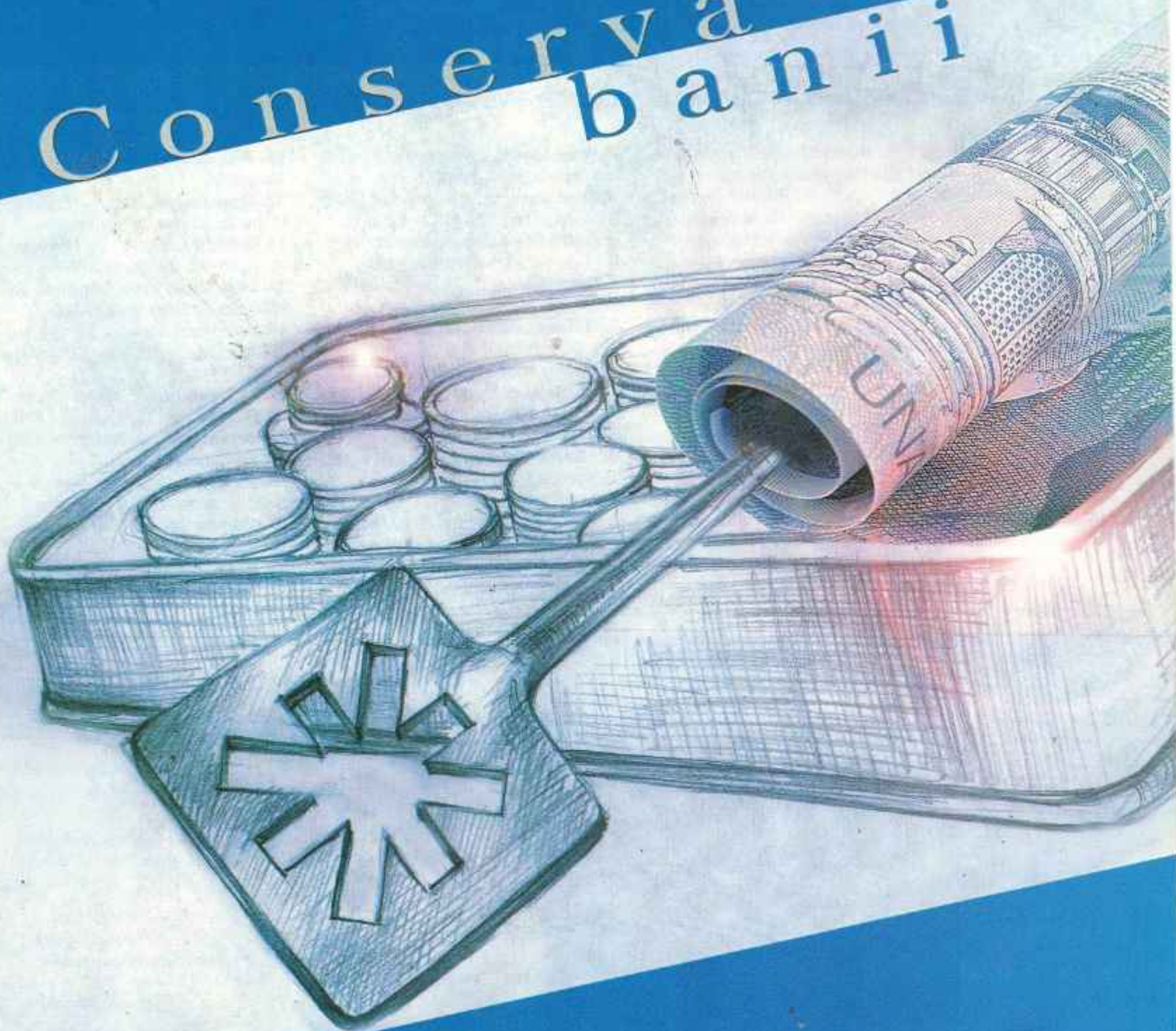
În 1857 la un bal din Paris a șocat apărând fără corset, doar cu un voal transparent peste sâni. De altfel, avea o pasiune în a-și „regiza” aparițiile publice astfel încât să fie cât mai spectaculoase.

Designerul belgian **Walter Van Beirendonck** este profesor la departamentul de modă al Academiei din Anvers. Excentricitatea creațiilor sale se reflectă și în stilul său personal.

Colette pe o blană de leu, aproape dezbrăcată, la începutul anilor 1900.

Conservă
banii

 FINANSBANK
Noi ținem cont de tine.

FLACĂRA a întrebat, cititorii-au câștigat!

Stimați cititori, vă mulțumim pentru promptitudinea și seriozitatea cu care ați răspuns solicitării noastre din numărul trecut de a vă spune părerea despre revista *Flacăra*

Primele rezultate indică faptul că sunteți mulțumiți de conținutul și aspectul revistei noastre. Ați votat masiv pentru prezența în paginile revistei a reportajelor, interviurilor și culturii, așa cum ne-am străduit să facem și până acum. Considerați că ținuta grafică este foarte bună, iar raportul imagine-text este corect. Preferați, în majoritate, textele critice și subiectele punctuale. Doriți articole despre succese, dar și despre întâmplări obișnuite. Acestea sunt doar observații preliminare. După ce vor fi finalizate și procesate, rezultatele integrale ale sondajului la care ați răspuns cu atâta amabilitate vor fi publicate într-un număr viitor al revistei. În același timp, am primit din partea dv. o mulțime de sugestii extrem de utile pentru îmbunătățirea, în continuare, a revistei, atât în ceea ce privește domeniile de abordat, cât și ilustrația. Vă asigurăm că vom ține cont de toate acestea. Publicăm, astăzi, lista celor 20 de cititori care au răspuns primii la sondaj și, drept consecință, vor primi câte un abonament gratuit la *Flacăra* pe timp de un an. Ceilalți câștigători, stabiliți prin tragere la sorți, vor fi contactați de către redacție pentru a-și primi, la rândul lor, premiile promise. Vă mulțumim încă o dată și vă rugăm să ne trimiteți oricând alte sugestii privind *Flacăra*, așa cum o doriți dv.!

1. Daniel Samfira, str. Bucium nr.1, ap. 5, Cluj Napoca 3400, jud. Cluj
2. Eugen Iancu, str. 13 Decembrie nr. 9, Slănic Prahova 2101, jud. Prahova
3. Costică Olteanu, str. Melinești nr. 9, bl. 1, sc. 2, ap. 33, sect. 4 București
4. Csörgő Kálmán, str. Miron Cristea nr. 8, Gheorgheni 4200, jud. Harghita
5. Marioara Călugăru, str. Valea Uzului nr. 279, Dărmănești, jud. Bacău
6. Luminița Monica Dincu, str. Râul Mic nr. 17, sc. B, ap. 6, Cugir, jud. Alba
7. Emanoil Sterescu, Bd. Basarabilor nr. 62, Curtea de Argeș
8. Mircea Nicolae, str. Pictor Șt. Dumitrescu nr. 9, bl. 8, ap. 69, sect. 4, București
9. Maria Nicolae, str. Pictor Șt. Dumitrescu nr. 9, bl. 8, ap. 69, sect. 4, București
10. Anamaria Gabriela Botezatu, str. Nicolae Kirilov nr. 5, sect. 2, București 72147

11. Dorin Dărăban, str. Zenit 7/13, Satu Mare 3900
12. Ioana Popovici, str. Ioviță nr. 4, bl. P24A, sc. 1, sect. 5, București
13. Gheorghe Lazăr, str. Dezrobirii nr. 10, sc. C, ap. 67, Constanța 8700
14. Jakab László, alea Carpați, bl. 35/A, sc. B, ap. 5, Târgu Mureș 4300
15. Marin Ivănuș, str. Alex. Lăpușneanu nr. 75, bl. LV4, sc. B, ap. 32, Constanța 8700
16. Ilie Alexandru, str. Nicolae Milescu nr. 62, bl. PN7A, ap. 12, Constanța 8700
17. Iordana Ferent, str. Banca Națională nr. 42, sc. B, ap. 20, Bacău
18. Daniela Oelschläger, str. Dorohoi nr. 6, bl. A11, ap. 16, sect. 4, București
19. Dănuț-Ion Țolea, str. Amaradia F3, sc. 1, ap. 11, Craiova
20. Ovidiu Siacovici, str. Constantin cel Mare nr. 18, Timișoara 1900

CFR

MARFĂ

CFR Marfă în centrul afacerilor

Străbătută de trei coridoare paneuropene, asigură o legătură rapidă și eficientă între Vestul și Estul Europei

- oferă conexiunea sigură dintre infrastructura de cale ferată europeană (1435 mm) cu infrastructura căii ferate a țărilor din CSI (1520 mm) prin stațiile sale de frontieră cu Ucraina și Republica Moldova;
- asigură servicii la cele mai înalte standarde internaționale printr-un parc modern de vagoane;
- protejează infrastructura rutieră și mediul înconjurător prin promovarea și dezvoltarea traficului intermodal;
- asigură legătura între Europa și Turcia, respectiv Europa-Oriental Mijlociu prin cele două linii ferry-boat: Constanța-Derince și Constanța-Batumi.

Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă - CFR Marfă SA

Hubul European Cărbun nr. 36, sectorul 1, București. Telefon 771.10. T.L. (+40-1) 624.56.88 Fax (+40-1) 332.97.00. www.cfrmarfa.ro

Câștigătorii concursurilor din revista Flacăra nr. 6, 2002

Concursul ICS:

Cristian Popovici,
str. Ioviță 4, bl. P 24 A, București
Lidia Blându,
sat Cocorenii, comuna Băteni,
jud. Gorj, cod 1441,
CP Cocorenii
Mara Corina Rusu,
bd. Brâncuși 194, bl. E 2, sc. II,
ap. 28, Cluj-Napoca

Concursul Mașina de scris:

Anamaria Gabriela Botezatu,
str. Nicolae Kirilov 5, sect. 2,
București 72147

Concursul Humanitas:

Victor Henric Gaube,
str. Burebista 8, bl. F 7, sc. A,
ap. 13, Piatra Neamț, jud. Neamț

Concursul Alfa:

D. Arsene, alea Călinești 6,
bl. 12, ap. 17, sect. 4, București

Concursul Editura Niculescu:

Luminița Monica Dincu,
str. Râul Mic 17, sc. B, ap. 6,
Cugir, jud. Alba

Concursul Sankt Petersburg:

Aurel Pașca,
str. Mirăslău 4, bl. B-3, sc. 2, ap. 56, Cluj-Napoca
Mircea Holbe,
CP 65, OP 54, București
Ioana Ștefania Tabuc,
bl. H1, sc. C, ap. 14, sat Dancu,
comuna Holboca, jud. Iași
Niculina Mateescu,
str. Arcului 21, Ploiești, jud. Prahova

Caracteristica lunii iulie

Conjunctura astrală va determina o mai mare nevoie de acțiune în a doua parte a lunii. Totuși, având în vedere relația de cuadrat dintre Marte și Neptun (25 - 31 iulie) ar fi bine ca în acest interval de timp prudența să fie pusă pe primul plan.

Cristina Vanea

Berbec (21.03. - 20.04.)

În prima jumătate a lunii veți fi mai agitat, mai neliniștit, iar energia dv. riscă să se disipeze în chestiuni minore. Din punct de vedere sentimental, realizări ar putea să apară pe la mijlocul intervalului. Totuși evitați discuțiile în contradictoriu cu prietenii sau cu ființa iubită.

Leu (23.07. - 23.08.)

Aveți o mulțime de proiecte și doriți să vi le puneți pe toate în practică. Energia fizică vă ajută, dar n-ar fi rău să mai țineți cont și de sfaturile celor din jur. În ultimele zile ale lunii veți fi deosebit de agitat, iar riscul de a face greșeli va fi mare. Pe cât posibil implicați-vă cu precădere în activități de rutină.

Săgetător (23.11. - 21.12.)

Conjunctura astrală este mai relaxată pentru dv. în această lună. Problemele cu care v-ați confruntat până acum nu-și vor găsi încă rezolvarea, dar nici nu vă vor mai apăsa. Energia fizică de care dispuneți vă va permite să faceți față unei mari diversități de activități.

Fecioară (24.08. - 22.09.)

În principiu vă aștepta o perioadă bună. Șansele de a finaliza ceea ce v-ați propus sunt destul de mari, condiția fiind să nu vă bazați prea mult pe aparențe. Acordați mai multă atenție sănătății; mai ales la sfârșitul lunii există riscul unor probleme serioase ce ar putea duce la o spitalizare sau chiar la o intervenție chirurgicală.

Capricorn (22.12. - 20.01.)

Proiectele de colaborare se vor derula cu mare rapiditate. Eforturile pe care le depuneți vor fi apreciate, ceea ce va conta mult pentru starea dv. psihică. La sfârșitul lunii se vor înregistra cheltuieli cărora nu vă va fi prea ușor să le faceți față. Evitați să luați sau să dați bani cu împrumut.

Balanță (23.09. - 23.10.)

Calitățile dv. vor fi apreciate mai ales în prima jumătate a lunii. După aceea veți avea de înfruntat unele obstacole, dar dispuneți de suficientă energie pentru a le depăși. În anturajul apropiat vor exista unele animozități care vor exercita un stres puternic asupra dv.

Vărsător (21.01. - 18.02.)

La serviciu se anunță o mulțime de activități pe care va trebui să le finalizați într-un timp record. Prea liniștit nu veți putea sta nici dacă veți fi plecat în concediu; toată lumea va apela la dv. măcar pentru un sfat, dacă nu și pentru un mic ajutor. Perioada 25 - 31 iulie se va dovedi deosebit de tensionată.

Scorpion (24.10. - 22.11.)

Ceea ce veți dori să realizați ar trebui programat în prima jumătate a lunii. După această dată, chiar dacă nu vă va lipsi șansa, ar fi mai bine să vă dedicați activităților de rutină. Nu de alta, dar sunt posibile surprize mai puțin plăcute. În plan profesional va fi mare agitație.

Pesti (19.02. - 20.03.)

Este bine ca tot ce mai aveți de rezolvat să rezolvați în această lună când încă mai beneficiați de o anumită protecție. După această dată dificultățile cu care veți confrunta vor fi și mai mari. Din punct de vedere sentimental este foarte posibil să aveți o surpriză plăcută.

Taur (21.04. - 20.05.)

Veți avea ocazia să petreceți clipe excelente în compania prietenilor. Proiectele de divertisment vor putea fi puse în practică fără probleme, chiar dacă vor necesita cheltuieli suplimentare. Pe cât posibil evitați să vă asumați orice fel de riscuri în ultimele zile ale lunii.

Gemeni (21.05. - 21.06.)

Veți fi destul de agitat și în această lună, dar conjunctura astrală vă va avantaja într-o mai mare măsură. Ați putea face unele drumuri, care vă vor da posibilitatea să vă relaxați și să depășiți mai ușor neplăcerile cotidiene. În familie se va petrece un eveniment care vă va bucura.

Rac (22.06. - 22.07.)

Dorința dv. de manifestare este foarte mare, dar înainte de a vă apuca de ceva ar fi bine să vă puneți în ordine prioritățile. În cazul în care doriți să faceți o investiție ar fi bine să fiți cât se poate de prudent. Există riscul să pierdeți o sumă de bani în perioada 25 - 31 iulie.

CONCURS

INCĂLZEȘTE INIMA

Nume:
 Prenume:
 Vârstă:
 Profesie:
 Stare civilă:
 Adresa:

Telefon:

4 PREMII „SANKT PETERSBURG” PE ADRESA DUMNEAVOASTRĂ!

Citiți cu atenție articolele din acest număr al revistei și veți reuși, într-un mod plăcut să vă încălziți inima. Răspundeți corect la întrebarea de mai jos, și puteți câștiga unul din cele 4 premii:

- * 1 bax vodka „SANKT PETERSBURG” 0.7 l.
- * 1 bax gin „SANKT PETERSBURG” 0.7 l.
- * 1 bax lichior „SANKT PETERSBURG” 0.5 l.
- * 1 bax gin tonic

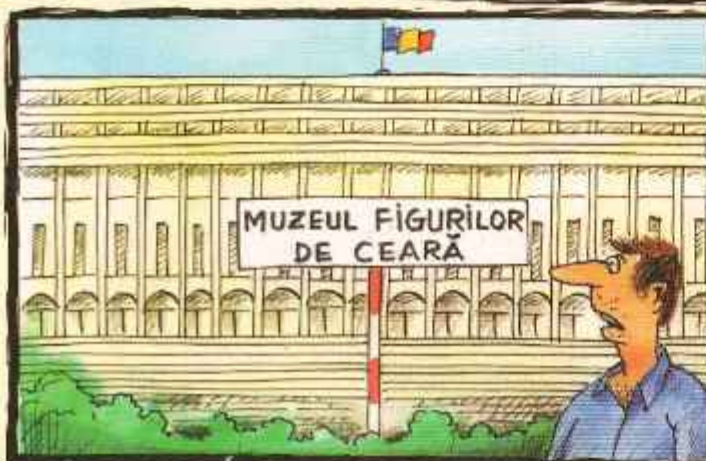
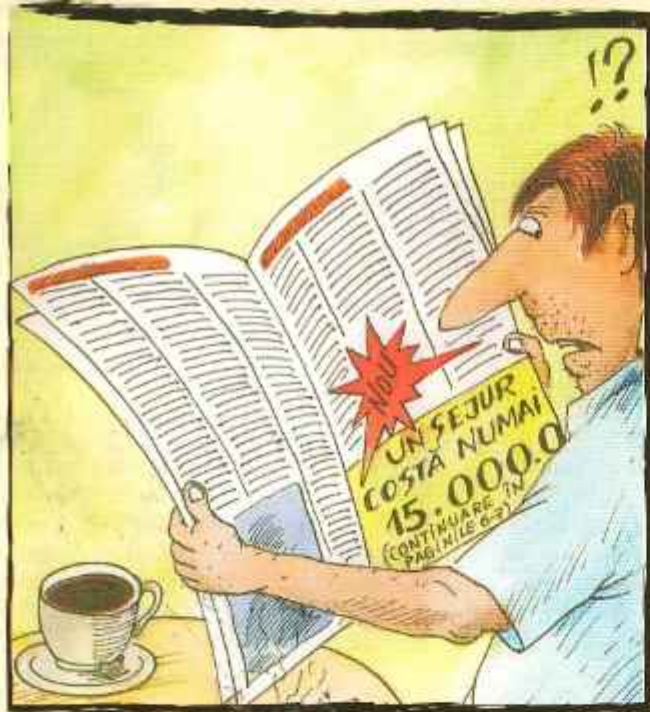
Completați talonul și expediați-l, până pe data de 24 iulie 2002, împreună cu răspunsul pe adresa: Publicațiile Flacăra, București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341.

ÎNTREBARE:

Unde s-au împrietenit personajele din documentarul „Stăpânul inelului” ?

RĂSPUNS:

.....

Atât am avut de spus.

TOYOTA ROMÂNIA srl

UNIC IMPORTATOR ȘI DISTRIBUTOR AUTORIZAT

SHOWROOM, șos. Ștefan cel Mare nr. 30, tel. 211 2789, 211 2790, fax 211 9204

e-mail: sales@toyotaromania.ro

Yaris sfidează logica. Din nou.

Te regăsești în tot ce facem

* 3 ani cu avans de 30% – ofertă valabilă pentru o perioadă limitată.

Vrei informație în timp real, vrei comunicare în mișcare. Avem ce-ți trebuie.

Esti conectat permanent, primești răspunsuri aproape instantaneu și nu plătești pentru timpul de conectare, ci numai pentru datele transferate.

Iar dacă până la 31 august te numeri printre abonații Mobile Internet Always-on (5, 15, 50 MO), intri automat în concurs pentru unul dintre cele 10 **Pocket PC HP Jornada**. Pentru a beneficia de oferta promoțională te așteptăm la unul din magazinele proprii Orange.

www.orange.ro

the future's bright, the future's Orange